

28 4/40 - 949/8

Rassi-Ramat

Rumma sisse on kokkopantut /

Ruida

Rummalatenistust / Krist-

likko Kõmbede ning Kirko- Wiside ka
meie Ma Koggodusse sees peap peeta-
ma ning techtama.

Sadut Dokolmi Sinnaš ue Kirko.

Sadust möda selle 1693.

Uastal.

Trükkitut Tallinnas selle 1699. Uastal

Christow Brendekesset /
Ramato-Trükkarist.

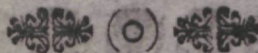

1. Corint: XIV. v. 40.

Reif
sündfo aufaste ja hästi.

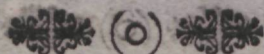

Sie **S A R S**
Zummala Armust / Kozi/
Goti ninf Wendine Kun-
ningas / Suhr Würst Somemaal / Her-
tog Konis / Eesti / Lihwlandi / Careli/
Brâmi / Wâhredi / Lettini Pomri / Kassubi
ninf Wendi Maal / Würst Rügis / Issand
ülle Ingrimma ninf Bismar / kui ka Walz-
grahw Keini äres Beieri Maal ; Jüliki/
Glewe ninf Pergt Hertog ic. Anname
täda/et meie kül hä Rombede ja sündima Usja Ul-
lespidamisses Zummala Kirkus ninf Koggodus-
ses sihn meie Rikis ninf Issamaal/so monne Aas-
ta eest olleme lastnut walmis kirjotada/ ninf
Trükis weljaminna omma Kirko Sädust/kum-
mast meie Rõmo ninf wägga hä Mele ka kule-
me/ et keikes Paikus se möda sannakuhjalikkult
ellatare. Ulgga et sesamma sees sedda urpeine on
sädu/ mis keitennamist Kirko Usja on/ ja et mit-

te Korra perrast ech̄ issipeine on kirjotut / mis
Jutlusse Anneti monnisuggust Aija Aiamissel
tulley Kirko Wisi ninf kombe ech̄ monne mu is-
sipeinse Luggu polest täbbelepanna / kumb öiete
Kirko-Sādusse ennese jure tarwis ei lähhe / erra-
nis enneminne ninda kujukotut Kirko-Agenda ju-
res (Kumb meie Ehrislifko Koggoduste sees kau-
a Aia peetut Käffiramat on) Seperrast / et meie
sedda olleme nehnut / ja jelle / et se üteltut Kirko-
Sādus monnes Vaitus Kässi-Ramatust räkip /
olleme meie Armust hähr arivanut / keikelähhe-
mat Bihskoppit ninf Waimolifko Kochto Ul-
lemat / ninda ka Jummalala Sanna suret Öppetä-
jat meie sure Kolist Upsalas kofko kujukuda ninf
neid käsda / sedda Kässi-Ramato Kätte wotta /
hästi lebbiwata ninf erramöttelda / kas selle sees
middakit leep ollewa / keikeennama Kirko-Sādus-
se Kaizmisset meletulletada / ech̄ ühheki Kom-
bel parreminne säda. Selle meie armolifko Kässi-
misse perrast ommat nemmad se To allandikkult
ettewotnut / omma Möttet sepäle kofkosunnita-
nut / se Aija walmis sähdnut ninf parrast enna-
made Bihskoppide ninf Kirkliffandade Mötlemist
se Aija perrast errakulanut. Ninf seit / et meie ku-
leme / et need wihmsēt endiste ka keiketi ühhes
Nauus ommat / ka se meie Kätte totut / lebbiwa-
tetut ninf parrandut Kässi-Ramato alla üchtles
teiste

teiste ka kirjotanut / ja tahhawat seperrast weel
 ennamist/et sesamma peap trükkitama ja arwa-
 likkult welia annetama/ et nemmad se lebbi kind-
 lamay sagit sedda Wando teggema/mis nemmad
 Kirko-Sadusse Kinnitamisse nink Teggemisse po-
 lest ommat wandnut ; Sihs lasseme Meie se mit-
 tokorda nimmetut Kässi-Ramato Armus meie
 Meie perrast olla/ ninda kui meie kahs seddasam-
 ma se ka hähy arwame nink kinnitame/ nink tah-
 hame / et temma Tutlusse-Ammetille ja muile/
 kelle Kohhus on sedda tähhelepanna/ perrast sed-
 da iggawesser Oppetusses nink Dikusse-Röeir peap
 ollema. Seperrast kelame meie erra kangest nink
 töest keif Liha-Kombet/ kummad enne on petut/
 (sest et monnikat omma Meelt möda enneselle sed-
 da Julgust wotnut/) errasata nink lühhendada
 sedda/mis Komber echl Sannay endiste Kässi Ra-
 matude sisse on sadut nink ettekirjotut. Meie tah-
 hame ühhesugguse Wihi perrast/ kumba meie neid
 Kirko-Kombede kui Ehriftlikko Oppetusse sees
 Kässime ülleüldes keife Koggoduste sees sihn meie
 Ritis piddada/nink sedda ilmaarwamatta kelleki
 Seisust/ Ollemist echl Paika/neie Ujjade sees/ mis
 sihn üteldare Tutlusse Ameti Teggemissel/et keif/
 mis sihn leitare sadut nink ette kirjotut/ilma pöhr-
 matta ja lühhendamatta peap tähhele pantama
 nink sedda tächtama. Issa Ussi on se/ mis Kir-
 issan

iffandat iffiernaste Afjade sees/ Haigede ja Raste-
meleliste Tröbstimisse/ninda ka Wangide walmit-
tamisse jures Surma wasto/ninf neidsuggusi Af-
ja weel Innimeste ja ühhe Afja Ollemisse perrast
targaste arwawat tullega teüeti tehha / erra-
echf korma-panna / kui süs Aig tabhap / et nem-
mad sejerrele tewat. Kumma perrast Kohhus
on / et Bischoppit ninf Superintendentit Tohm-
Capitulika/igga ür ennese polest hästi tähhelepan-
newat/et se ülle kuitepiddi ei astutare/egga ürki se
wasto ei eri. Kui keli ni julge on/et temma sedda
ennese Mele echf muhnde Mele perrast teep/ei pe-
a se ilmanuchtlematta jama / erranis / kui se täda
sare / peap awwa Nuchtlus sepäle tullega. Se
jerrele peawat keif / kelle Kohhus on / sannakuhl-
jalikkult teggema. Ennama Töer olleme meie se
alla omma Kä kirjotanut / ninf sedda omma
Kunninglikko Bischadi ka lastnut kinnitada. Kir-
jotut Tokolmis se 22. Juliusse Kuel selle 1693.
Aastal.

CAROLUS.

Weist Aſſaſt/ kummad jerrele tullewat/
kirjotage ſelle Ramatus.

Cap.		Folio.
I.	Riſtmiffest.	I.
II.	Hedda=Riſtmiffest.	16.
III.	Judaliſte=Turki=Muſtlaſte=ninſ Bag- gana=Rahwa Riſtmiffest.	27.
IV.	Kui ülleüldſet Kirko=Zeniftuſt peap pee- tama keikil Pühha Päwil / ſuhrde Pühhil/ ülleüldſe Pälwe ninſ Zenno Päwil/ Pühhade ka.	45.
V.	Ur Wihs / miſ neie ka peap techtama/ kummad Abbi=Ello ſiſſe tachtwat heita.	105.
VI.	Laſte=Wodi Raiſte Kirſule=Zullemiſ- feſt.	124.
VII.	Miſ Haigede ja kiuſatut Innimeſte ka pe- ap techtama.	133.
VIII.	Kuida Surnud peap mahhamaeta- ma.	155.
XI.	Miſ neie ka peap techtama/ kummad pe- ap errahuffatama.	179.
X.	Litani ninſ monni mu Pälwe.	198.

CAP.

Bücher des Herrn von ...
 ...

Folio	Cap.
1	I
10	II
109	III
170	IV
42	V
107	VI
107	VII
133	VIII
171	IX
170	X
170	XI
170	XII
170	XIII
170	XIV
170	XV
170	XVI
170	XVII
170	XVIII
170	XIX
170	XX
170	XXI
170	XXII
170	XXIII
170	XXIV
170	XXV
170	XXVI
170	XXVII
170	XXVIII
170	XXIX
170	XXX

CAP. I.

Ristmisses.

Effici kussip Kirkk-Bissand / kelle Laps se on?
kui temma sedda mitte ei tea / nink kas se Laps on
koddoo ristitut ellik mitte? Varrast / mis Lapse
Nimmi peap ollema? Sihs mainizep
temma Rahwast / kumb temma
ees on ninda!

Se Bissa / Noja nink pühha Mai-
mo Himmel.

Amat Kristus-
se Sobbrat; Meile keikille on
Summala Sannast tãda/
kuitao keik Innimesset / kummad Ada-
mist tulnut / Pattus ommat sadut ja Il-
male

male tulnut. Sihš teame meie ka/et ko **Je**
sus Christus Summala Voig meie Lun-
nastaja ei oller tulnut / meie keif kui Wihha
Lapsel ollerime iggatwest hukkaolnut. Et
nühd ka sesinnane Laps nindasammoti / kui
meie ja keif muhd Innimeset / enneko nem-
mat Weest nink Waimust uest sündiwat /
omma Sündmissel rojane ja Pattude ka
on teotut nink seperrast Kurrati wä nink
Hukkatusse al on / sihs lähhep temmale tar-
wis **Jesusse** **Christusse** **Arm** nink **Abbi** / o-
ke ko meile nink keikille muile Innimestel /
kumma temma kahs kellekille / olko nohe
echk **Wanna** (kui **Summala** **Sannast** on
täda) ei kela. Seperrast tahhame nühd se-
sinnase waise Lapse ka tehha / kui **Christlikko**
nink twennalikko **Armo** polest meie kohhus
on / tedda pühha **Kristnisse** lebbi meie **Is-**
sanda nink **Innisteggia** **Jesusse** **Christusse**
jure sata / ja keikest **Süddamest** tedda pal-
luda /

luda / et temma tedda armoliikkult wasto-
 wottap / temmale keike Patto nink Rojust
 ander annap / temma enneselle nink Sum-
 mala Issale ja pühha Waimule kitusser / se-
 sinnase waise lapse Snnistusser ja temma
 Christlikko Roggodusse romur nink kas-
 watamisser / Amen.

Kuhlkem pühha Ristmissesse Sähdmissesse
 Sanno nink mis sejure tarwis on / kui nehd
 pühhat Ewangelistit Matteus nink
 Johannes kirjotawat.

Matt. 28. v. 18. 19.

Jesus üttel omma Jüngridelle:
 Mulle on antut keik Weelewald
 Tawas nink Ja päle; Seper-
 rast minke / oppetake keik Rahwast
 ja ristike neid se Issa nink se Roja
 nink se pühha Waimo Himmel; Ja
 21 2 öppe-

öppetake neid piddama keik / mis
minna teile ollen käsknut.

Joh. 3. v. 5.

Kui keki ei sinni ueste Geest
nink Waimust / ei woi temma mit-
te Summala Kiki sisse minna.

Warrast ütley temma Lapse
päle neid Sanno.

SAlgane erra sinna rojane
Waim / ja anna Mahd pühha-
le Waimule / selle Wä lebbi / ke pe-
ap tullesma sündima ellawad nink
surnud / Amen.

Sihš peap temma Kisti heitma Lapse
Oka nink Rinna ette / ja ütlesma:

Wotta pühha Kisti Lähhe mol-
lemast sinno Wä oka ja Rinna ette.

Wallu-

Ballukem.

S! Keikewäggivenne igga-
 wenne Gummal/meie Bssan-
 da Gesusse Christusse Bssa / wata
 armolikkult sesinnase sinno Sullase
 (ümmerdaja) päle/ kedda sa Ussule
 ollet kuhnut / aja temmast erra keik
 temma Süddame Söggedust/ ja
 kakkista keik Kurrati Ködret/ mis ka
 temma on seotut / awwa temmale
 lachti sinno Armo Ust/ et temma
 sahy tähhendut sinno Tarkusse
 Tähhendamisse ka/ et temma sees
 errakaux keik kurri Gimmo / ja et
 temma sinno Kässude jerrrel woix
 keija nink sind sinno pühha Christ-

likko Koggodusses rõhmsaste tenida
 ja keike hã sees kaswada / et tem-
 ma ninda kõlbap sinno pühha Rist-
 misse al tulla / ja ennesel oige Hir-
 ge-Derwist sahp Gesusse Christus-
 se meie Gssanda lebbi Amen.

Gssand olko teie ka!

Wassukem.

H! Weikewäggiwenne iggawenne
 Summal/ke ollet omma kange Koch-
 to polest We-huppotusse lebbi uskmatta
 Alma hukkasahnut nink usklikko Noa kah-
 herä keskes sinno sure Armo perrast hoid-
 nut / ja se kotwäa Warao omma Wä ka
 punnase Merres errahuppotanut/nink sin-
 no Israelli Rahwast kuitwaste lebbi saht-
 nut / ja se ka sesinnase sinno Ristmisse Pes-
 semist tähhendanut/nink sinno arma Poja
 Gesusse

Wesuse **C**hristusse meie **S**sanda lebbi /
Jordani ninē keik **W**eet **o**nsarteggetwa
Errapessemisser teinut ninē sedda **R**istmiss
sāhdnut / kumma sees **P**attut **W**esuse
Christusse **H**immel errapestare. **W**ata ar-
molikult sesinnase sinno **S**ullase (ümmer-
daja) päle / ninē anna temmale oige **U**sfo
 ninē uenda tedda **W**aimo sees sesinnase **o**n-
sarteggetwa **W**e lebbi / et keik **P**attut /
 mis temmale tulnut **A**damist / ja mis tem-
 ma issi on teinut / errahupporit / ja temma
 uskmatta **H**ulkast erralahhotut / pūhha
 christlikko koggodusse **L**aiwa tuller ninē
 sāhl **P**ūhha **W**aimo ka teitetut / iggatwest
Ello sahr **W**esuse **C**hristusse meie **S**san-
da lebbi **A**men.

Minna wannotan sind erra / sa roja-
ne **W**aim / **S**ummala se **S**ssa / **W**oja ninē
 pūhha **W**aimo **H**immel / et sa erra tag-
ganet sesinnasest **W**esuse **C**hristusse **S**ul-
lasest (ümmerdajast) **A**men.

Ballukem.

SH! pühha Issa / keikewäggivenne
 Diggawenne Summal / kellest keik Toe
 Walguß tullep / meie pallume sind sinno
 ilmanöhtmatta Heldusse perrast / et sin-
 na omma Onnistust lasset tulla omma
 Gullase (ümmerdaja) päle / ja annat tem-
 male omma pühha Permo / et temma kol-
 bar sinno pühha Kristmisse al tulla / nink
 sinno pühha Sanna jure jäda / meie Is-
 sanda Issusse Christusse lebbi Amen.

Kuhlkem pühha Ewangelisti Markusse
 pühha Ewangeliummi / mis temma
 kirjotap cap. 10.

SS! Al Aljal toit nemmad Laps-
 kesset Issusse jure / et tem-
 ma neie külge putur / agga Sun-
 grit soitlesit nende päle / ke neid kand-
 sit.

sit. Agga kui **J**esus sedda nãg-
 gi/ sai temma wihhasey nink üttel
 neile: Gaste Gapsokesset minno ju-
 re tulla nink erge keelke neid mitte/
 sest nisugguste perralt on **B**umma-
 la Rihk; Døest minna ütlen teile/
 ke **B**ummala Rihki ei wotta kui üx
 Gapsokenne/ se ei woi sinna sisse sa-
 ma; Nink temma wottis nemmat
 omma **S**ülles/ panni **R**äht uer-
 de päle ja õnnistas neid.

Warrast peap **S**irkissand omma **R**äht
 Gapse **P**ä päle pannema / palluma
 nink ütlemã.

Ssa meie/ ke ollet **T**aiwas/ püh-
 hizedut sako sinno **N**immi/ tul-

Ko meile sinno Rihk / sinno Gacht-
 minne sundko kui Gaiwas ninda
 ka Ma pale / meie iggapähwast Lei-
 ba anna meile tennapähw / nink an-
 na andex meile meie Wollat / kui
 meie andex anname omma Wolg-
 lastele / nink erra sata meit Kiusa-
 tusse sisse / erranis pähsta meit erra
 keikest Kurjast / sest sinno pärralt
 on Rihk nink Wäggi nink Alu igga-
 west Amen.

Pärrast ütley Kirlißand.

Se Bißand hoidko sinno Sisse-
 tullemist nink Weljaminnemist
 nühd nink iggawest Amen.

Kui

Qui Laps; Ristnisse We pale petare/ kuf
 sip Kirkissand Lapse Nimmert/ nink Wadde-
 rit nimmitawat Last; sihs kussip
 Kirkissand.

N. Wannut sa erra Rurratit?

Wadderit kostwat Lapse polest:

Ja.

Wink leit temma Seggut:

Ja.

Wink leit temma Assiat nink Kombet:

Ja.

Warrast kussip Kirkissand usko:

N. Was sa ussut ihhe Summala/ Is
 sa keikewaggitwesse Taitwa nink Ma-Loja
 sisse?

Ja.

Was sa ussut Esusse I Hristusse Sum-
 mala aino Boja meie Iffanda sisse/ le on
 B 2 satut

fatut pühhas̄t Waimust / Ilmale tulnut
 Meikist Mariast / kannatanut Pontsiusse
 Pilatusse al / Risti päle potut / surnut
 nink mahhamaetut / allaspitte lähnut Pör-
 gohanda / Kolmandal Päwal jelle ülle-
 tausnut Surnust / üllelähnut Taitwa
 Zummala omma keikewäggetwisse Issa
 parramal Käel / sählt sah̄p temma tulle-
 ma sündida ellawad nink surnud ?

Ja.

Was̄ sa ussut pühha Waimo sisse / üh-
 he pühha Ehristlikko Kirko / Pühhade
 Issa ühtesamist / Pattude Ander And-
 mist / sesinnase sinno Lihha Ulestausmist nink
 iggatwest Ello ?

Ja.

Was̄ sa tahhat sesamma Usko Tun-
 nistusse päle sada ristitut ?

Ja.

Sih̄s.

Sihš küssip Kirkiššand Lapse Nimmet/ kaš,
 tap Lapse Vähd Kolmford We ka
 ninš ütley:

N. Minna ristin sind Jum-
 mala se Issa ninš se Poja ninš se
 pühha Waimo Himmel.

Tennaminne pärrast Ristmist.

Tennakem ninš pallukem.

Seikewäggiswenne iggawenne Jum-
 mal/ armas taitwane Issa/ meie ten-
 name sind keikest Süddamest / et sa om-
 ma pühha Christlikko Kirko iggal Ajal ül-
 lespeat ja kastat / ninš ollet nühd lass-
 nut sedda Last uest sündida iggawesse Ellur;
 Meie pallume sind/ et sa tedda omma Ar-
 mo sees hoiat/ ja ninda lasset ülles kastada/
 et temma ikka woix sinno Mele pärrast ol-
 la / sinno Poja meie Issanda Jesusse
 Christusse lebbi Amen.

Warrast ütley Kirkissand.

Se Gissand önnistako sind nink
hoidko sind; Se Gissand lasto omma
Balle paista ülle sind nink okko sulle
armolinne; Se Gissand töstko om-
ma Balle sinno päle nink andko sul-
le iggawest Kabho. Gummala se
Gissa / Woja nink pühha Waimo
Himmel Amen.

Wimati peap Kirkissand neid Wadde-
rit ninda mainizema.

Himat Sobbrat I Hristusse sees / et se
sinnane Laps uest sündmisse Wessemis-
se lebbi / kumb We nink Waimo lebbi sün-
dinut / on Gummala lapses nink I Hris-
tusse Ka-Perrnar sanut; Sihs mainizen
min.

minna teit/ et/ ke teie sihn Zunnistajat ol-
 lete/ essiti ütlete Lapse Wannemille / et
 nemmat sedda Last ülestasvatawat Sum-
 mala kartusse ninf **H**ristlikko ausa Elio
 sees/ ja et nemmat Last oppetawat **S**sa
 meie/ Usko/ **S**ummala kumme Käsko etc:
Pärrast/ kui **S**ummal Lapse Wannemat
Surma lebbi erravottap temma nore **E**a
 sees/ et teie sihs **M**urre peate / et se Laps
 ütletasvay kartusse ja **S**sanda **M**ainizuf-
 se sees / ja et temma aujaste teep / mis tem-
 ma **K**istmisses on toivotanut. **K**us teie
 sedda tahhate tehha / ni paljo kui **S**um-
 mal **A**rmo annap ja teie sudate / sihs ütle-
 ke ühtlesse **S**a.

Kostminne/ **S**a.

Se päle ütley **K**irkissand.

Minke **S**ummala **K**ahho sees.

CAP. II.

Bedda Ristmissest.

Ristiti peap **S**irk **S**sand küssima neid / ke
Lapse ka ommat / ja sejures olmut / ko Last
koddoo ristiti / ninda tao:

- I. **O**ns Laps ristitut? **R.** **S**a.
 II. **M**e ka on temma ristitut? **R.** **S**e.
 ge nink puchta **W**e ka.
 III. **M**esugguste **S**annade ka on tem-
 ma ristitut? **R.** **N**ende **S**anna-
 de ka / kummade ka **I**hristus kass-
 nut keik Rahwast ristida: **S**e **I**s-
 sa / se **P**oja nink se pühha **W**aino
Nimmel.
 IV. **K**es ristis **L**ast? **R.** **S**e. **S**e. **S**e.
 V. **O**llete teie sejures **I**hristlikko **P**al-
 wot luggenut? **R.**
Meie olleme luggenut **I**ssa meie.

- VI. Kes olli mu sähl jures? **R**
 Minna / temma ellik se.
- VII. Mis on Lapse Nimmi? **R. R. R.**
 On Laps weel nimmeta / sihs an-
 tare temmale Nimmi.
- VIII. Kas teie diete teate / et se ninda on
 sündinut / kui teie nühd ütlete? **R.**
Sa.

Sa kui Kirkissand kulep / et keik ninda on
 sündinut / kui hedda Ristmissel peap techta-
 ma / peap temma ütlemä neile / ke
 sählsammas ommat.

Rmat Söbbrat / et teie Gum-
 mala ja temma Koggodusse ees
 tunnistate / et sesinnane Laps J.
 on **H**ristusse Kasso perrast **W**e
 ka ristitut **G**ummala se **S**ssa / **P**o-
 ja ninē pūhha **G**aimo **N**immel /
S sihs

sibß tunnistan minna / et teie sepo-
lest tarkast ollete teinut / nink et se
Laps diete on ristitut / ja et tedda
tarwis ei olle ennamb ristida.

Parrast peap temma Roggodust maini-
zema / ja sedda Ristmist öiger ütlemä nink
finitama nefinnaste Sannade ka:

Aamat I Hristuse Söbbrat / et min-
na nühd ollen kuhnut / ja sedda töer
leidnut / et sefinnane Laps Kolme-
aino Summala Himmel diete on ristitut /
sibß finnitän minna sedda Ristmist öiger
sesamma Kolme-aino Summala Himmel.
Sest Lastelle lähhep Summala Arm tar-
wis / kumma meie armas Essand nink On-
nisteggia Iesus I Hristus neile eal ei ke-
la / kus ech mil Ajal sedda temma om-
ma Sanna perrast nende Hähr okitare.
Sest temma on sedda Armo mitte übbe
Aja /

Oja / Asseme eck Innimesse päle finnitā
 nut / keikeennama / ko hedda Rāhs on / er
 ranis kus Paikas Sigeussolisset üchtetulle
 swat temma Himmel / sähl on temma kes
 kil nende seas / ja jaggap wäggetwast om
 ma Summalikko Armo / Sanna / Sa
 kramentide ninē Palkwe lebbi nindasam
 mati / kui temma on tofwotanut. Ninē et
 meie seddasulgemat peame sepāle olla /
 et Summala Poig meie armas Ssand
 Iesus Christus sedda Last sesamma Rist
 misse lebbi on wastotwotnut / sihs tahha
 me temma pūhha ja rōmolikko Sanna
 kuhlda se Ewangeliummi seest / mis pūh
 ha Markus kirjotap nesinnaste Sanna
 de ka.

SEL Ojal tōit nemmad Lapsō
 Skestet Iesusse jure / et tem
 ma neie külge putux / agga Jün
 grit

grit soitlefit nende päle/ke neid kand-
 sit. Olgga kui **I**esus sedda näg-
 gi / sai temma wihasex nink üttel
 neile : Laste Lapsokesset minno ju-
 re tulla nink erge keelke neid mitte/
 sest nisugguste perralt on **J**umma-
 la **R**ihk ; **D**öest minna ütlen teile/
 ke **J**ummala **R**iki ei wotta kui üx
Lapsokenne / se ei woi sinna sisse sa-
 ma ; **N**ink temma wottis nemmat
 omma **S**ülles / panni **G**äht nen-
 de päle ja önnistas neid.

Meist **I**Hristusse **S**annast / armat
IHristusse **S**öbbrat / teame meie kül /
 ja olleme julget sepäle / et se **L**aps keike
 mu **J**nnimeste ka / kumma **J**ssa **P**oja nink
 püh-

pühha Waino Nimmel ristitare / on **BE**
 susse **EH**ristusse Rikist nint Koggodussess.
 Seperrast annan minna sesamma meie **ES**
 sanda **BE**susse **EH**ristusse polest / **Y**ssa /
 Emma nint Wadderide Holer / et tedda
EHristlikko Kombel ülleskastatatare nint
 öppetare / ninda kui **S**ummala Lapse nint
 Perrija kohhus on.

Warrast panned **K**irkissand **KE**t Lapse
 Wä päle nint loep ütteldeß:

Yssa meie ke ollet **EH**ai-
 was etc. etc.

Kuhlkem **U**ssu-**T**unnistust / mis
 päle **L**aps on ristitut: **M**inna us-
 sum übbe **S**ummala / **Y**ssa keike-
 wäggiwesse **L**aiwa nint **M**a **L**o-
 ja sisse.

Minna ussun **B**E susse **G**Hris-
 tusse / temma aino **B**oja meie **S**is-
 sanda sisse / ke on satut **P**ühhaß
Gaimuß / **E**lmale tulnut **H**ei-
 zist **M**ariast / kannatanut **P**ont-
 siusse **P**ilatuisse al / **K**risti päle potut /
 surnut nink mahhamaetut / allaspit-
 te läinut **G**orgohauda / kolmandal
Päwal jelle üllestausnut surnuß /
 ülleläinut **L**aiwa / ißtup **S**um-
 mala omma keike wäggitwesse **S**is-
 sa parramal **B**äel / säht sahþ tem-
 ma tullemä sundima **L**lawad nink
 surnud.

Minna ussun pühha **G**aimo
 sisse /

fisse / übbe pühha **K**ristlikko Kir-
ko / Pühhade Dssa ühtesamist /
Pattude Andex Andmist / sesin-
nase minno Pihha Wlestaustmist
nink iggawest Llo. Amen.

Warrast pallup temma kahs sedda
Wisi ja ütlep :

Wallukem.

SH! sinna ilmasüta Zal **J**esus
Kristus / ke sa need ilmasütat ar-
mastat ja seperrast ollet kasknut / et
Lapsel sinno jure piddi lastama / ke sinna
ka Käht nende päle pannit / neid õnnista-
sit nink üclit / et Zaiwa-Kihk nende per-
ralt on / meie pallume sind allandikkult /
et sa armolikkult wadat sesinnase Lapse pä-
le / ke ka sinno pühha Önnistust ikka igga-
zep / et temma ninda / kui temma sinno
Nim.

Nimmel on ristitut nink We ja pühha
 Waimo lebbi uestsündinut / ka sesamma
 Waimo Wä sees kastroap nink Wäggi
 wottap seespittise Innimesse polest / nink
 sinno Armo nink keike Hä Ande sees täier
 sahp / ke sa Gummala se Issa nink pühha
 Waimo ka ellat nink wallizet iggawest/
 Amen.

Wärrast ütley Kirkissand Wapse päle
 neid Önnistamisse Sanno :

Se Issand önnistako sind nink
 hoidko sind; Se Issand lasto omma
 Walle paista ülle sind/nink olko sulle
 armolinne; Se Issand tõstko om-
 ma Walle sinno päle nink andko sul-
 le iggawest Rahho. Gummala se
 Issa / Waja nink pühha Waimo
 Nimmel Amen.

Wima

Wimati peap Kirkissand neid Wadde-
rit ninda mainizema.

Ramat Gõbrat I. Hristusse sees / et se
sinnane Laps uest-sündmisse Pessemis-
se lebbi / kumb We nink Waimo lebbi sün-
dinut / on Summala Lapsen nink I. Hris-
tusse Ka. Perrijar sanut ; Sihs mainizen
minna teit / et / ke teie sihn Tunnistajat ob-
lete / essiti ütlete Lapse Wannemille / et
nemmat sedda Last ülleskaskwatat Sum-
mala kartusse nink I. Hristlikko ausa Ello
sees / ja et nemmat Last õppetawat Issa
meie / Usko / Summala kumme Kasko etc:
Parrast / kui Summal Lapse Wannemat
Surma lebbi errawottap temma nore Ea
sees / et teie sihs Murre peate / et se Laps
ülleskaskwap kartusse ja Issanda Mainizus-
se sees / ja et temma ausaste teep / mis tem-
ma Ristmisse õn towtanut. Ko teie
sedda tahhate tehha / ni paljo kui Sum-
mal

mal Armo annap ja teie sudate / sihš ütlesse /
ke üchtlesse: **Ja.**

Kostminne / Ja.

Sepäle ütles Kirikissand /

Meinke Bissanda Rah-
ho sees.

Meist leitut Lapsest.

Kui Roggodusse sees diete on enne kulo-
tut / sihš petasse sedda Wiisi leitut Lapse
Ristmisse ka.

Amat Sobbrat / et **I**hristus issi on
ütlenut ; kui leki ueste ei sünni Weest
nink Waimust / ei woi temma mitte Sum-
mala Riki sisse sada ; Nink meile mitte ei
olle diete tãda / kas sesinnane Laps pühha
Ristmisse lebbi on ueste sündinut / sihš tah-
hap **I**hristlikko Armo polest meie Koh-
hus olla / et meie tedda pühha Ristmisse
al

al satame / et se swaine Laps Uesündnisse
 Pessemisse lebbi sahþ wastotwoetut Armo
 Sädusse sisse Summala ka / **E**susse
Ihristusse perrast / ja ür Lulihkminne
 jähr Summala Roggodusses / mistarwois
 Summal omma Armo ja Onne andko
Esusse **I**hristusse perrast.

Sepåle ristitare Last ninda / kui en-
 ne on kirjotut.

CAP. III.

Judalisse / Turkide / Mustlaisse ja
 Pagganade Ristmissfest.

Kui sunnip / et keki Judalisse / Tur-
 ki / Mustlaisse eck Paggana Sug-
 gu Rahwast / kelle omma teis Ig-
 ga on / peap ristitama / sihs tehhare
 temma ka ninda:

Esmalt peap sehherduma Inpimmenne
 neist / ke Juttlusse Ammetis ommat / sure

Hole ka/hästi ja kindlaste puchta **H**rist-
likko **O**ppetusse sees õppetama nin^k tem-
ma päle ikka lakma / et temma eespitte en-
nesest neitap ja tōer teep / et temmale ilma
Kawwalust se kindel Meel on / sesamma **E**-
swangeliummi **O**ppetusse sees jada / kumb
temmale on õppetut ja temma on wasto-
wotnut.

Enne ko **R**istminne ettewoetare / pe-
ap seperrast **J**utlusse **T**oli päht (ko **J**ut-
lus petare) tada antama ja Kawwa Me-
le tulletama / et **K**oggodus ühbel Meel
Jummalad temma eest pallup Armo ja õn-
ne perrast temma **H**ristlikko **A**ssa **A**ja-
misse tarwis.

Ko nühd wimati sedda Last peap risti-
tama / ütley Kirkißand **K**oggodusse
wasto ninda:

Kmat **S**õbrat / teile keikille annare
tada / et se **J**nnimenne / ke meie ees
sei

seisap / Summala Armo ja temma püh-
 ha Sanna Wä lebbi on walgustut ja um-
 berpöhrutut Turki / Paggana nink Juda-
 liste Pimmedussest nink Eritussest (kumma
 sees temma ei olle ürpeine sündinut / erra-
 nis ka seiesadil ellanut) se aino nink tössise
 Summala se Issa Poja nink pühha Wat-
 mo pole. Temma on öpnut tedda tund-
 ma ninda / kui temma omma pühha San-
 na sees ennast on täda andnut omma Ol-
 lemisse / Tachtmisse / Tö ja Häteggemiste
 polest / keikeennama keike Innimesse Sug-
 gu wasto / ja peap omma nink keike Ilma
 Önnisteggia Jesust & Hristust tössise Usko
 ka kinni ja hakkap temma ja temma Ber-
 tenistusse nink Marmisse ümber kinni / nink
 wottap sedda Ömmar / kumma Assa sees
 temma kül hästi on öppetut ja kuhlut / nin-
 da / et (ni paljo kui igganes woinut olla)
 meie täda sanut / et temma Töde Tundmist
 D 3 sanut /

sanut / ja nühd toivotap kowwaste nink
 ilma Kawwalust Summala Abbi lebbi
 sejure kindlaste jada. Nink et temma
 nühd sedda Kristnisse Pessemist iggakep /
 omma Usko se ka kawatada ja kinnitada /
 ja Summala Koggodusse sisse / keike tem-
 ma Wabbaduste nink Kochtode Samisser
 nink Prufimisser atwalikkult wastawoe-
 tut sada / sihs on meie **I** Hristlik Kohhus /
 et meie sehherduma Hä Summalakartlik-
 ko Mele ja Nauo wasto mitte ei panne /
 erranis keike Hole ka sedda ettesi satame
 nink se keikeförgema Summalad tenna-
 me / ke omma Armo Ure temmale on lach-
 ti teinut / ja pallume ka / et temma weel-
 ki tahhar omma pühha Armo nink Dunne
 temmale andma / et temma iggapähtw /
 kui Summala Koggodusse öige lihkin-
 ne omma **I** Hristlikko nink puchta Öppe-
 tusse sees kawatap ja Wäggi wottap / sähl
 sees

sees Okani kindlaste jähp nink keike Dige-
Uskliste ka usko Oka nende Hingede ig-
gawesse Onnistust sahp.

Wepäle loep Kirkissand sedda Wastwet.
Wastukem.

WH! Keike wäggiswenne Jum-
mal/ ke ollet keike nende In-
nimeste ilmalõpmatta Abbi/ke sin-
nult middakit pühdwat/keikedede neie
Onnisteggia / ke sinno pole kissen-
dawat/ja nende keikedede Rahho/ke
sind palluwat/ ke ollet nende Usk-
liste Llo ja Surnude üllestaus-
minne; Minna kissendan sinno po-
le sesinnase sinno Sullase (ümmer-
daja) perrast / ke sinno Ristmiss-
An-

Andet pallup/ninē sinno iggawest
 Armo tabhap Uesundmisse lebbi/
 kumb Waimus sunnip/ wotta tem-
 ma/ Gssand! wasto/ninda kui sa ol-
 let ütelnut: Palluke/sihs sate/okt-
 ke/sihs leiate/köllistake/sihs tebhaxe
 teile lachti; Sihs anna nühd/ kui
 sind pallutare/ te Ur lachti selle/ ke
 köllistap/et temma waimolikko Rist-
 misse iggawest Annistamist ja
 Dssa sabp sest Rikist/ mis sinna ol-
 let towtanut / GEsusse GGrif-
 tusse meie Gssanda lebbi Amen.

De Gssand olko sinno ka!

Wal-

Ballukem.

H! pühha Bissa / keikewäggi-
 wenne iggawenne Bummal/
 kellest keik Töe Walgus tullep/
 meie pallume sind sinno ilmamöht-
 matta Heldusse perrast / et sinna
 omma Annistust lasset tulla om-
 ma Sullase (ümmerdaja) päle / ja
 tedda walgustat / ja oike Noistust
 temmale annat / et temma kōlbar
 sinno pühha Ristmisse al tulla / ninē
 sinno pühha Sanna jure jada / meie
 Bissanda B L susse B Hristusse leb-
 bi Amen.

Barrast küssip Kirkissand temmale neid

Küssimesse Sanno:

E

Kas

Kas sa arwat sedda Oppetust/ kumma sees sa enne ollet üllestastwanut/ wallex/ eriswar nink hukkasahstwar? Kas se so Meles on hirmus ja tahhat sedda samma Summala Armo lebbi ettespitti erratwanduda nink erraunnustada?

Kostm. Ja.

Kas sa arwat sedda Ewangeliummi Oppetust/ kumma sees sa nühd ollet oppetut/ puchtar nink õnsateggetwar/ kumma Summal Armust meile on omma pühha Sanna sees tada andnut ja kulo-
tanut?

Kostm. Ja.

Kas sa tahhat Summala Armo leb-
bi truist ja puchtast Süddamest se wasto-
wõdetut Oppetusse nink Usso sees leike om-
ma Ello Ajal kindlast jada/ nink sesamma
sees iggapähw kaswada ja Summala
puchta Sanna päle ussin olla?

Kostm.

Costm. Ja.

Ruhkem nühd pühha Kristmisse Sähd-
misse Sannat/ ja kui wägga Kristmist tar-
wis on/ ninda kui pühhat Ewangelistie
Matteus nink Johannes kirjotaswat:

Matt. 28. v. 18. 19. 20.

Jesus üttel omma Süngridelle: Mul-
le on antut keik Melewald Taitwas nink
Ma päle; Minke seperrast nink oppetake
keik Rahwast/ nink ristike neid se Issa nink
se Poja nink se pühha Waimo Nimmil/ ja
oppetake neid piddada keik / mis minna
teile ollen käsnut; Nink

Joh. 3. v. 5.

Kui keki mitte Weest nink Waimust
ueste ei sünni / ei woi temma mitte Sum-
mala Kiki sisse sada.

Pärrast peap Kirjissand omma Ket temma
Pä päle pannema / luggema nink üttema:

Issa meie/ ke ollet Taitwas xc.

Sihš Rüssip Kirkissand

Mis on Ristmisse Saframent?

Kostm:

Ristminne ei olle mitte paljas Wessi
erranis nisuggune Wessi / kumb Summa-
la Kasso sees on kinnitut ja Summala
Sanna ka ühtepantut.

Kumbš on sesamma Summala Sanna?

Kostm. Se / mis meie Issand Iesus Chris-
tus ütley Matth. 28. v. 19.

Minke nink õppetake leik Rahwast
nink ristike neid se Issa nink se Poja nink se
Pühha Waimo Nimmel.

Mis hähd satap Ristminne?

Kostm. Gemma annap Pattude An-
der Andmist / pähstap erra Surmast nink
Kurratist / nink annap iggawest Onnistust
leikelle / kummad sedda ussuwat / kui Sum-
mala Sannat nink Lotwotusset kulotawat.

Kum-

Kummad ommat nehd Jummala Sannat
ninf Towotuffet?

Kostm. Mis meie Jssand JEsus Chri-
tus ütlep: Marc. 16. v. 16.

Be ussup ninf sabp ristitut / se peap on-
sar sama 2c.

Kui woip sihs Wessi ni suret Aljat tehha?

Kostm. Wessi ei te sedda tdest mitte /
waid Jummala Sanna / kumb We ka
ninf We jures on ninf usf / kumb sedda-
samma Jummala Sanna We sees ussup
ninf sepåle lotap. Gest ilma Jummala
Sanna on Wessi paljas Wessi ninf mitte
ur Ristminne / agga Jummala Sanna
ka on se ur Ristminne / se on ur Armo tois
Ello-Wessi ninf Uestsündmisse Pesseminne
pühha Waimo sees ninda kui pühha Pau-
lus ütlep: Tit. 3. v. 5. 6. Omma Haltestus-
se perrast on temma meit onsar teinut Uest-
sündmisse Pesseminne ninf pühha Waimo U-

endamisse lebbi / kumma temma on swelja
 wallanut rocheste meie päle **E**susse
Hristusse meie Onnisteggia lebbi / et
 meie temma Armo lebbi oiget nink igga-
 wesse Elio Perrijat olleme lotusse lebbi /
 se on tdest tössi.

Mis tähhendap sesamma Wessi-Ristminne?

Kostm. **S**e tähhendap / et wanna A-
 dam meie sees iggapähwase Kabhekemisse
 nink Parrandusse lebbi peap sama erra-
 huppotut / ja surrema keike Patto nink fur-
 ja Himmo ka / nink jelle iggapähw ettetul-
 lema nink ülestausma uhs Innimenne /
 ke Digusse nink Pühastusse sees iggarwest
 ellako.

Kus se on kirjotut?

Kostm. **B**ühha Paulus Röm. 6. üt-
 ley : Meie olleme **H**ristusse ka Ristmisse
 lebbi mahhamaetut Surma sisse / et / kui
Hris

Hristus on ülleberratut Surnust Issa
 Duo lebbi / ninda peame ka meie ue Ello
 sees kōndima.

Kas sa ussut Jummalala se Issa / Poja nink
 pūhha Waimo sisse?

Kostm. Ja.

Tunnista nühd Jummalala nink temma Koggo-
 dusse ees ülles omma Usso Tunnistust.

Kostm. Minna ussun ühhe Jumma-
 la / Issa keikewāggitwesse Taitwa nink Ma
 Poja sisse.

Minna ussun **E**susse **H**ristusse /
 temma aino Poja meie Issanda sisse / ke
 on sadut pūhast Waimust / Ilmale tul-
 nut Neikist Mariast / kannatanut Pont-
 siusse Pilatusse al / Risti päle potut / sur-
 nut / mahhamaetut / allaspitte leinut Põr-
 kohauda / kolmandal Päwal jelle üllef-
 tausnut Surnust / ülleleinut Taitwa / is-
 tup

tup Summala omma keikewäggivesse
 sa parramal Käel / sählt sabp temma tul-
 lema sündima ellawad ninf surnud.

Minna ussun pühha Waino sisse / üh-
 he pühha Christlikko Kirko / Pühhade
 Ossa ühtesamist / Pattude Ander And-
 mist / sesinnase minno Lihha üllestausmist
 ninf iggawest Elo Amen.

Kas sa tahhat sesinnase Usso Tunnistusse
 päle ristitut saa?

Kostm. Ja.

Sihš küssip Kirkissand: Missuggust
 Nimmi tahhat sa?

Kostm. J.

Sihš kummerdap temma ennast ülle We
 ninf Kirkissand wallap kolmford Wet temma
 Pä päle ninf ütley:

Minna ristim sind N. se Ossa ninf se
 Poja ninf se pühha Waino Nimmel A-
 men.

Len.

Dennakem nink pallukem.

Rikewäggitvenne iggatvenne
Rummal / armas taitwane
Bissa / meie tenname sind keikest
Süddamest / et sinna omnia **C**hrist-
likko **K**irko iggal **A**jal üllespeat / ja
Kasvatat / nink ollet mühd sedda
Sunnimest **J**. lastnut uest sündida
Iggatvesser **L**lux ; **M**eine pallume
sind / et sa tedda sinno **A**rho sees
hoiat / ja sellesamma sees üllespeat /
et temma ikka so **M**eie perrast olko /
sinno arma **B**oja meie **I**ssanda
Besusse **C**hristusse perrast **A**men.

Pärrast mainikep **K**irkissand ted-
da nink ütley :

L

Ar=

Aamas Wend (Sodde) et sa
 Anihd Gummala Kirko nink
 Koggodusse sisse kui temma oige Lu-
 lihminne awwalikkult ollet wasto-
 woetut / ja Gummala nink meie
 ees / ke meie sihn kous olleme / om-
 ma Usko tunnistanut / sihs mainit-
 zen minna sind Gummala polest /
 et sa kindlaste jacht se pale / mis sa ol-
 let towotanut nink Gummalad ten-
 nat / ke selgest Armust sind on om-
 ma Bapser teinut / sind sinno Wat-
 tust puchtar pessenut / sinno sees
 sedda ellawa Sanna nink uxion-
 sar teggewa Usko suttitanut nink
 kas

Kaswatanut / pallu nühd nink ikka/
 et temma sind sesamma sees kinni-
 tako nink hoidko ja lasko sind wihm-
 selt iggatwest Laitwa Rõmo nink
 Onnistust perrida.

Se Issand õnnistako nink hoid-
 ko sind / Se Issand lasko omma
 Kalle paista ülle sind / nink olko sul-
 le armolinne / Se Issand tõstko om-
 ma Kalle sinno päle / nink andko sul-
 le Rahho / se Issa / Poja nink
 pühha Waimo Himmel.

Mainikus Waddride wasto.

Armat Sobbrat / et teie ollete enne
 se päle wotnut tunnistada sesinnase
 meie Wenna (De) ümberpõhrmissfest / üs-
 lesrã

Ieskrätitut Uffo, Zunnistussest ninf satut
 Nistmissess; sepevrast mainiken minna teit/
 et teie tweelki truisse tedda aitate hä Nauo/
 Öppetamisse ninf kui tarwois on / Meletul-
 letamisse ka / et temma kindlaste jähp se-
 samma towtotut Sähdmissse päle / mis tem-
 ma pühha Kolmeaino Summala ka on
 teinut / et temma ennast hoiaq Erituste
 eest / kuhlko / loeko ja Meles peako Sum-
 mala tössise Ganna / ja saggedaste omma
 Uffo kinnitako Issanda Jesusse Christus-
 se pühha Öhto, Sömenaja ausa Wasto-
 wotmisse lebbi / ja teniko Summalad Di-
 gusse ninf Pühhastusse sees teite omma El-
 lo Aja / kui teie sedda tahhate tehha nipal-
 jo / kui Summal Armo annap / ja teie suda-
 te / sihs üttele üchlesse **Ja.**

Kostm. **Ja.**

Winke Summala Rahbul!

CAP. IV.

Bedda Wisi petare atwalik Summala
 Tenistust ülleüldese pühha Wawil / süril
 Pühhil / Palwe / Tenno ninl muil
 Pühha Wawil.

S Smalt / kui Kirklissand ninl Rah-
 was Kirkus on kokkotulnut / kussa
 Summalatenistust peap petama/
 algetare warra homiko Tutlusse Ajal
 Summalatenistust ühhe homiko echl mu
 Laulo ka / mis sel Ajal sünnip laulda / pär-
 rast / Sind Summal kitare / kui Ait on /
 sihs ür Laulo Dssa pühha Waimo Abbi
 perrast / Tutlusse tarwis.

Tutlust issi algetare ühhe Homiko Pal-
 we ja Dssa meie ka / ilma pitka Tutlusse
 Algmissi peap ücht Catechismusse Pärükti
 erraseljetama / kumb Palwede ka kauamb
 mitte kui pole Tunni peap ollema.

Palwo perrast Catechismusse Tutlust.

SH! Keite wäggiwenne Armolinne
 Summal anna meile omma pühha
 Armo / et meie iggapähtw kaskwame
 sinno Tundmisse sees / öppeme ja tähhele-
 panneme omma **E**Hristlikko Öppetust / ja
 neist moistame / luida meie sind peame ot-
 ge Ussu nink pühha Ello sees tenima / ja eri-
 nast Patto nink Critusse eest hoidma; Püh-
 hize oh! Summal pühha Wain omma
 Roggedust / kinnita ja pea tedda ülles /
 lasse tedda itka ennamb kaskwada / et tem-
 ma sind auustap / tenip / tennap nink ki-
 tap sihn tössise Kartusse nink sähl iggawesse
 Önnistusse sees **E**Susse **E**Hristusse meie
 Össanda lebbi Amen.

Sure Tutlusse Dial hakkatare Summa-
 la-Tenistust sesinnase ülleuldse Patto-Tun-
 nistamisse ka nink langewat teit
 pölwelift mahha.

AKmat Gobbrot / Wennat nink Öet
ESusse **E**Hristusse sees / et meie
 muhd

nühd kous olleme omma Summalate-
nistust piddada / Eßandad meie Sum-
malad keike temma Häteggemiste eest ten-
nada ja temmalt keik meie Tarkwedust / möl-
lemast swaimolikko ninl ihholikko Aßjade
sees palluda / agga teame / et meie keik
olleme Patto ka kohrmatut / kummaß
meie swabbar / puchtar ja swallale sada pua-
me ninl himmustame. Seperrast tahha-
me omma Pölkvede päle mahhalangeda /
Summala omma taitwase Eßa ees ennast
allandada / Süddame ja Su ka swaifer
Pattuser ennast tunda ja tunnistaða / Ar-
mo ninl Heldust temmalt palluda ninl
üchtlesse teine teise ka üttelda :

Minna waine pattune Innimenne / ke
Pattus ollen sadut ja sündinut / ninl pär-
rast keike omma Ello Aja pattust Ello el-
lanut / tunnistan keikeß Süddameß sin-
no ees / keikewäggiwenne Summal /
min-

minno armas taitwane Issa / et minna
 sind mitte ülle keik Ussa/egga omma liggi-
 mest kui issi ennast ollen armastanut.
 Minna ollen / parrako Summal! omma
 Wannemade nink ka monnesarnasel Kom-
 bel sinno ja sinno pühha Kasso wasso pat-
 to teinut Mötte / Sanna nink Leggode
 ka / nink tean / et minna seperrast Pör-
 go nink iggawesse hukkatusse wäbrt ollen/
 ko sa mind tabhat sundida / kui sinno
 kange Kohhus sedda tabhap/ ja minno
 Pattut ommat berteninut. Ussa sinna
 armas taitwane Issa ollet tofwotanut/et sa
 tabhat Armo ja Hattestust netta keikile
 waište Pattustelle / ke wottwat omma-
 pattusest Ellust ennast pöhrda ja naudwat
 kindla Ussu ka sinno ilmanöhtmata Armo/
 ja meie Issanda Jesusse Christusse ber-
 tenistust / et sa neile armolikkust tabhat
 jerrele anda / kui rassedaste nemmat ka
 wasso

swasto sind on pattunut / ja nende Pat-
tut ellades ennamb Pattur arwada/ sepä-
le lotan minna/ ma swaine Pattune / ja
pallun sind allandikkult / et sa sesamma
omma Toivotusse perrast mulle armolinne
ollet/ ja mulle keik minno Pattut andix an-
nat sinno pühha Nimme Kitusser ninē
Uur.

SE keikewäggisvenne Jummal/
omma sure ilmaseljapajata-
matta Ormo ja meie Annisteggia
Esusse **H**ristusse vertenistusse
perrast/ andko meile andix keik meie
Pattut ninē andko meile Ormo
omma pattusse Llo parrandada
ja temma jures iggawest Llo sada
Almen.

Barrast sedda tullep:

Gssand heita Armo meie päle!

Christus heita Armo meie päle!

Gssand heita Armo meie päle!

Se päle.

NU olko Gummalal üllewel/
 Rahho Ma pähl nink Inni-
 mestel hä Meel. Meie kitame sind/
 meie pallume sind / meie auustame
 sind / meie tenname sind sinno sure
 Quo eest / oh! Gssand Gummal/
 taiwane Kunningas / Gummal kei-
 kewäggivenne Issa! oh! Gssand
 keikeförgemb ainosündinut Poig
 Jesus Christus! oh! Gssand
 Gumm.

Jummal / Jummalala Tal / B-
 sa Boig / ke Ma-Elma Pattut er-
 ravottat / heita Armo meie päle !
 Sinna ollet üxi Pühha / sinna ol-
 let üxi Bssand / sinna ollet üxi kei-
 kekörgemb **Jesus Kristus**
 Pühha Maimo ka / Jummalala se
 Bssa Auus Almen.

Pärrast / kui Kirkissand on laulnut Au-
 olko Jummalal üllewel / Sihs lau-
 lay Roggodus:

Na Rahho Na päle :
 echt

Oh! Jummal wata Dairwast Na.
 Sel aino Jummalal Dairwa sees.

Kirkissand pörap ennast Rahwa
 pole ja ütley:

Se Bssand olko teie ka!

Koggodus wastap:

Nink sinno Waimo ka!

Collecta, mis sejarrele tullep / echk se /
mis enne Epistlid on.

Ballukem.

Mie pallume Sind / Keikewäg-
gitwenne Jummal / armas
tairwane Issa / et sa meile annat
kindlat Wsko sinno nink sinno Wo-
ja **I**hsusse **J**hristusse sisse / nink
julge Lotust sinno Armo päle keike
meie heddas ja waiwas / nink sudda-
melikko Armo meie Liggimesse was-
to / **I**hsusse **J**hristusse meie **I**s-
sanda lebbi Amen.

Col-

Collecti järrele loetare ech̄ laultare Epist
tel / kumb se Päwa päle on sätut ninf
woip ninda hakkata:

Need Sannat kirjotap pühha
Apostel Paulus Rõhmride / Ko-
rintride Rahwale.

Paulo-Pout ninf Pitusse Pau-
lut Pühha Kirja seest woetut / kummad
pühhale Päwille / Suhrde Pühhale ninf suhr-
de Palwe-Päwille laultare ech̄ teiset nisug-
guset / kummad uhe Paulo-Rama-
tus loetare.

Dominica I. Adventus.

Dh! riknut on meit Waiset.
Ruhd foggones on riknut.
Sa rõhm̄sar Kihlakon.

Dom. II. Adventus.

Dh! heita sinna Armo weel!
Ni kaita Ilmas ellame weel.
Dh! armas Risti-Rahwas.

Dom. III. Adventus.

JESUS On nint Eslo minnul.
 So päle urnes JESUS Christ.
 Oh! CHRISTUS dige Herra.

Dom. IV. Adventus.

Mei! Issand Christ Jordani Joest.
 Oh! Christe dige Herra.
 Tulle doch Taitvast / armas JESU / jelle.

Saulo Nühale.

Se Zenna - Pähw on Rõmust suhr.
 Nühd JESUS olle kitetut.
 Ma tullen Taitvast illewelt.
 Ut armas kaunis Lapsoken.
 Nühd tõstke omma Häle.
 Ut Laps on sündinut Betlemmis.

Märi - Päwal.

Nühd aita Jummal Ahsta ser.
 Se Wanna Ahst on möda nühd.
 Mul tullep monni Ahhastust.

Christusse Ristmissest.

Mei' Issand Christ sai Jordanis.

Oh!

Oh! Christus õige Herra.

Kolme Kuningade Päwal.

Kui Reikit Christust Ilma toi.

Meil sündinut on Lapsoken.

I. Bühha pärrast Kolme Kuningin-
gade Päwa.

Need Kümme Kässut laulkem nühd.

Nühd Jesus olle kitetut.

Oh! Christus õige Herra.

II. Bühha.

Ur õige õnnis Mees on se.

Ma lotan Issand sinno pähl.

Ma huan / Jesu! Abbig sind.

III. Bühha.

Oh! tulle minno jure nühd.

So päle ürges Jesus Christ.

Jesus On nink Onne minnul.

IV. Bühha.

Kus olleg Jummal erra sibt.

Oh!

Oh! Jummal wata Taiwast ma.
Kus meil on suremb hedda Kähs.

V. Böhha.

Meie Jummal on üir kindel Lin.
Me Hedda woip meil sündida.
Ep tabhan minna jetta.

VI. Böhha.

Sähl ollit kümme Reikifest.
Ma pean / Ilm / sind jetma.
Mo Usjat ommat Jummalä Kähs.

Septuagesima.

Mühd foggones on rikkotut.
Se Dnistus sahp ürpeines.
Oh! Jummal wata Taiwast ma.

Sexagesima.

Se Dnistus sahp ürpeines.
Oh! Jummal olle Armolin.
So Sanna jures pidda meit.

Esto mihi S. Quinquages.

Oh! riknut on meit waiset.

Sest heddaft Issand sinno pohl.
 Nühd foggones on rifnut.

Invocavit.

Mei' Zummal on üz kindel Lin.
 Ma lotan Issand sinno pähl.
 Ep mötle Zumlast karepit.

In Reminiscere.

Ke Zummalal keif holet annap.
 Ma huan / Jesu! Abbir sind.
 Oh! Issa Zaiwa = Niki sees.

Oculi.

Ke hend sel keifeförgemal.
 Ma lotan / Issand / sinno pähl.
 Mei' Zummal on üz kindel Lin.

Latare.

Oh! Mötle Inninnenne.
 Mo hing / mis sinna murrezat.
 Me Hedda woip meil sündida.

Judica.

Ep tabhan minna jetta.

h

Oh!

Oh! Jummal wata Taitwast ma.
Oh! Jummal / kus ep sinno hohl.

Palmarum.

Jesus On nink Ello minnul.
Jesus Christus meie Lihha.
Mei Rohhus on sind tennada.

Surel Meddalal.

Oh! mötle Innimenne.
Nühd aita mind so Waimo ka.
Kus Jesus Kristi Ladwas poh's.
Christus meie Sunistus.
Oh! ilmasüta Lambas.

Üllestausmisse Pühhade sees.

Ke Patto verrast lessis sähl.
Se pühha Christ / ke surmatut.
Nühd Christus üllestausnut.

Qualimodogeniti.

Nühd kui minna ellan weel.
Oh! tulle minno jure nühd.
So päle ürgnes Jesus Christ.

Misericordias Domini.

Oh! Kristi Rahwas laulake.

Ep tahhan minna jetta.
Me Hedda woip meil sündida.

Jubilate.

Ma hüan/ JESU! abbiꝛ sind.
Kus meil on suremb hedda Kähš.
Se woip ful Ma pähl sündida.

Cantate.

Se Dnnistus sahy ürpeines.
So päle ürnes JESU Christ.
Mei' Jummal on ür kindel Linn.

Rogate.

Oh! Issa Tairwa- Risti sees.
Ma hüan/ JESU! Abbiꝛ sind.
Ma lotan Issand sinno pähl.

Christusse Tairwaminnemisse Päwval.

Oh! Risti Kähwas laulake.
Rühd kita Jummalala Nimme.
Rühd Christ ler Tairwa Luo ka.

Exaudi.

Mei' Jummal on ür kindel Linn.
Ma hüan/ JESU! Abbiꝛ sind.

Ma lotan Issand / sinno pähl.

Welli Wühale.

Et tulle Wühha Waim meil nühd.
 Oh! Jummal Issand Wühha Waim.
 Oh! Jummal Loja Wühha Waim.
 Nühd wühha Waimo pallume.
 Oh! Wühha Waim meil tulle tabs.
 Nühd wühhike üg römüs Uig.

S. Trinitatis.

Kyrie / oh! Issa Jummal förgeft Wähst.
 Jummal Issa meile ja.
 Sel aino Jummal Taiwa sees.

I. post. Trinit.

Ni kaua Ilmas ellame weel.
 Oh! mötle toch sa Zucht nint Börm.
 Oh! IESU Jummal Lihha sees.

II.

Me Hedda woip meil sündida.
 Oh! Jummal wata Taiwas ma.
 Se kurri Rahwas kitelley.

III.

Nühd kita Jummalä Nimme.

Oh!

Oh! heita Armo minno pähl.
Sest heddast / Issand! sinno pohl.

IV.

Need Kümme Kässut laulkem nühd.
Nühd foggones on rikkotut.
Kus sinna tabhat õnsa sa.

V.

Me Hedda woip meil sündida.
Mo hing / mis sinna murrezat.
Oh! Jummal olle armolin.

VI.

Se Dnistus sahy ürpeines.
Oh! Nisti Rahwas laulake.
Nühd foggones on rikkotut.

VII. Kristusse Breaselijetamissest.

Nühd kita Jummalä Nimme.
Nühd lassem Jummalad kita.
Oh! Christus õige Herrä.

VIII.

So Sanna Hähl.
Se kurri Rahwas kitelles.
Oh! Jummal / kus ep sinno Hohl.

IX.

Oh! paljo Waiwa sijn Ilma sees.
 Mo arma Jummalan pähl.
 Sest heddast / Issand! sinno pohl.

X.

Babyloni Jögge kallal sähl.
 Oh! Jummal kus ep sinno Hohl.
 Oh! Jummal wata Taiwast ma.

XI.

Se Onnistus sahp ürpeines.
 Oh! heita Armo minno pähl.
 Sest heddast Issand sinno pohl.

XII.

Oh! heita sinna Armo weel.
 Mei' Jummal on ür kindel Lin.
 Kus meil on suremb hedda Kähs.

XIII.

Se Onnistus sahp ürpeines.
 Oh! riknut on meit Waiset.
 Need kumme Kässut laulkem nühd.

XIV.

Nühd foggones on rikkotut.

Ep tahhan minna jetta.
Oh! Issa Taima Riki sees.

XV.

Oh! mötle Jummenne.
Mo Sing / mis sinna murrezat.
Ma lotan Issand sinno pähl.

XVI.

Oh! paljo Waim sihn Ilma sees.
Oh! riknut on meit Waiset.
Ni kaua Ilmas ellame weel.

XVII.

Need kumme Kässut laulkem nühd.
Kus olley Jummal erra siht.
Se kurri Rahwas titellep.

XVIII.

Oh! Christus dige Herr.
Need kumme Kässut laulkem nühd.
Kus sinna tahhat onsar sa.

XIX.

Nühd kita Jummalä Nimmie.

So päle ürnes JESUS Christ.
Oh! Armo Tuhr.

XX.

Oh! Jummal wata Taiwast ma.
Me hedda woip meil sündida.
Se Koito-Tächt meil paistap nühd.

XXI.

Kus meil on suremb hedda KähS.
Oh! JESU Jummal Lihha sees.
Ma huan JESU Abbiq sind.

XXII.

Oh! heita sinna Armo weel.
Sest Heddast/ Issand / sinno pohl.
Oh! Issa Taiwa Riti sees.

XXIII.

Kui woip toch Issand sündida.
Meil anna Rahho Armo ka.
Oh! Jummal wata Taiwast ma.

XXIV.

Kus meil on suremb Hedda KähS.
So päle ürnes JESU Christ.

Ma pean Ilm sind jetma.

XXV.

Kus minno Tund on Ure ees.
 Ni kaua Ilmas ellan weel.
 Oh! armas Risti Rahwas.

XXVI.

Oh! mötle toch sa Tuchf ninf Börm.
 Se Uig on töest Ure ees.
 Oh! Innimerine üleserra sa.

XXVII.

Sähl ollit kümme Reikekest.
 Ma pean / Ilm / sind jetma.
 Mo Uhiat ommat Jummalä Kähs.

Need sammät Paulut laultare ka Dom. 6.
 post Epiph. fo se sattup tulla.

Reike Aposstlide Bävölle.

Keif Jumla Rahwas römüs jähp.
 Nühd Taitwas römüs on ninf Uig.
 Kui maggus on toch nende Keel.

S. Andr.

Oh! tulke minno jure nühd.

I

Oh!

Dh! Issa Taima = Rifi sees.

S. Thom.

Ma huan/ Jesu! abbir sind.
So pale urnes Jesu Christ.

Conv. Pauli.

Dh! heita sinna Armo weel.
Sest heddast / Issand! sinno pohl.

Purific. Mar.

Se Koito = Tächt meil paistay nühd.
Se Reike Lapsoken Jesus Christ.
Nühd Rahho ka ma erralahn'.

S. Matthiæ.

Dh! tulke minno jure nühd.
Dh! Christus öige Herr.

Annunc. Mar.

Nühd tulle Snnisteggia.
Dh! Risti Rahwas laulake.
Dh! Christus öige Herr.

Phil. Jac.

Nühd foggones on rikkonut.
So pale urnes Jesus Christ.

Joh.

Joh. Bapt.

Oh! Kristi Rahwas laulake.
 Nühd kita Jumla Nimme.
 Nühd tahham' meie lauloka.

Pet. Pauli,

Oh! Christus õige Herr.
 Oh! Kristi Rahwas laulake.

Visitat. Mar.

Minno hing nühd kitap Jummalala sedda,
 Nühd rõmustap mo Südda hend.
 Oh! Jummal olle armolin.

S. Jacob.

Oh! heita Armo minno pähl.
 Kui woip toch Issand sündida.

S. Barth.

So päle ürges Jesus Christ.
 So Sanna jure pidda meit.

S. Matthæi.

Oh! tulke minno jure nühd.
 O! heita Armo minno pähl.

S. Mich.

Nühd aita Jummalala Nimme.

Ke hend sel Keifeörgemal.
Sähl Jumla Troni eddes.

S. Judæ.

Oh! heita sinna Armo weel.
Oh! Jummal wegga suhr nink Armust.

Omn. Sanct.

Ma lotan/Issand! sinno pähl.
Oh! Jesu so pohl kiffendap.
Minno Sing nühd kitap Jummala.

Walswe Seddalal.

Oh! Jummal Taiwa Rifi sees.
Oh! Issa armas Abbimehs.
So Boja Jesu Nimme sees.
Oh! Issa Taiwas aita nühd.

Sure Benno Wahsto nink Walswe Vä-
wille laultare neid laulo / kummad Terti ka
üchtesündiwat ninda kui needsinna set
echf muud.

Oh! Kunningas Jummal aitto sind.
So päle Issand ürpeines.
Se Issand sinno Hedda sees.
Ep mötle Jumlast karepit.
Meilt k'ana Jummal sinno Wibha erra.

Mo

Mo Hing / mis sinna murrezat.

Ko' pean minnema.

Mo Hinge perrahettetut.

Oh! heita Armo minno pähl.

Sest Heddast / Issand! sinno pohl.

Värrast laultare Ewangeliummi / kumb
se Päwa päle on sätut (keikeennama / ko Jum-
mala Armule minnare) muito loetare Epist-
lid üri nink sunnip ninda hakkata:

Sesinnase pühha Ewangelium-
mi kirjotap Pühha Ewangelist Jo-
hannes 2c.

Värrast peap enne Sutlust laultama:

Meie ussume ühhe Jummalala

Ma / nink Tairwa Loja sisse 2c. 2c.

Agga suhrde Pühhale nink suhrde
Balwe Päwil.

Symbolum Nicœnum.

Mie ussume ühhe Jummalala keike
Ewaggitwa Issa sisse / ke Ma nink

Taitwa on lonut / ja keif / mis näggolif
ninf näggematta on.

Ninf übbe Issanda Jesusse Hris-
tusse sisse / ke on Summala aino-sündinut
Poig / ke on Issast sündinut iggawessest A-
last / Summal Summalast / Walgus
Summala Selusse Walgussess / tössine
Summal tössissess Summalast sündinut /
mitte techtut Issa ka ühbes Olemisses / kel-
le lebbi keif techtut on / ke meie Innimesse
ninf meie Onnistusse perrast Taitwast mah-
hatulnut / ninf pühha Waimo lebbi Inni-
messe Lihha enneselle wotnut Neizist Ma-
riast / ja tössisex Innimesses sanut / meie eest
Risti potut Pontsusse Pilatusse al / surnut
ninf mahhamaetut / allaspitte astnut Pör-
gohauda / ninf kolmandal Päwal üllestaus-
nut Kirja jervele / ja üllesteinut Taitwa / is-
tup Summala parramal Kähl / ninf sahp
säht jelletullema sure Duo ka / sundina
Ellawad ninf Surnud / kelle Rihl ei löppe.
Ninf

Ninſ pühha Waimo Iſſanda ninſ El-
 lo-Andija ſiſſe/ ke Iſſaſt ninſ Pojaſt welja-
 lähhep / ſedda Iſſa ninſ Poja ka ühheſ
 Wiſil pallutare ninſ auuſtare / ke ka räki-
 nut on Proſwetide lebbi/ ninſ ühheüldſe A-
 poſtliſko Kirko; Meie tunniſtame ücht Riſt-
 miſt Pattude Andix Andmiſſer/ ja otame
 Gurnude Uleſtaufmiſt ninſ tullewa Gl-
 ma Eſto Amen.

Pärraſt ko Kirkiſſand peap Iutluſſe
 Toli päle mimmema / peap ſedda Lauſo
 laultama.

In tulle Pühha Waim meil
 nühd ninſ teita teide Armo
 Nühd r.

Echſ ſeſinnane.

Nühd Pühha Waimo pallume/
 echſ mühd Lauſo-ſaggo; Pärra-
 raſt peap Iutluſt techtama.

Regga subrde Būhhade Bāwil laultare
 Tutluffe Toli pāle/enne Bālwet ninf
 Ewangeliummi.

Saulo Būhhal.

Uz armas Kaunis-Lapsoken.

Hristusse Ullestausmisse Būhhal.

Re Batto perrast lessis sähl.

Melli Būhhal.

Oh! Jummal Loja Būhha Baim.

Kolmaino Jummala Būhhal.

Jummal Issa meile jā.

Subrde Bālwē Bāwil laultare ūcht Saulo/
 kumb Terti ka ūchtesūnnip.

Bārrast Tutlust sūnnip sedda Bāttotun-
 nistust prufida/ninda kui Ulig neitap.

Armolinne Jummal ninf taitwane
 Issa/kenne Armul ūchtekit Oz ei ol-
 le/ke ollet kannatlik / pitkamelesinne
 ninf surest Armust / annat andix keif kur-
 jat Teggut/ulleastmisset ninf Pattut/meie
 olleme/

olleme / (parrako Summal) omma Wan-
nemade ka pattunut / meie olleme kurja
teinut / Summalakartmattat olnut / ja sind
swihhastanut / Sulle üri olleme meie Patto
ja kurja sinno eest teinut / agga erra möt-
litte meie endiste kurja Teggude päle / hei-
ta pea Armo meie päle / sest meie olleme kog-
gona waiser sanut ; Aita meit Summal
meie Sunnastaja sinno Nimmi Duo perrast /
pähsta meit erra nink anna meile Andix
keit meie Pattut / nink anna meile sinno
pühha Waimo Armo / meie Pattust Ello
parrandada / ja sinno ka iggawest Ello sa-
da / sinno Poja / Jesusse & Hristusse meie
Issanda lebbi Amen.

Parrast woip Kirkissand mainizeda / ten-
nada nink palluda sedda Wisi / kui nihd ülleüles
prufitare / Tahhap temma wahhest Litanie eck
sedda Palwet prufida / sedda woip tem-
ma tehha / üttelde?

H! Keikewäggivenne Summal nink
armo.

armolinne **S**ssa / meie tenname sind keifest
 Süddamest / keike sinno ilmaluggemata
 Häteggemiste eest; keikeennama / et sinna sel-
 jest Armust meit sinno aimo sündinut Po-
 ja lebbi ollet lunnastanut / nink sinno Püh-
 ha Sanna lebbi walgustanut / ja meit se-
 sinnase Usko Tundmisse jure sahtnut; Nink
 pallume sind allandikkult / et sa omma Püh-
 ha Waimo lebbi meit römustat / kinnitat
 ja hoiat / et meie sejureš Ello Otzani kind-
 lat jame nink iggawest önsar same. Pär-
 rast pallume meie sind / armas taiwane
Sssa / sinno pühha **C**hristlikko **R**oggodus-
 se eest keike Mailmas / pähsta / kaize nink
 hoia tedda keike kurja eest / wotta temmast
 erra keik kawatwat nink walskit Öppetaj-
 jat / nink lefkita omma leikamisse sisse truit
Mariaset nink öige meelisset Töteggijat /
 anna Armo nink kawatwata omma Pühha
 Waimo Armo nende süddames / et nem-
 mat sinno Roggodust sinno önsar teggewa
 San

Sanna ka truiſte ſöhtwat / ja omma Am-
 metid Iſſanda ſees truiſte ajawat. Weel
 pallume meie ſind / armas tairwane Iſſa
 keike ſinno Sullaste eest / kelle kätte ſinna
 ſedda Walliſſe Ammetid nink ilmalikko
 Mõka ollet andnut; Iſſierranis agga meie
 armsa Kunninga nink Herra eest / Kuning-
 likko Emmaanda eest / ja keike tema ſure Kun-
 ninglikko Suggu eest / Kuninglikko Nau
 Andijade nink Seiſuſte eest / keike ſure Am-
 meti Piddajade eest / Ma nink Rahwa eest /
 hoia neid armolikult keike Kurja eest / an-
 na nink kaſwata ſinno pühha Waino nen-
 de Süddamede ſees / et nemmat ſedda tai-
 waſt Kunninga meie Iſſanda Iſſuſt
 Iſſierranist / kelle wã lebbi keik Kuningat
 wallizeſwat / woirit diete tunda / temma
 Kiki kaſwatada / ja neid Allamat ſiño waſt
 Rahwaſt ninda tallitada ja wallizeda / et
 ſinno Suumalik Ritus nink Au / Kaſi-
 nus /

nus/ hä/ hähd komet / ülleüldne Rahho/
 Säduš / Kohhuš nink Dikuš / ja keik hä
 sahr kinnitut ja eddase satetut / se wasto ag-
 ga Södda nink Berre-Erratvallaminne/
 Wain ja Messaminne / üllekohhuš / Wih-
 ha-Meel nink keik kurri errakeeldut nink
 errakaotut. Meie pallume ka / et sa / ar-
 mas taitwane Issa / armolikkult keike Inni-
 meste päle issierranis agga meie Usko Wen-
 nade nink Eede päle watat / ja keike en-
 nama nende päle / ke waitwas nink Hed-
 das ommat Jhho nink Hinge polest / Eri-
 tusse nink raske Pattude sees / Kurrati
 Waitvamisse nink Riufamisse sees / Karepit-
 ti Mötlusse sees / Argusse sees / Waisusse
 nink Hailusse sees / Risti nink Willizusse sees /
 Murre nink Kurbdusse sees / Wangis / We-
 hedda nink Abhastusse sees. Wata ka kei-
 ke Lessedade / waitste Laste / Kassejallaste ja
 Lapse-Waitwas ollewa Naisste nink nende
 kei-

keikide päle / kellele sinno issalik Abbi tar-
 wis lehhep nink sedda pühdwat / ninda
 et sa nende keikede päle Armo heitat / neid
 aitat / kinnitat ja rõmustat / et meie keik
 nühd nink iggawest woixeme sind kitada
 nink auustada Amen.

Sch ninda:

S! ellaw / keikewäggivenne nink iggawen-
 ne Jummal meie Issanda Jesusse Chris-
 tusse Issa / keike Aljade Poja nink Kaizija / sind
 sinno Poja Jesusse Christusse meie Issanda nink
 pühha Waimo ka pallume meie Süddamest / het-
 ta Armo meie päle sinno arma Poja kalli Ber-
 nistusse perrast / kumma sinna omma immelik kust
 Rauust Dwirix meie Pattude eest / nink Wahhe-
 Mehher sinno nink meie wahhele seie Ilma sisse ol-
 let lefkitanut / möllemast sinno õige Wihha Ma-
 Ilma Patto päle / kui ka sinno sure Armo meie
 wasto se ka neitada. Pühhize nink wallize meik
 keik omma pühha Waimo ka / foggo / johhata
 nink kinnita oima Kristi-Rahwast / nink anna mei-
 le Armo / et meie sinno õnsarteggewa Sanna leb-
 tössise Usko nink pühha Ello sees kindlaste woiri-
 me ellada. Hoia nink õnnista meie armsa ülle-

ma Wallizeja/meie armolisse Kunninga ninf Her-
 ra/kumma sinna meile Armust Vähr ninf Kai-
 zar ollet sähdnut. Kaize tedda Oh! Jummal/
 keife temma Tede päle keife Kahjo ninf hedda eest/
 mis temmale sallaja echf awwalikkult woiz sündi-
 da; Kinnita ninf kashwata temma Ramo Jhho
 ninf Hinge polest; lasse temma päle hingada Tar-
 kusse ninf Moistusse/ Nauo ninf sinno Kartusse
 Waimo; Walgusta temma Südda/et temma
 omma Riti ninf Rahwast oke tarkast wallizeko/
 Christusse Kirko ninf foggodust kashwatako/ kei-
 fe Wainlaste Päle-tullemisset ninf kurja Nauut
 keelko / sowitut Rahho sees sinno pühha Nimmi
 Nuur ninf temma Allamade hähr kaua ninf hä
 Dnne ka wallizeko. Meie armolissema Kunning-
 ga-Kunninglikko Lest Ema pidda Teosti ka sowi-
 tut Kunninglikko hä Polwe ninf pitka Ello ju-
 res. Meie armolissema Kunninga Kunninglikko
 Emmandad pidda oma Armo ninf Kaizmisse sees/
 et temma mitto Abstat sinno Dnne sees ellako.

Sedda Kunninglikko subrt Suggu / sedda
 Verriß-Wörsti ja Kunninglikkut Reizit onnistä
 keife waimolikko ninf ihsolikko Dnne ka/et nem-
 mat hästi kashawat ninf wäggi wotwat töf-
 fise Jummalafartusse ninf keife Christlikko Kun-
 ninglikko hä Teggude sees/sinno pühha Nimmi
 Nuur ninf Issa Ma Trostir. Kinnita foggona
 Kun-

Kuninglikko Kodda kaua kestwa Wäe ninf Auo-
ka. Reid Kuninglikkut Nau-Andijat ninf keif
Seiffusset/ keif suret Ammeti-Piddajat / issierra-
nis meie armoliffema Kuninga Södda. Wäggi
Ma ninf Merre päle/ keif Kuninglikkut Teen-
rit hoia keife se eest / mis Kahjur ninf Battur
woir tulla. Böra ka erra/ oh! armas Jummal/
keif rasket Nuchtusset ninf Ma-Willizusset/ kum-
mat meie omma Battude ka olleme verteninut.
Anna meile kindla Terwist/ önnistut Pä-toitust/
töffist Armo ninf ühhe melest Ello/ et üz rahho-
linne ninf Jummalat artlik Wallizus meie seas
woir olla. Anna ka hähd Nauo keife Christlik-
ko Assia ninf Teggude jure/ et meie ühhe pahhan-
damatta Ello issifestes ellame/ ja anna meile pär-
rast sefinnase ajalikko Ello iggawest Römo ninf
Önnistust Jesusse Christusse sinno Poja lebbi/ ke
sinno ninf Pühha Waino ka ellap ninf wallizep
ühhe aino Ollemisses Amen.

Weel lüheminne.

Sind / ellaw keikewäggiwenne igga-
wenne Jummal meie Ssanda Je-
susse Christusse Ssa / keife Assia-
de Poja ninf Katzija / sinno Poja Jesusse
Christusse

Hristusse meie **S**handa nink pühha **W**ai-
 mo ka pallume meie / hallesta meie päle
 sesamma sinno **P**oja **E**susse **H**ristusse
Bertenistusse perrast / kumma sinna om-
 ma immelikkust **N**auust ollet lastnut meie
 perrast ohvri sada nink lekitasit tedda
 meile **W**ahhemehher nink **E**spajatajar /
 et sa omma kange **W**ihha **M**a-**S**ilma **P**at-
 to wasto kui ka omma **A**rmo meie päle se-
 lebbi neitarit. **P**ühhize nink wallize meit
 sinno pühha **W**aimo ka / koggio / johhata
 sinno **K**isti **K**ahwast sinno **S**anna nink
 kalli **S**akramentide lebbi. **A**нна meile **A**r-
 mo / et meie sesamma sinno tössise **S**anna
 lebbi oige **U**sfo nink pühha **E**llo ka keikepid-
 di woirme kindlaste ellada. **H**oia meie
 armoliffema **K**unninga / ka **K**unninglikko
Emmandad / **K**unninglikko **P**erris-**W**ors-
 ti nink **K**unninglikko **N**eizit / keik **K**unning-
 likko **N**au-**A**ndijat nink truit **A**mmeti-**P**id-
 dajat /

dajat / kui ka Sõdda Wäggi Ma nink
 Merre pähl sinno pühha Nimme Auur ja
 meie keikede Raizmiffex ; Anna hähd il-
 malikko Wallizust / hähd faggitwa Ilma/
 anna meile ka meie Zhho-toitust / Rahho
 nink Leppitust ; Anna hä Nauut keike Afja
 nink Zeggemiffe seeß / hähd nink ausa kof-
 kosündfid Rahwast **B** E fuffe **L** Hristuffe
 meie **S**ßanda lebbi / ke sinno ka ellap nink
 wallizep ühhesarnase Summalikko Wähß
 pühha Waimo ka iggawest Amen.

Wärrast tehhare **W**älwet ihpeine **W**aife-
 de eest nink tennatage Summalad nende eest / ke
 terwer sanut / ja nende eest / ke errasurnut ;

Sihß kulotage mahha **W**eikmehhet
 ja **W**rutit.

Wihmfex pallutage nende eest / kummat tahha-
 wat Summala **U**rmule minna / ninda :

Weike wäggitwenne Summal / armas
Waitwane **S**ßa / meie pallume sind / ef
 ja omma pühha **U**armo neile keikille

annat / kummat nühd tachtwat meie **I**s-
sanda **E**susse **I**hristusse pühha Dchto
Sömenaja jure tulla / et nemmat sedda
tössise **E**llo Parrandusse sees wastowotwat/
omma Usko se lebbi kinnitawat / ja keike
Ihristlikko hä Teggude sees kaswatwat
nink Okani kindlat jäwat / sesamma sinno
Poja **E**susse **I**hristusse meie **I**ssanda
lebbi Amen.

Se päle loetare **I**ssa meie 2c.

Virrast Palswet loetare Surnude Tä-
het / ja sihs Ullemade Käso-Kamatut
nink mu Assat / kummat tartwis lähha-
wat nink Zutlusse Tole päht sündiwat
mahhakuotada; Nink peawat keik nisug-
guset Tähet airaste enne / kui Jumma-
la Tenistust hakkatare / Kirko, **I**ssanda
Kätte satetama.

Vär.

Wärrast / kus Gutlusse Polit keif sahþ oha
 sanut / laultare ür Laul echf ür Dssa Laulust / ninf
 kus Rahwas tahhap Jummala Lauale tulla /
 haffap Kirkliffand ninda laulda:

JESAND olko teie ka. Rahwas
foftap Ninf

sinno Waimo ka. Töftke ommad Südda-

met Jummala pole; Rahwas
foftap Meie töftame

omnad Süddamet. Tennakem Jumma-

la meie Jffanda. Rahwas
foftap Se on öige

ninf Kohhus.

D

Vest se on kohhus ninf önnis / et
 meie ikka ninf jergest tenname ninf pitame
 sind pühha Issand / keikewäggiwenne Issa/
 iggawenne Jummal / keike sinno Hätege-
 misse eest / ninf keikeennama / mis sa meile
 teinut / ko meil Patto perrast hedda lä ol-
 li / et meil muhd ees ei olnut / kui Hukka-
 tus

tus nint äggawenne Surm / nint ägfi lo-

dut Ässi Taiwas egga Ma pähl / ei woi-

nut meit aita / Sibs andsit sinna om-

ma aino sündinut Boja Jesusse Chri-

tusse / fe sinno fa ühbes Jummalikko

Ollemisfes ou / lassit temma Inuimesse

sada meie perrast / pannit meie Wattut

temma päle ja kassit tedda Surma

minna meie eest / et meie iggawest ei pid

dime surrema ninf ninda / kui temma

Surma errawoitis ninf jelle üllestausis /

ellama / ninf nühd eal ennamb ei surre /

ninda peawat ka keif need / kummad

temma päle lohtwat / Watto ninf Sur
ma

ma errawoitma / ja iggawest Ello sama

temma lebbi / ninſ meile Mainiſuſſer / et

meie ſedda ſugguſt temma Häteggemiſt

Meleſ peame / ninſ et meie ſedda ei pea

unnuſtama / ſel Öſel / kui temma erraan

neti / piddaſ temma ücht Öhto-Somen

Ma / kummal temma Leiba wottis / ten
nas/

nas / murdis ninf andis omnia Jungri-

delle / ninf ütliſ : Wortte ninf ſöke / Se

on minno Jhho / kumb teie ceſt and-

tare / ſedda techke minno Malletuffe.

S

Eſſammal Kumbel wottis temma

fa Karrifa / tennas ninf andis omnia

Jungridelle ninf ütliſ : Wortte ninf jöke
feit

feit sibt seest / Sesinnane Karkkas on uhs

Testament minno Werres / kumb teie nink

palso eest errawallatage / Pattude Ander

andmisset / sedda techke / ni mittokord kui

teie sedda tete / minno Mälletusser.

Beel Bühhemb:

Dest se on Kohhus nink önnis /
M. et.

et meie sind ilka nint jergest tenname /

Puhha Issand / keikewäggiwenne Issa / ig-

gawenne Jummal / Jesusse Christusse meie

Issanda lebbi / ke sel Esel / kui temmia er-

raanneti / wottis leiba / tennas / murdis

nint andis omma Jungribelle nint ütli:

Wotke nint söke / se on minno Jhho /
kumb

kumb teie eest antage / sedda techle min-

no Malletusser.

S

Elsammal Kombel / wottis temma

ka Karrifa / tennas ninf andis omma

Jüngridelle ninf ütles : Wotke ninf jo-

ke teik sibt seest / sesimane Karrifas on

ubs Testament minno Werres / kumb teie
 ninf

ninſ paljo eest erravallatage / Pattude

Under Andmisseſ; Sedda techke / ni mitto-

ford fui teie sedda tete / minno Malle-

letusseſ.

Sepäle loetage ninſ laultage
sedda Buhha.

Buhha / Buhha / Buhha **A.**
ſand Jummal Zebaoth / **A.**
ninſ Laiwas ommat ſinno Duo
tois / Gosianna korgeſt kitetut olko
te

Ke tullep Issanda Himmel / Gosi-
anna kõrges Taimas!

Sihš laulap Kirkisand.

Allokem nühd keit / ninda kui meie

Issand Iesus Kristus issi meit on

õppetanut / ninda üteldes:

Meie Issa / Ke Sa ollet Taimas /

Pühhigetut safo sinno Nimmi / Tulko

meile sinno Riht / Sinno Tachtminne
sünd

sündko kui Taiwas ninda ka Ma pähl/

Meie iggapäwast Leiba anna meie ten-

napähw / ninä anna andex meie meie

Wölat / kui meie andex anname omma

Wöglaistelle / ninä erra sata meid Kiu-

satusse sisse / erranis pähta meid teikest

Kurjast Amen.

Wär,

Pärrast pörap temma ennast ümber Rah-
wa pohl nink mainizep neid ninda:

Amat Söbbrat / et sijn Christusse
Dichto-Sömenaja petare nink töest Leibä
nink Wina al temma tössine Jhho nink
Berri ühhe meile ilmamoistmatta Kombe päle
weljajaetare ja wastowoetare Jummalä omma
Tarkusse Tössidusse ja ilmamohtmatta Wäe
lebbi / ke issi sedda on sähdnut ; Sijhs on tar-
wis / kui pühha Paulus meit öppetap / et meie
igga üx issi ennast kiusame / nink ninda some sinna-
sest Leibast ja jome sinnase Karkika seest. Ka kiu-
same meie sijhs ennast öiete / ko meie tunneme
omma Patto nink Eritust / ko meile Nälg nink
Janno on Digusse ja Pattude Ander Andmisse
jerrele / kumb meile sesinnase Sakramenti sees
pakkutare / ja tahhame ennast ettespitti parran-
dada / Pattut mahhajetta / ja ücht hähd nink öige
Ello ellada. Seperrast on ka meie Jssand JE-
sus Christus keif ennamist kasknut sedda Sa-
kramenti temma Mälletusser pidada / se on / se
lebbi omma Mele tulletada temma kibbeda
Surma nink Berri Errawallamist / möttelda
ja ussuda töest / et se on sündinut meie Pattude
Ander Andmisse. Seperrast / kus meie seest Lei-
bast

bast söme ninf se Karrika seest jome übbe kindla
 Uffo ka se Sanna päle / mis meie sijn kuleme/
 et Christus surnut ninf omma Werd meie Pat-
 tude eest on errawallanut / same meie töest Pat-
 tude Anderandmist ninf päseme se ka Surmass/
 kumb on Patto Pall / ja same Christusse ka ig-
 gawest Ello. Agga te walmistamatta se on üb-
 he Pattust pöhrmatta Süddame ka ninf ilma
 Lotust Jummalä Tomotusse päle sinna seest Leibast
 söhp ja Issanda Karrika seest johp / selle on Je-
 susse Jhust ninf Werrest Sühd / ja söhp ninf johp
 issi Ennesel Hukkatus / seest et temma mitte Wah-
 he tehp Issanda Jhust. Se eest hoidko meit keit
 Jummalä Issa / Woig ninf pühha Waim armo-
 likkult Amen.

Pärrast ütley Kirkissand Rahwa wasto,

Issanda Rahho olko teie ka.

Kostminne.

Sint sinno ka.

Pärrast jaggap temma Rahwale Leiba
 ja ütley igga übbe wasto need Sannat:

Meie Issanda JEsusse Christusse
 tusse

tusse Jhho hoidko sinno Jhho nink
Ginge iggawesser Ellux / Amen.

Nink kui Parrika antare / ütlep temma:

Jssanda JEsusse JHristus-
se Werri hoidko sinno Jhho nink
Ginge iggawesser Ellux / Amen.

Se Wahhes laulap Roggodus
neid Paulo:

H! Gummala Gal / ke Ma
Alma Battut errawottat /
heita Armo meie päle! **H**! Gum-
mala Gal / ke Ma Alma Battut
errawottat / heita Armo meie päle!
H! Gummala Gal / ke Ma Al-
ma Battut errawottat anna meile
omma Rahho nink Snnistust!

H! Jesus Suta Lammas
 Dei olle Patto teinut / Sa surrit
 Kristi Sambas / sult Alm on Ar-
 mo näinut / keik meie Sühd Sa
 kandsit / sind patto Schwrix andsit
H! anna (^{Armo}_{Kahho}) **JESUS.**

Jesus Christus meie Lihha.
 Et olko Jesus kitetut / ke meid söhtnut.
 Jesus on nint Ello minnul.
 So päle ünes Jesu Christ.
 Me Hedda woip meil sündida.
 Nühd kita Jummala Nimme.

Warrast pörap temma ennast **Kahwa**
 pole nint ütley:

Ssand olko teie ka.

Kostminne.

Wint sinno Waino ka.

Ballukem.

H! **S**sand keikewaggiwenne
 Sum

Gummal/ ke ollet meile lastnut sin-
 nust **S**akramentist **I**ssa sada/meie
 pallume sind/et sinna kabs meid las-
 set sinno errawallizetut **P**ühhade
 ka sinno iggawessest **A**uust nink **S**n-
 nistussest **I**ssa sada / sinno **P**oja
 meie **I**ssanda **E**susse **E**hristus-
 se lebbi/ ke ellap nink wallizep sinno
 nink pühha **M**aimo ka/ühhe aino
Gummalikko **A**llemisses iggawest
 iggawesser **A**jax / **A**lmen.

Zeine **P**alw.

Mie tenname sind keiketwäggitvenne
Iggawenne **I**ssa/ et sa sesinnase püh-
 ha nink onsa **S**chtosomenaja omma **P**oja
Esusse **E**hristusse lebbi meie perrast ol-
 let sähdnut/ ja pallume sind/et sa meile om-

ma pühha Armo annat / sind se ka ninda
meie Mele tulletada / et meie opperime täh-
helepanna / mis sa meie häht ollet teinut /
sesamma sinno Poja **JESUSSE** **CHRISTUSSE**
meie Issanda lebbi / Amen.

Teiseti.

DH! Keikewäggivenne iggawenne
Jummal / meie armas taitwane Is-
sa / ke ifka ollet meile omma Armo nint
Heldust neitnut / anna meile sinno waiste
Lastelle Armo / sinno pühhat Sakramen-
tit wastotwotta nint piddada / et meie sed-
da Waimolikko hähd / mis nende sees an-
tare / Kätte same / ja ellades mahha ei jät-
ta sinno Kitust nint Luo / sinno Poja meie
Issanda **JESUSSE** **CHRISTUSSE** lebbi / Amen.

Teiseti.

DH! Sinna kallis Issand **JESUS**
CHRISTUS / ke meid ollet sesinnase Dy-
tosömenajale kuznut / meie tenname sind
kei

Keifest Süddamest / et sa meid se tarwis ol-
 let Moistust ja Tachtinist andnut / meie ten-
 name sinno Armo / et sa meid ollet Uffo
 nink Armo ka walgustanut / meid sinno
 pühha Jhho nink Werre ka söhtnut ja
 johtnut / nink omma Heldusse ka töitnut nink
 katnut. Oh! armas **J**esus / ja meie ju-
 re / sest meie anname enmast sinno Kätte
 nink lotame sinno päle / et meie iggawest
 sinno jure jäme / Amen.

Teiseti.

Mie tenname sind keilewäggitwenne
 Summal / et sa meid sefinnase sinno
 Ande lebbi ollet jahhotanut nink pallime
 sinno Armo / et sa sedda meie hähr nink
 meie Uffo Kaswatamisser lasset figgida /
 nink et meie issilestes tullise Armus ellame
Jesusse **J**hristusse meie Jhanda lebbi /
 Amen.

Sihš pöräp temma ennast Rahwa pole
ninf ütlep:

Issand olko teie ka.

Kostminne.

Wink sinno Waimo ka;

Gennakem ja kirkkem sedda Issandad.

Kostminne.

Jummalal olko Kitus ninf Au.

Töstke omma Süddamet Jummalä pole
ninf wotke Dnistamist wasto:

S Issand önnistako teid ninf
hoidko teid / se Issand lasto om-
ma Wätte paista ülle teid ninf olko
teie armolinne / se Issand töstke om-
ma Walle teie päle ninf andko teie
Kahho Jummalä se Issa / Waja
ninf pühha Waimo Himmel / A-
men.

Enne kui Rahvas ühhest erralähhep/
 laultare esimeest Ossa sest Laulust: Meil anna
 Rahho Armo ka/nint sefinnase Palwe
 Laul eck ücht teist:

El Kunningal to Armo Sa/ och ar-

mas Rahho Jummal / et se mitte olko

önnetä etc.

Ko sattur / et ürkil olles / ke tahhar Jum-
 mala Lauale minna / sihs ei pea Altari lauloer-
 ranis enne Jutlust ücht Homiko eck teist Laulo
 laultama; Varrast / Palwe / Epistel eck Usko
 Laulo nint sihs: Rühd pühha Waimo pallume etc.
 eck ücht Laulo Jaggo pühha Waimo Abbi per-
 rast; Agga pärrast Jutlust peap se Laulo laulta-
 ma/ mis enne se Päwa päle on säatut/ ja nende
 Dünistamise Sannade ka Oz päle techtama.

Varrast Launa hakkatare Jummalat-
 tust

tust übbe Lauulo ka/ kumb se Päwa nink neie
 Sannade päle sünnip/ kumad peawat erraselje-
 tut sama. Pärast laultare ücht Lauulo Ossa püh-
 ha Waimo Abbi perrast Jummalala Sanna Täb-
 helepannemisse tarwis. Intlusse tarwis woe-
 tare pühha Päwa eck Pühhade Epistel/ eck kui
 se Pühha tulley pühha Päwa päle/ sesamma püh-
 ha Päwa Ewangeliummi: Agga Bahsto-Uiak
 Christusse Kannatamisse Luggu/ kumb Male ig-
 ga Rede erraseljetare. Intlussel tebhare D3 päle
 neie Sannade ka: Armolinne Jummat etc. eck
 ka lühhema Balwe ja Schto Balwe nink Issa
 meie etc. Pärast Intlust laultare ücht Schto-
 laulo nink löppetare Altari ees Balwe ja On-
 nistamisse ka.

Sannat / mis Intlusses tulleywat erraselhetada/
 kui Kobbut peap petama:

Ex. 23. v. 8. Levit. 19. v. 15/ 17. Deut. I. v.
 16/ 17. Cap. 17. v. 19. Cap. 27. v. 19. 2. Chron.
 19. v. 6/ 7. Psalm. 82. v. 2/ 3/ 4. Psalm. 106.
 v. 3. Es. I. v. 17. Jer. 22. v. 3. Zach. 8. v. 16/ 17.
 Syr. 16. v. 14. Cap. 20. v. 3/ 4/ 5. Cap. 21. v.
 5. Cap. 31. v. 18. Matth. 5. v. 20. Cap. 7. v. 2/
 12. Nink teisi nisugguset weel.

CAP. V.

CAP. V.

Ur Wihs / mis neie ka pe-
ap techtama / kummad Abbi-
Ello sisse tachtwat astuda.

Esmaalt / et se Wihs wannast on olnut/
sihs peap kolm Puhha Pawa jarristikko Jut-
lus. Tolilt mahhakulotama / et sesugguset In-
nimesset tachtwat puhha Kolmeaino Jummalala
Nimmel Abbi-Ello sisse astuda; Nint ko se on
sundinut/nint nemmat Kirkule tulleswat Jum-
mala Koggodusse ette / et Kirkissand
neid sedda Wihi mainizep:

Nimat Sobbrat N. N. ja N. N. teie pea-
te hãsti tãhhelepannema / et Jummal is-
si on Abbi Ello sãhdnut nint sedda Meest
Naise Pãhr pannut / et temma Naise eest
peap hohld kandma / tedda Jummalafartusse
sees hãsti wãllizema ja tedda armastama / ninda
kui Christus sedda Koggodust armastab nint
ennast issi selle eest Surma andis. Nint peap Mees
sedda tãhdma nint mõtlemã / echk temma kũl
Naise Pãhr on pantut / et temmal sihskit mitte
lubba ei olle tedda furjaste piddada omma tiaggi-
da Mele pãrrast / kui (Jumal parrako) mittoford
D nãire

näire ja kulare/erranis peap tedda armastama ja
 auustama ninf temma Nöddrust kannatama/ ja
 kui Paulus ütley/ sel Naisel kui nöddramal Lo-
 jussel temma Luo andma; Ja ninda kui Mehhe-
 le suremb Moistus ninf Rammo on lotut kui
 Naisel/ninda peap temma se Jummalal Unde Nais-
 se Abbig ninf mitte Waiwar prukima. Temma
 peap ninda ennast temma wasto neitma kui selle
 wasto/ fe Jummalal Nifis temma ka peap üh-
 hesuggust sama. Sest Christus on Nais ni
 kalliste kui Meest ostnut ninf Naine on ni hästi
 Christusse Lulikminne kui Mees/ ja ninda kui-
 da Mees on Naise Pä/ninda on Christus Meh-
 he Pä/ seperrast peap temma Naise ka Jumma-
 lafartusse sees ellama.

Selsammal Kumbel peap ka Naine Mehhe
 Sanna kuhlma/ tedda armastama/ omma Pähe
 ja Wannemag piddama ninf sedda mötlema/ et
 temma Mehhe Abbig on lodut. Temma ei pea
 mitte pühma Mehhe päle Woimust wotta/ sest
 Naine on Mehhe perrast ninf mitte Mees Naise
 perrast lodut; Temma peap opma pühast
 Naisest/ fe Wanna Testamenti Nial ellanut/ kui
 Sara omma Mehhe Abrahammi Issandar kut-
 zus/ temma peap ninda ellama/ et temma woig
 Mehhe Mele pärrast olla/ selle Abbig temma on
 antut. Naine on Mehhe Luo/ ütley Paulus;

Seperrast peap Naine ninda ellama ninf ifka
 Meles piddama / et temma Kohhus on Mehhe
 Sanna kuhlda ; ühhe Sanna ka : Mees ninf
 Naine peawat teine teist armastama ennamb kui
 Issa ja Emma. Sest pühhe Kirri ütley : Sa
 peat omma Issa ja Emma mahhajatma ninf om-
 ma Naise jure jama. Nemmad peawat sedda ka
 hästi Meles piddama / et nemmad astwat nisug-
 guse Sadusse sisse / kumma sisse Jummal Meest
 ja Naisit ninda kokkopannut / et ütli Innimen-
 ne ei woi neid ühhest erralahhutama. Mees ei
 pea fahs karepitti mõtlema / erranis kui Jum-
 mal andis Adamil sedda Ewa Naise / ninda
 annap temma iggamehhele omma Naise ninf
 igga Naisele omma Mehhe. Seperrast on tar-
 wis / et nemmad mollemilt Pohlt sehherduma
 Abbifasa pärrast palluwat / kumma ka nemmad
 ühhes Meles / Armo ninf Jummalat artusse sees
 ellawat / ninda et nende Abbi Ello woix Jum-
 mala sees ninf Jummalala Mele pärrast haffa-
 tama / ei mitte rojase Lihha Himmo ja Innimesie
 Mele pärrast / sihs sah p neile On ninf Siigidus
 ollema Abbi Ellus / kumb meie keit üchtleise selle
 nore Abbiello : Rahwale sowime Amen.

Pärrast peap Kirkissand mollemilt küssüma / mis
 nende Meel on ninf esiti Mehhe wasto ütsema :

Minna küssin sind N. kolmeaino Sum-
mala Nimmel nink selle Summala Rog-
godusse ees / kas sinna tahhat sesinnast N.
-omina Abbinaiser wotta/ ja tahhat tedda
armastada hä nink kurjal Pöswel?

Kostminne. Ja.

Warrast küssip Kirkissand Brudilt nindasammoti.

Minna küssin sind N. kolmeaino Sum-
mala Nimmel nink Summala Roggodus-
se ees / kas sa tahhat sedda Meest N. om-
ma Abbinnehher wotta/ ja tedda armasta-
da hä nink kurjal Pöswel.

Kostminne. Ja.

Kui se on sündinut / ütley Kirkissand:

SH! Keikewäggivenne Nissa/
Niggawenne Summal / ke ollet
Meest ja Naist sex lonut / et nem-
mat peawat üx Lihha nink Werri
olle=

ollema / sinno Dnistusse lebbi kas-
 swama / siggima nink Mahd teitma.
 Anna neilesinnaselle omma Tehn-
 rille Armo / et nemmad sinno
 Tachtmisse nink Sadusse jerrele
 ninda uhtesunnixit / et se sinno Ki-
 tussen nink Muux ja neile Lannesel-
 le Kassux nink iggawesser Dnist-
 tussen sunnip / sinno arma Poja
 G. E. suse G. H. ristusse lebbi / Amen.

Parrast wottap Kirkissand Sörmure
 nink ütley:

Vallukem.

GH! Gummal keikewäggiven-
 ne Jissa / ke ollet omma ilma-
 möhtmatta Armust keik Afsiat lo-

nut / et nemmad peawat **B**innimes-
 se **H**äbꝛ tullemä / meie pallume
 sind / et sa armolikkult selsinnasel
 sinno ummerdajal / ke se **S**örmure
 omma **A**bbi **E**llo **T**ähher peap
 kandma / sinno pühha **S**anne läkti-
 tat / et temma pühha **S**eisusses /
 kumma sisse sa tedda ollet kuznut /
 ilmalaitmatta ellako / sinno **P**oja
El sisse **C**hristusse meie **J**ssan-
 da lebbi / **A**men.

Sihs wottay **B**eigmees sesamma **S**örmure
 nink ütley **P**rudi wasto.

Minna **N**. wottan nühd sind **N**. om-
 ma **A**bbimehher / ja tahhan sind armasta-
 da hä nink kuzjal **P**öswel nink wottan
Tähher sinno **K**ähst se **S**örmure.

Pruhd

Bruid wastap.

Minna N. wottan nühd sind N. omma Abbimehher/ ja tahhan sind armastada hä nink kural Pötwel nink wottan Täbher sinno Käbst se Sörmure.

Pärrast pistap Weigmees Sörmure was sako Kätte/esmalt esimesse Sörme päle/ pärrast Kästmisse nink sihs selle järgmisse päle nink sinna jähp Sörmus; Nink ko Weigmees Sörmure wottap/ ütley Kirklissand:

Et nühd needsinna set teine teist Abbi-Ellur tachtwat / ja sedda sihn awwalik kullt Summala nink temma E Hristlikko Koggodusse kui Tunnistajade ees wihtsel Päwal tunnistawat / ja se päle Kinnitamisse Sörmure ommat andnut/sihs annan minna kui E Hristusse Sullane nemand se päle Abbi-Ellur kofko/ Summala se Issa / Poja nink pühha Waimo Nimmelmel / Amen.

Se päle loetare:

Issa

ISsa meie/ke ollet Taitvas/püh-
 hizetut sako sinno Nimmi/ tul-
 ko meile sinno Rihk/ sinno Gacht-
 minne sundko kui Taitvas ninda
 ka Ma pale / meie iggapawast Lei-
 ba anna meile tennapahw/nink an-
 na andex meile meie Wollat/ kui
 meie andex anname omma Wolg-
 lastele / nink erra sata meid Riusa-
 tusse sisse / erranis pahsta meid erra
 keikest Kurjast / sest sinno parralt
 on Rihk nink Waggi nink Nu igga-
 west / Almen.

Tahs ütley Kirkißsand.

Teid keik / armat Kristiinnimeset / kummad
 sihn kous ommat / wottan minna Tunnistajar/
 mis sihn on sundinut nink mainizen teid / et sed-
 da Meles peate.

Weel ütlet Kirkiſſand.

Kuhkem pühha Ewangeliummi / mis püh-
ha Ewangelist Mattheus kirjotap 19. Pätkkis:

SEl Ajal tullit Bariserit **J**Esusse ju-
re / nink ütlet temma wasto : Kas on
õige / et ür Mees ennast omma Nai-
sest erralahhutap igga Ajja perrast ? Sihš
wastas **J**Esus nink ütlet neile : Eps teie
ollete luggenut / et / ke algmissest on In-
nimesse teinut / on neid Mehher ja Naiser
teinut nink ütlet : Seperrast peap ür
Mees omma Issa ja Emma mahhagetma
nink omma Naise jure jäma / ja need kar
peawat ür Lihha ollema ; Sihš ommat
nemmad mitte kar erranis ür Lihha ; Mis
nühd Summal on kokkopannut / sedda ei
pea ürki Innimenne mitte erralahhutama ;
Sihš ütlet Bariserit temma wasto : Mit
sihš Moses käsknut ühhe Lahhutamisse Ka-
mato anda nink tedda mahhajettada ? **J**E-
sus ütlet neile : Teie Süddame Kangusse
P per:

perrast on Moses teile lubba andnut / en-
nast omma Naifest erralahhutada / agga
algmisset ei olle se ninda olnut ; Agga
minna ütlen teile : Ke ennast omma Nai-
fest mu kui Horusse perrast lahbutap / ja
woottap teist / se rikkup erra Abbi-Ello / ja ke
ühhe erralahhutut woottap / se rikkup ka
erra Abbi-Ello.

Sihš ütley Kirkissand nende wasto :

Wssuke needsinnaset **B**Esusse **E**Hristus-
se Sannat / ja olke sepäle julget / et Sum-
mat meie armas taitwane Issa teid on se-
sinnase pühha Abbi-Ello sisse kokkopannut /
nink seperrast woote Kannatamisse ja Ten-
namisse ka wasto / mis teile sesinnase püh-
ha Seisusses sünnip / ninda kui Summala
Kähst / ke teid on kokkopannut.

Warrast ütley Kirkissand :

Se Issand olko teie ka / nink hoidko teie
Sissetulemist / nink Weljammist nühd
nink iggawest / Amen.

Ko nemmad Altari ees tulleswat parrast Jutlust
nink Rachwas Jummalä Laualle on olnut/
ütley Kirkissand:

H! Abrahammi Jummal / Isaaki
Jummal / ja Jakobi Jummal / wal-
la omma pühha Waimo nesinnaste sinno
Zehnride Süddamede sisse / ja teita neid
keitesugguse Waimolikko Onnistusse ka / et
nemmad omma Abbi Ellus / kumma sisse
nemmad nühd ommat astnut / ninda ella-
wat / et nemmad üchtekit Rojastusse ka sind /
ke ollet Abbi-Ello sähdnut / ei swihhasta / er-
ranis ninda kui Abbi-Ello keikille auus
nink hä on / et nemmad ka sähl sees ausaste
nink hästi ellawat sinno Muur ja Kitusser /
ja neile enneselle iggawesse Onnistusser **SE**
susse **SE** Hristusse meie Ißanda lebbi / Amen.
Ko nemmad Waiba al seiswat / ütley Kirkissand.

Palukem.

H! Ißand Jummal / wata ar-
molikkult meie Palwe päle / ja

aita Abbi-Ello / nink et sa ollet sed-
 da sahdnut Innimeste Siggidus-
 ser / sihs hoia nuhd sedda / mis sa is-
 si kokkopannut ollet / meie Issanda
 Jesusse Christusse lebbi / ke sin-
 no nink puhha Waimo ka ellap nink
 wallizep iggawest / Amen.

Parrast laulap Kirkissand neid Sannat nende
 Paulo Tahhede ja Wisiparrast / kummad uhe Abbi-
 Ello Rahwalt Snnistamisser prukitare.

Issand olko teie ka!

Koggodus wastap:

Nink sinno Waimo ka.

Wostke omma Süddamet Sumala pole.

Koggodus wastap:

Meie tostame omma Süddamet.

Wenakem Summalad meie Issandad.

Koggodus wastap:

We on Kohhus nink oige.

Dest se on kōhhus ninf oige/kallis ninf on-
 nis / et meie ifka ninf keikes Paikas sind
 pūhha Issandad/keikewāggitwesse Issa ninf
 iggawesse Jummalad tenname/ ke ollet omma
 Wāhst keif Asjat lonut/ ke ka/ kui keif Asjat ei
 middakist loti/ sedda Innimest ollet lonut/ ke se
 ūlle pididi Issand ollema ninf ūtlit: Mehbel mit-
 te hā ollewa ūri olla; seperrast teggit sa Raist
 temmale Abbi ūhhest Kūlgeluhst/ kumma sa
 temma Kūlgest wotsit/ ja andsit se ka tāda / et
 kui Raine Mehhest on tulnut/ ninda peawat
 nemmad ka ifka kōkkojāma; Oh! Jummal/
 ke Abbi-Ello lebbi tahhat se sure sallaja Asja tāh-
 hendada/ et/ kui Mees ja Raine ūr Lihha sawat/
 ninda Christus ka on ūr omma pūhha Koggo-
 dusse ka; Oh! Jummal/ ke Mehhe ja Raise ollet
 kōkkojānūt/ ja neile nūsggust Onnistust andnūt/
 et ech Adami Pat ech Noa Aljal se We- Uppo-
 tust tedda mitte woinut errarikkuda/ sihs wata
 nūhd armolikkult nessimaste Innimeste pāle/ ke
 ennast Abbi-Ello sisse andnūt ninf sinnult Raizmist
 oxiwat; Anna Armo/ Oh! Jummal/ et nem-
 mad sarit Armo ja Rahho ka teitetut/ truiſte
 ninf kassinaste ellarit ninf Christusse Mele pār-
 rast Abbi-Ello sisse asturit/ ninf et nemmad om-
 ma Ello Aljal sinno pūhha Tachtmist terit. Er-
 ra anna Kurratil Melewalla nende pāle/erranis

et nemmad pühaste sinno pühha Kässude sees jä-
wat. Anna Urmo/et nemmad omma Abbi Ellus
Christlikkul Kombel ühhes ellawat/ nink keike
kehltut üchteminnemisse eest ennast hoidwat/ ja et
nemmad omma Rõddrusse kassina ja tarka Me-
le ka kinnitawat; lasse neid Laste nink Siggidusse
polest suggolikkuz ja ühhe sowitut Wannust saa/
et nemmad omma Laste Lapsel närit kolmanda
nink neljanda Põlvel/ ja parrast jesinnase Ello
iggawesse Ello Rõmo sagit.

Nühd loep Kirikissand.

Sinno Poja Jesusse Christusse meie Issan-
da lebbi/ ke sinno nink pühha Waimo ka ellap
nink wallizep iggawest/ Amen.

Leskede nink wanna Innimeste Laulatamisse jure/
kennelt mitte ennamb Jhho Suggu on lota/ ei laul-
tare Prudi laulo mitte/ erranis sedda
Palwe loetare:

H! Keikewäggiwenne Iggawenne
Summal/ ke Mehhest/ kui sa tedda es-
siti sait lonut/ ütlit/ et temmal mitte hä
oller üri olla/ seperrast sa temmale Naist
Abbir lonut/ nink neid ninda üchtepan-
nut/ et kar piddit ür Lihha ollema/ meie
pallume sind/ armas tairwane Issa/ et sa
om.

omma pühha Waimo ka needsinnaſet ſinno
 Tehnit teitat / kummad ſinna ollet
 Abbi-Ello Sādusse ſiſſe kokkopannut / et
 nemmad ſedda diete nink ilmalaitmatta
 piddawat / ja anna neile ſinno Onniſtuſt;
 hoia neid oh! armolinne Iſſa / Kurrati Uk-
 kutamiſſe eest / ninda kui ſa omma Engli
 lebbi ſinno Sullast Tobia hoidſit / et neid
 ei pettetare Rojaſtuſſe nink kurja Himmo
 lebbi / erranis et nemmad tōſſiſe Truuiſſe nink
 õige Armo ſeēſ wannar Ear ellawat / ſinno
 Kituſſer nink Auur / ſinno ainofündinut
 Poja Iſeſuſſe Iſturuſſe meie Iſſanda
 lebbi / ke ſinno ja pühha Waimo ka ellap
 nink wallizep iggawest / Amen.

Sihſ pōrap Kirkiſſand ennast tahſ Altari pole
 ja piddap etteſpiiti Jummalateniſtuſt.

Ko Beigmeſ nink Bruhd Prudi Majas tulle-
 wat / ſihſ laultare üz neiſt lauluſt.

H! Jummal Poja Pühha Waim / mo
 Südda on kui ſurnut Taim / och kaſta

ſed,

sedda Armo ka / nink anna temmal Rō-
mo ka.

Sind hüap Kirri Tröhsstijar / se förggest
Zaiwast annetax / sa ollet Hallik / Arm nink
Zuld / so Saltw on parramb / kui leit
Kuld.

Oh! walggusta need Söggedat / kus
omma Kühnla süttitat / se nöddra Lihha
finnita / nink pidda ülles Armo ka.

Sa annat Andet meitele / sind Issa
Sörmer piddare / Nink temma Sanna
jaggat Sa / sihn jerggest tutwa Kele ka.

Oh aja lauggel Wainlase / nink sata
Kahho meitele ; kes kartap Hinge Kjus-
jat / kus Sa meid issi johatat ?

Et meie Issa tunneme / nink temma
Poja üchtleise / nink et läht welja mollem-
bast / se Kahwast öppetä weggitwast.

Sel Issal nink sel Pojal ka / ke on meie
Ennisteggia / nink Pühhal Waimul Süd-
damest / nühd ütleme Quo iggarwest.

Psalm.

Psalm CXXVIII.

UX öige Önnis Mees on se / ke Sum-
mala kartap kindlaste / sind omma
Kassi töitma woip / keik Ässi sinnul hästi
keip.

So Naine sahp so Kodda sees / kui
Winapu on Marjo teis / so Lapsset Lau-
al istuwoat / kui Ölli-Zaimet illusat.

Wi rikka Önne sahp se Mees / ke ellap
Summala - Kartusses / se Nehdmin ep
woi jäda sähl / kumb perritut on meite
pähl.

So Summal sahp Sind önnista / et
Sa saht jerggest näggema / se Önne kei-
kest omma Lohst / nink jäma Summala
Armo sees.

Se sahp so Elio pikkenda / so jures ölla
Armo ka / et sinna Lapse-Lapsset näht / nink
Israel keik löiap Hähd.

Ko Weigmees nink Brud on Böldwelis lange-
 nut nink Paul Oka sanut / laulap Kirkissand
 sinnase Palwe:

H ! Keikewäggiswenne igga-
 wenne Gummal / anna omma
 Snnistust sesinnase Prudi Waja
 päle / et need keik / kummad sihn üh-
 hes Kous ommat / woirit Rahho
 sees jada / sinno Tachtmist tehha / ja
 sinno Armo sees ellada / G. E. susse
 G. Hristusse meie G. Ssanda lebbi /
 Amen.

Weel ütley Kirkissand.

S E keikewäggiswenne Gummal
 Snnistako teie Jhho nink teie
 Winge / nink laske omma Snnistust
 teie päle tulla / ninda kui temma A-
 bra-

brahammi / Isaaki nink Jacobi
 on õnnistanut / Jummal Kassi
 kaizko teid / ja lekkitako omma Püh-
 ha Engli / ke teid keik teie Llo M-
 ja hoiap / Jummal Issa / Poig
 nink pühha Waim lasto omma
 Õnnistust teie päle tulla / Amen.

Wimar lõppetap' Kirrissand.

Se Issand õnnitako teid ja
 hoidko teid : Se Issand lasto
 omma Walle paista ülle teid / nink ol-
 ko teile armolinne : Se Issand tõst-
 ko omma Walle teie päle / nink and-
 ko teile Rahho / Jummal se Iss-
 sa / nink se Poja / nink se pühha
 Waimo Himmel / Amen.

CAP. VI.

Laste-Wodi Waiste Kirkokeimissest.

Ko ur auus Abbi-Ello Naine/ke Lapse Wodist.
pasep / Kirkule tulley / sihs peap
ninda loetama.

SH! Keikewäggitwenne iggawenne
Summal/ ke Innimessele/ kui sa
tedda ollit lonut/ se Onnistusse and-
sit/et temma piddi kasiwama nint siggima/
ke sinna ka se Onnistusse lebbi ollet sesin-
nase omma Ummerdaja siggitwar teinut/
kwata nühd armolikult temma päle/ ja kui
sa tedda ollet ihhotikko Onnistusse polest
siggitwar teinut/ ninda lasse tedda ka Wai-
molikko Onnistusse sees siggitwar saa/ et
temma ikka sinno Tundmisse sees kasiwa-
ko/ ja sinno pühha Kässude sees ellako/ **J**E-
susse **J**Heistusse meie Issanda lebbi/ Amen.

Sihs hakkap Kirkissand temma Kätte
finni nint ütley:

Se **J**ssand hoidko sinno Sisse-
tulle-

tullemist ja Beljammist nühd
nink iggawesser Njar / Amen.

Kuida ur Naine / ke Prudi Pölvvel enne laula-
tamist übbe Last sanut / peap Kirkus
se wastowöetama.

SH! Keikewäggivenne iggawenne
Summal / ke ollet Abbi-Ello Jssand /
ja issi sedda sähdnut / ja tahhat / et
temma keike Innimeste seas peap ausaste
nink kassinaste petama / wata armolik-
kult sesinnase Raiste päle / ke enneaigse Kol-
kominnemisse lebbi erinut / nink sind / ke ol-
let kassina Ello Jssand / se ka wihhastanut
ja sinno Koggodust on pahhandanut; An-
na temmale se Patto ander / ja anna tem-
male Armo / et temma ikka sinno Tund-
misse sees kaskwako / ja sinno pühha Käskude
sees ellako / **J**Esusse **J**Hristusse meie Jf-
sanda lebbi / Amen.

Se Jssand hoidko sinno Sisse-
tulle

tullemiſt ja Welhaminnemiſt nühd
nink iggaweffex Njax / Amen.

Kui ür Emma / te omma Laſt Unnes koggomat-
ta erralemmatanut / peap waſtowöetama.

S ! keikewäggifvenne iggawenne
Summal / armas taitwane Iſſa / et
ſel waiſel Naiſel ſe ſuhr Murre / Abhaſ-
tuſ nink Kurbduſ ſattunut / et temma
holeta / ommeti koggomatta / omma Laſt on
Unnes erralemmatanut / nink nühd ſeper-
raſt Süddameſt kurb on / et temma Laſt
ſel Kombel huffaſanut / ſihs pallume meie
ſind / armas taitwane Iſſa / et ſa omma
pohjatumma Armo nink Halleſtuſſe per-
raſt ſelle kurbwa iſe Naiſele temma Pat-
to mitte arwat / erraniſ temmale armoliſ-
kult ander annat / ſeperraſt / et temma
omma Erituſt Süddameſt nink Nutto ka
lahhezep / ja toſwotap / et temma etteſpitti tah-
hap ſinno Summalikto Armo lebbi par-
rama

rama Hohld kanda; Meita seperrast tem-
male sinno helde Meeld ja Armo / et tem-
ma sind Pühastusse nink tössise Elio par-
randusse sees keike omma Elio aja teniko/
sinno Poja meie Issanda nink Onnisteg-
gia **E**susse **H**ristusse lebbi / Amen.

Meie ka / ke Gorusse echt Abbi-
loritnisse lebbi ommat erinut / olko Meeste
echt Naisste Rahwast / ja muinde ka / ke raste Wat-
tut ommat teinut / peap ninda / kui kelleki
ka sünnip / techtama / ko neid Jumma-
la Koggodussel jelle wasto wöetare.

Esiti / ko temmal tunnure Wattust pöhr-
wa Südda ollewa / peap tedda Kirko-
Sädusse perrast Nuchtusse Kochta sätama / ja pärrast / ko Jum-
malatenistust Dka sähp / sure Jutlusse Ajal pühha Pä-
wal keft Kirko Pörrandalle kuzutama / nink kog-
gona Koggodusse ees ninda temma
ka techtama.

Aisti Innimesset / teie teate / et se In-
nimenne / ke meie ees on / Kurrati
Ukkutamisse lebbi / ja omma kuzja pat-
tuse

tuse Oppemisse lebbi/ wassta neid Mainizus-
 set / mis temma ja meie keikede Kohhus on
 Summala Gannast tãhhelepanna / Ko-
 jusse ninf Pordo-Ello sisse on langanut / ja
 kurja Kofko-ellamisse lebbi Lapse sanut ja
 Gmale tonut / ja ninda Summalat wih-
 hastanut / ja temma pũhha Koggodust pah-
 handanut / ninf oller temma seperrast
 wãhret / et tedda Summalast / ja temma
 pũhha Koggodussest pear erraetama ninf
 weljataufatama ; agga et temma omma
 Ello / perrast se Uia towtotap parrandada
 ja sesugguse Pattude eest ennast tahhap hoi-
 da / tahhame meie sedda weel teina meletulle-
 tama / se lotusse ka / et teina pear taggase mõt-
 lema ; Agga ko temma jelle teise puhho sesug-
 guse Patto ka ennast rojaser tehþ / peap
 wihmsen sedda Woimust teina wassto Kãtte
 wõetama / mis **E** Christus Mattheusse 18. Pã-
 tũkks omma Koggodussele Pattust põhr-
 matta

matta Pattuste wasto on andnut / agga
 temmale Syytusser ja Mainizusser wdetä-
 re teid leif Tunnistajar sepäle / miß temma
 nühd sihn towotap nink tunnistap.

Pärrast küssip Picht: Wader temmalt:

Kas sa tunnistat / et sa omma Rojusse nink
 Bordo: Ello Watto ka ollet Jummalat wegga
 wißhastanut?

Kostm. Ja.

Kas sa sedda süddamest kahbezet?

Kostm. Ja.

Kas sa ussut / et se armolinne Jummal Jesu-
 se Christusse perrast sulle sedda tahhap ander anda?

Kostm. Ja.

Kas sa pallut / et Jummalala Roggodus / sedda
 sa ollet wißhastanut ja pahhandanut / Christusse
 perrast sulle se peap ander andma?

Kostm. Ja.

Kas sa ka towotat / ette pitti ennaß neiesugguste
 Wattude eest hoida / oima Ello parrandada / Jum-
 malat armastada / Jummalala Sanna hä meel
 kuhda / Jummalat palluda pühha Waino Abbi
 nink Sachtmissä perrast / Kurrati / Ilma / nink oima
 Kurja Sibha Pälekeimisse nink kjusatusse wasto?

Kostm. Ja.

R

Se

Sejure andko keikewäggivenne Jummal omma Abbi / Amen.

Ballukem.

SH! keikewäggivenne iggawenne Jummal / et Kurrat sesugguse woimusse Jnimesse päle on sanut / et temma ni sure Patto fisse on langenuit / ja nühd sinno Armo lebbi ni kaugele on sanut / et temma omma Patto ülestunnistap / kahbezep / ja **C**hristusse perrast ander andmist otzip / seperrast pallume meie sind / **S**ssand / et sa tedda mitte errataufat / ninda / kui temma swährt oller / erranis armolikkult wasto / swottat sesinnase omma arma **B**oja **S**esusse **C**hristusse perrast / sinno sure nink erraar swamatta Hallestusse perrast / ja anna temmale omma pühha **B**ainno / ke temma **S**üddame ja **E**llo sees tössuse Parrandusse satap / tedda walgustap nink johhatap / et temma perrast se **M**ia keike Patto eest / **S**ulgusse nink Patto Patkomisse eest ennast hoitap / Kurrat wasto

waasto panner/ja kurja Sppetusse waasto tap-
 pley/ja neid erravoitap/ja ninda keife Ello-
 Aia Pühastusse sees ellap nink pärrast meie
 keikede ka sinno Lapsen nink Perajar ig-
 gawest sahp/ sesamma sinno Poja **E**susse
Ehristusse lebbi / Amen.

Pärrast pähstap tedda Vicht-Wader seft Pattust
 lachti neie Sannade ka:

E sa sijn Summala nink temma püh-
 ha Roggodusse ees arwoalikkult om-
 ma Patto ollet ülestunnistanut / ja tössise
 Umberpöhrmist ja Parrandust ollet towo-
 tanut/ seperrast minna sulle Summala nink
 meie Issanda **E**susse **E**hristusse Käso
 perrast / ke ütelnut / kellele teie Patto an-
 der annate / neile onnat nemmad ander
 annetut / Pattude Ander Andmist/ Sum-
 mala Armo nink Söbbrust kulotan/ Sum-
 mala se Issa nink Poja nink Pühha Wai-
 mo Nimmel/ Amen.

Minne Rahho sees nink erra te pärrast

sedda Patto mitte ennamb ; Se tarwis andko sulle Summal omma Pühha Waimo Armo / Amen.

Pärrast mainizep / Kirklissand Rachwast ninda :

Se Innimenne omma Patto on ülestunnistanut / ja kahhekenut / ja nühd arwalikkult sest on lachtipähstetut / ei peaki ni moistmatta ollema / sesinnast Pattust pöhrtut Pattuse haukotada / et temma Kirko Ruchtlusse al olnut / nink ennast ninda Jumjala eest allandanut / ko kekis sedda teep / se peap sama nuhheldut ninda kui Kohhus on :

ür Kombe Pattust Pöhrnisse nink Parrandusse kulotada.

Se Jumjala Koggodus teap kül / mis süht Patto ja Pahhandust ür parrandamatta Pattune omma Jummalafartmatta Ello ka sihn tüf Uia on teinut / ja et temma kekis / mis Kirko Sppetajat salla nink arwalikkult tedda Jumjala Sanna seest mitto forda ommat mainizenut / on errapölgnut / ja tühjar pannut /
seper:

seperrast pean minna tedda mühd effineft / teist /
 kolmat Korda Jummalala ninf omma Ammeti
 polest häbsti mainizema / et temma weel airaste
 ümber pöräp / omma sührt Patto Süddamest
 kahhezep / Jummalala pühha Sanna Jutlusse Am-
 metid ninda kulep / teep ja auustap / kui temma
 Rohhus on: Meie tahhame sowida ja Südda-
 mest palluda / et Jummal temmale öige Pat-
 tust. Böhrnisse Armo annax. Jesusse I. Hristusse
 verrast / Amen.

CAP. VII.

Mis neie ka peap techtama / kum-
 mad haiket eck omma Patto ninf nöd-
 dra usso perrast Abhastusse sees ommat:

Ko Kirkißand haige jure tulley / peap temma ef-
 fti tröstlikko Syyetust temmale andma
 sel eck teisel Wißil:

Ammas Wend (Ödde) et Jummal sulle
 haigust on päle pannut / sihs errakarta
 mitte / ökefo pear se mitte sinno Hähg
 sündima / sest temma on sinno armolin-
 ne Issa ninf teap issi kü / mis sulle tarwis läh-
 hep. Seperrast heita ennaß temma Kä al / ku-
 le temma Sanna / ja kanna kannatlikkult se Wal-

lo ja hedda / kui temma Issa Wiga; Ja temma
tedda se eest / et temma sulle õige Tundmist and-
nut / nink mitte sallinut / et Jhho libhalikko Him-
mode ja Himmustamisse sees pidvanut Wäggi
wotma / ja Hing selevbi hukkaminnema. Sest
woit sa ka hästi möttelda / mis heddalinne wai-
walinne Ello sijn Ilmas on; Sest meie wihha-
stame omma iggapawaste Pattude ka omma
taiwase Issa ninda / et temma issalikust Armust
wahhelt nisuggust Waiwa / Haigust ja Wallo /
mis sa nühd kannatat / peap meie päle pannema /
ko meie muito Hinge polest ei pea hukkasama.
Ja Kurrat keip ka Ohd ja Päwa ümber kui rõh-
tiwa Lõikoir ser / et temma meit hukka satap / nin-
da et meile temma eest ellades Rahho ei olle / ni
kaua kui meie sijn Ilmas ellame. Seperrast
woime meie kül ennast rõmustada / et meie pea
siht teise Ellusse woime sada / kussa meie mitte en-
namb omma helde nink armsa Issa wihhastame
erranis Kurrati Kawwalussest ja Pettussest sa-
me päsenut. Seperrast anna ennast Jumma-
la Hole / armas Wend (Sõde) ja lasse temma sin-
no ka tehha omma ennesa Tachtmisse perrast /
temma tähy kül sinno Uja / millal sulle teife-
parras on siht Ilmast erralackkuda.

Pärrast woip Kirklissand Haige ka räkida.

1. Et temma neie ka erraleppij / tummad
tem:

temma wasto on erinut / ja ander pallup neilt /
 kummad temma on wihhastanut / fo temma issi
 Jummalast tabhay Armo saa.

2. Barrast woip temma ka tarkaste küssida /
 kas Haigele middakit Süddame päle on / mis
 tedda waiway / ja sihs öppetay tedda / kui tem-
 ma peay Jumjala Armo päle JEsusse Chris-
 tusse lebbi lohtma ; Sedda woip temma sel Wi-
 sil tehha ;

Armas Wend (Ödde) kui on sinno ka? kas
 sinno Battut sind waiwayat?

Kui Haige sedda tunnistay / woip Kirkissand ted-
 da sel Wisil tröstida ennama eckh lühhemade Sannade
 ka/ninda kui temma nähp / et Haige sedda
 woip sallida.

Armas Wend (Ödde) olle rahhyle / ja tunnis-
 ta omma Battut Jumjala Inno tawase
 Issa eest / temma on helde nint armoliime keikil-
 le / ke issi omma Battu tunnistawat / ennast al-
 landawat / ja Armo pallawat. Temma ütley
 issi / et temma mitte ei tabha Battuse Surma er-
 ranis paljo ennam / et temma Battust peay pöhr-
 ma ja ellama. Seperrast tunnista temma ees
 nint ütley:

SH! keikewäggivenne Jummal / ar-
 mas Issa / wata / minna waine Pat-
 tune

tune tullen seie sinno ees / teis Patto nink
 Noddrusse/ seft mul ei olle nühd ürki / kelle
 iure ma julgeminne swoin astuda / Sa ol-
 let minno Jssa/ ja ollet mulle paljo hähd
 teinut / ilmaüllesarwamatta mitme Hä-
 teggemiste ka ollet sa neitnut/ et sa mind ol-
 let armastanut/ Sa ollet mulle Jhho nink
 Hinge/ Meeld nink Nottet andnut/ sa ol-
 let mind teitnut nink katnut keite minno
 Eho Ahal/ ollet ka omma amosündinut Po-
 ja minno eest Surma sisse andnut/ et min-
 na piddin iggawest Eho sama. Agga min-
 na swaine Pattune / ei olle neid sinno Hä-
 teggemisset subrt tähhelepannut erranis ob-
 len tennamatta nink Sanna kuhlmatta ol-
 nut/ ninda et minna mitte wäbrt ollen sin-
 no Lapsen kuzuda; Sest minna ei olle sind
 ülle keik Ahsat armastanut/ mitte kui Koh-
 hus on sinno Sanna päle lohtnut; min-
 na ei olle ka mitte omma Liggimest armas-
 tanut/ ehk kui Kohhus on/ temma wasto
 olnut/

olnut / ja mitte ei üchte aino sinno Kässust
 teinut / keif Andet / mis sa mulle andnut /
 ollen minna kurjaste pruikinut / ja ollen ni
 Summalakartmatta nint sögge olnut / et
 minna hä Pölvvel sedda ei olle tähhelepan-
 nut / kui wägga minna sind wiibhastanut /
 nint mis minna omma kurja Ello ka ol-
 len teinut. Aga nühd Sa Haigust nint
 Nöddrust minno päle pannut / moistan
 minna ja tunnen / et se mulle üppriß rasker
 sahp / ko ep sinna mitte Armo minno päle
 heitat. Sest mulle ei olle mühd Nauo tä-
 da / kui sinno juve töttada / ke ollet ni hal-
 lestarwa / armolinne ja õige Issa. Seper-
 rast tunnistan minna sulle omma Sühd
 nint Eritusset / ja pallun keikest Süddamest /
 et sa mitte wottat mo waise Pattuse ka Koch-
 tusse minna. Ma pallun Armo nint mitte
 Sigust / olle mulle armolinne / kui sa ollet
 toswotanut / ja erra olle walli ninda / kui min-
 na

na teninut ollen. Minna annan ennast/
 armas taitwane Issa sinno pühha Kätte/
 erra wata mitte minno sure Sü nink ras-
 ke Eritusse päle erranis omma arma Poja
 Jesusse Christusse kibbeda Gurma nink
 raske Pina päle / mis temma ilmasüta
 minno ja keike Ma. Ilma Pattude perrast
 on kannatanut / ja anna mulle keik minno
 Pattut ander / sinno Armo. Kitusser nink
 Auur / Amen.

On Haige wägga nödder / sihs loep Kirkissand
 ücht neid Walwid temma ette.

Minna waine pattune Innimen-
 ne / ke Pattus ollen sadut ja sündi-
 nut / ja keike omma Ello. Aljal pat-
 tust Ello ellanut / tunnistan üles keikest
 omma Süddamest sinno eest / keikewäggi-
 wenne iggawenne Summal / minno ar-
 mas taitwane Issa ; et minna Sind ei ol-
 le ülle keik Issa armastanut / egga omma
 Liggimest kui issi ennast ; Ma ollen / parra-
 fo

ko Summal! monnesarnasel Kombel Möt-
 te / Sanna nint Teggude ka sinno ja sin-
 no pühha Kasso wasto Patto teinut / ja te-
 an / et minna seperrast kül Pörgo nint ig-
 gatwesse Hukatusse wäher ollen / kui sa mind
 ninda tahhat sundida / kui sinno kange
 Kohhus on / ja minno Pattut ommat
 teninut; Agga Sinna / armas taitwane
 Issa / ollet toivotanut Armo anda keikile
 waište Pattustelle / kummad omma Pat-
 to Ellust ümberpöhrwat / ja kindla Ussu ka
 omma Lotust sinno pohjato Armo nint On-
 nitteggia Besusse Christusse kalli Te-
 nistusse päle pannewat / neile tahhat sin-
 na ander anda / mis nemmad Ello-Ujal sin-
 no wasto ommat erinut / nint ei tahha neile
 mitte nende Patto arwada / se päle lotan
 minna waine Pattune ka / ja pallun Sind
 julgest / et sinna ka mulle / omma helde
 Toivotusse perrast / helde nint armolinne

ollet / ja mulle keif minno Pattut ander
annat / omma pühha Rituffer nink Auur.

Se iggawenne / keifewäggiswenne
Jummal / andko meile omma sure Armo /
nink meie Lunnastaja **E**susse **H**ristusse
Zenistusse perrast keif meie Pattut an-
dex / ja andko meile Armo / meie pattust
Ello parrandada nink temma juwes igga-
west Ello sada / Amen.

Zeine Waltw.

Armolinne Jummal tairwane Issa / kelle
Armo päle Ok ei olle / ke ollet kannatlik /
pittamelelinne ja wägga armolinne / an-
na ander keif Erituffet / ülleastmisset nink
Pattut / meie olleme / parrako Jummal / omma
Wannemade ka Patto teinut / meie olleme kur-
ja teinut / olleme Jummalartmattat olnut / ja
olleme sind wihhastanut / sulle üri olleme meie
Patto nink kurja sinno eest teinut ; Agga erra
pea Meles meie endiset suret Erituffet / heita pea
Armo meie päle / sest meie olleme wägga waiser
sanut ; Uita meit / Jummal meie Lunnastaja / om-
ma Nimmi Luo perrast / pähsta mind erra ja an-
na

na meile ander meie Battut/ omma Poja meie
Jssanda Jesusse Christusse lebbi/ Amen.

Ko Haigel weel ühhefi Batt olleg/ mis tedda kurbastap/
woip temma sedda omma Pichr: Wadrile tunnista:
da/hähd Nauo nink Patto Ander Andmist palluda/
nink to temma on omma Pattut tunnista:
nut / ütley Kirkissand:

Jummal olko sulle armolinne nink kinnitako sinno Usko / Amen.

Nink ütlete weel Haige wasto:

Kas sa ussut / et Jummal omma Sanna-
Sullastelle on Melewalla andnut/ omma
Koggodusse sees omma pühha Sanna lebbi Battut
ander anda? Ja/ et minno Ander-Andminne
on Jummalala Ander-Andminne?

Kostm.

Ja.

Se päle ütley temma.

Sulle sündko / kui sa ussut/ nink minna
annan omma Jssanda Jesusse Christusse
Käso päle sulle ander keik sinno Pattut/
Jummalala se Jssa/nink Poja/nink pühha
Waino Nimmel / Amen.

Ko Kirkissand nähp/ et haige sibsti weel kurb!
 on/ nink ei woi rahhule olla/ woip temma
 tedda weel sel Kombel tröbstida.

Nomas Wend (Öde) Ninda kui sa mühd
 omma Battut ollet tunnistanut/ ja min-
 na Jummalala Affemel sulle sinno Battut
 ollen ander andnut / sibš lota ka foggo-
 neste se päle / nink erra waiwa mitte ennast om-
 ma Battude perrast / kui suret need sammast sul-
 le tutwat / sest Jummalala Arm on paljo suremb
 kui sinno nink keif Ma-Ilma Battut. Sinna
 ei olle üri / ke ninda on Batto teinut; Jummal
 on kül mu sühd ja rasket Battuset Armule was-
 towotnut/ ja wottap weel iggapähw wasto. Nin-
 da on temma teinut Kunninga Zawida ka / We-
 trusse ka / Röhwli ka Risti Sambas / ja paljo
 mühnde ka / ninda tahhap temma kahš sinno ka
 tehha. Se on jo ander antut/ mis sinna ollet eri-
 nut. Kristus Jesus sinno Onnisteggia on sed-
 da erratassonut omma Pühha Vina nink Sur-
 ma ka. Sest seperrast on temma kannatanut / et
 Jummal Issa sulle ja keifile Battustelle pidbi
 Batto ander andma. Seperrast olle sinna kahš
 hästi rahhule / ja tenna Jummalat / ke sulle keif
 hä on towotanut; Temma peap sedda kül nink
 teep omma Sanna mitte Waller sinno Battu-
 de perrast / kui suret ja hirmsat need ka on; Sul-
 le

le on mühd üx armolinne Sundija Christus JE-
sus / le sinno eest on Surma kannatanut. Sul-
le ei olle mitte tarwis karta / et temma sind pear
sundima / sest temma ei te mitte omma kibbedä
Surma nint Vina tühjar. Ja sa woit paljo
rõhmsamb olla nint Rahho ka süht kurjast ja hed-
dalissest Ilmast erraminna / ko sa kindlaste ussut
sedda / mis sulle on üteltut. Sest need ommat
Jummala ennese Sannat / mis ma sulle tem-
ma kasso päle ollen kulotanut. Kui sa ussut / ninda
sünnip sulle ka ; Ballu seperrast Jummalat
wäggitwa nint kindla Usso perrast.

Wärrast woip Kirkissand ka neid / le haige ümber
seiswat / mainizeda / et nemmad põlveliste langewat ja
Jummalat Süddamest palluwat / et temma se Hai-
ge Usso kinnitax nint kaskwatax ; Nint Kirk-
issand loep sedda.

H ! Keikewäggitwenne iggawenne
Jummal / meie Issanda Jesusse
Christusse Issa / le keikeparrajaste
tunnet Innimesse Nõddrust / le üri woit
Wäggi nint Kinnitust anda ; Meie pallu-
me sind ka üchtlesse / et sa omma pühha Wai-
mo wallat sesinnase omma Sullase (um-
merdaja) Süddame sisse / le sijn Mahs
mag-

maggap kui ür waine Wang omma haige
 Wodes. Meie pallume sind / kui sinno püh-
 hat Apostlit sult Usko pallusit: Oh! Issand/
 kaswata temma Usko / kinnita tedda / et
 sehherduma Kiussatuset eales temma päle
 ei tulle / ja temma kindlastellus jähp / Jesus-
 se **I**hristusse meie Issanda lebbi / Amen.

Sihš kussip Kirkissand haigelt / kas temma Chris-
 tusse pühha Shtosömenaja tahhap / ja ko temma sedda
 ihhatelley / sihš woip Kirkissand tedda öppetada
 mis se Shtosömenaig on / sedda Wiisi:

Ammas Wend (Ödde) et sa tahhat meie Is-
 sanda Jesusse Christusse pühha Shtos-
 sömenajalle minna / kumma sees sulle
 temma kallis Jhho nink Werd Hingekin-
 nitusser jaetare / sihš on öige / et sa esmalt issi en-
 nast kussat / ninda kui pühha Paulus ütley / nink
 pärrast sest söht nink joht / sest sedda ei woi ürki
 öiete tehha / echš sesinnase Sakramenti ausaste was-
 towotta / kui ür neljane Hing / ke Jummalala Wiis-
 ha ja sedda Surma kartap / seperrast / et temma
 on Watto teinut / ja sepäle issup ja jannup Di-
 gusse sada / kumma temma issi ennesest ei woi sa-
 da / erranis peap se päle lohtma / et Christus on
 Armo meie päle heitnut se lebbi / et temma on Jui-
 nimes-

nimessest sanut / Vina ja Surma kaniatanut / ja meie
 Battude eest magnut ; kumb temma sihs kahd
 wihmise Shtosomenajal tachtnut oppetada / ko
 temma Leiba wottis / tennas ja utlis : Wotte
 ninf soke / se on mino Jhho / kumb teie eest andtare /
 otse ke olley temma utlenut : Et ma Innimessest
 ollen sanut / se on teie perrast sundinut ninf keit /
 mis minna teen ja kannatan / se on teie perralt ;
 sesamma kinnitussest annan minna teile nuhd om-
 ma Jhho sua. Nindesammoti ka wottis temma
 Karkka / tennas ja utlis : Wotte ninf jole keit
 siht seest / sesinnane Karkkas on uhs Testament
 minno Werres / oke ko olley temma utlenut : Et
 minna teie eest ollen Sohlt kandnut ninf wotnut
 teie Battut ennesa pale / tahhan minna issi ennas
 teie eest ohwrida / omma Werd errawallada / ja
 teile sahtma Armo ninf Battude Ander Andmist /
 ninf ninda uhhe ue Testamenti sada / kussa need
 Battut iggaweste peawat erraunnustut ollema ;
 Sesammase Kinnitussest annan minna teile om-
 ma Werd jua ; Ke nuhd ninda Leibast sohpy ninf
 Karkkast johpy / ja kindlaste lotap nesinnaste San-
 nade pale / temma jahpy E Hristusse sisse / ja E Hris-
 tus temma sisse / ja temmal on Battude Ander
 Andminne ninf iggawenne Ello ; Sedda andko
 ka sulle ja meile keitille Jummal Issa / Poig ninf
 Wuhha Waim / Amen.

Ussut Párrast küssi Kiertissand temmalt temma Usko
nink ütley:

Us sa ussüt Jumala se Issa/ keikewäggiwes-
se Taima nink Ma Loja sisse? Se on/ kas sa
ussüt/ et temma keif Usjat on lotut/ ja et temma
ur keikewäggiwenne Jummal ja helde Issa on/ ke
sind woip nink tabhay aitada?

Kostm.

Ja.

Us sa ussüt Jesusse Christusse Jummal
ainosündinut Boja meie Issanda sisse/ ke on
sadut pühhas Waimust/ Ilmale tulnut Neigist
Mariast/ kannatanut Pontsiusse Pilatusse al/
Nisti päle potut/ surnut nink mabhamæetut/ al-
laspitte läinut Börgohauda/ kolmandal Päwal
jelle ülestausinut Surnust/ ülesläinut Taima
Jummal omma keikewäggiwesse Issa parr-
mal Kæel/ sählt sahy temma tullesma sündida el-
lawad nink surnud. Se on: Kas sa ussüt/ et
Jummal Boig sedda keif sinno eest on kannat-
tanut nink teinut?

Kostm.

Ja.

Us sa ussüt pühha Waimo sisse/ ühhe püh-
ha Christlikko Kirko/ Pühade Ossauhtesa-
mist/ Battude Ander Andmist/ sesinnase sinno
Lihha Ülestausmist/ nink iggawest Ello? Se on/
kas sa ussüt pühha Waimo sisse/ ke Nistrahwast

fin-

Innitap ninf Waggi annap Jummalala Sarna
 ja Sakramentide lebbi / keike sees / mis Jumma-
 la Mele perrast on / ja et ur Christlik Kirf echf Rog-
 godust on / kumma Jummal on errawallizenut
 ennese ka iggawest Romo perrida / ja et sesamma
 Roggodusse sees keif Wattut ander andtare / ninf
 et se Jhho / mis meile nuhd on / peap Surmast
 iggawesser Ellur uullestausma ? Kas ja sedda keif
 ussut toeste ja kowwaste ?

Kostm.

Ja.

Sihš ütlep Kirfissand Christusse Sähdmisse
 Sannat Sakramentist / selje Häle ka / ninda kui Es
 wangelist ninf Paulus neid on uullestirjota-
 nut / ja ütlep :

MEie Jssand Jesus Christus / sel
 Osel / kus temma erraanneti / wot-
 tis temma Leiba / tennas / mur-
 dis / ja andis omma Züngridelle / ja üttel :
 Wotke ninf söke / se on minno Jhho / kumb-
 teie eest andtare / sedda techke minno Mal-
 letusser.

Selsammal Kombel wottis temma ka
 Karrika / perrast Schtosömenaja / tennas
 ja andis neile sedda ja üttel : Wotke ninf

joke keif siht seest / sesinnane Karrikas on
 uhs Testament minno Werres / kumb teie
 nint paljude eest errawallatare Pattude
 Ander Andmisser / ni mitto Korda / kui teie
 sedda tete / peate teie teggema minno Mäl-
 letusser.

Värrast küssip Kirkissand Haigest pühha
 Sakramenti perrast.

Us sa ussut / et se on Jesusse Christusse töp
 sine Jhho nint Werri / mis sa sihn saht ?

Kostm.

Ja.

Mie Jssanda Jesusse Christusse Jh-
 ho hoidko sinno Jhho nint Hinge ig-
 gatwesser Ellur!

Mie Jssanda Jesusse Christusse Wer-
 ri hoidko sinno Jhho nint Hinge ig-
 gatwesser Ellur!

Värrast loep Kirkissand sedda Palwet:

GH! Jssand keikewäggiwenne Sum-
 mal / ke ollet omma Sakramenti
 lassnut meile jaggada / meie pallu-
 me

me find/et sa meid kabs sinno ka/nint keike
 errawallizetut Pühhade ka lasset sinno ig-
 garwesset Auust Ossa sada/ meie Issanda
 Jesusse & Hristusse sinno Poja lebbi / ke
 sinno nint pühha Waimo ka ühhes igga-
 wesses Olemishes ellap/ ja wallizep igga-
 weste iggarwesser Ajar/ Amen.

S Issand önnistako find nint hoidko
 sind: Se Issand lasko omma Palle
 paista ülle find/ nint olko sulle armo-
 linne: Se Issand töstko omma Palle sin-
 no päle/nint andko sulle iggarwest Rahho/
 Jummal se Issa/nint se Poja/nint se püh-
 ha Waimo Nimmel/ Amen.

Ko se techtut on/ woip Kirkissand tabs hai-
 ged mainizada/ et temma enmast koggones Jum-
 mala Holes annap/ja lassap tedda ennesa ka teh-
 ha/ mis temma tabhap/motko temma tedda siht
 Ilmast erra/echt lasko tedda weel kauamb ellada;
 Nint woip Kirkissand tabs temma Meletulleta-
 da/ et Jummal temma wasto on helde nint ar-
 molinne/ monnila tröbstliko Sannade nint Sp-
 petus

petusse ka Jummalala pühha Kirja seest/ja issierranis/ et temma nühd Christusse ka on ühher sanut/selebbi/et temma ausaste Christusse Jhho sönut/ja temma Werd on jonur. Sibs peap Kirkissand ka neid mainizema/ kummad haige jerrele wahrtwat/ et nemmad ikka ninf keikennamist temma wihmse Tundis seddasamma temmale räkiwat/ja tedda tröbstiwat/ja ikka Jesusse Nimme temma ees nimmitawat/et Jesus Christus temma Lunnastaja on ic. ja perrast Armo ninf Önnistust temmale sowima ninf Jummalala holes jetma.

Mis neie ka peap techtama/ kummad omma Nöddra Uffo perrast sures Murre's ommat/ja ommat nähha/ oge ko tahharit nemmad mitte lota se päle/ et Jummal neie sahþ armolinne ollema/ ja nende Pattut ander andma.

Kirkissand sehherduma kiusatut ninf arga Janimesse jure tullep/ ninf on sedda enne kuhlnut/ sibs woip temma selle ech mu Wisil temma ka räkida/ ja tedda romustada:

Armas Söbber/ ma ollen kuhlnut/ et sa ollet sure Abhastusse ninf Kurbdusse sisse omma techtut Pattude perrast satnut/ ninf kaibat sedda/ et sulle sedda Lotust ei olle Jummalala päle/ kui sulle peap ollema/mis ka sinno ja meie keikede Wainlane/se Kurrat/sind kagup waiwada/ja lotust sinno

no sees erraheitada ; Agga olle rahhule / sest sul-
le ei sunni ichteki wõrast Usja / erranis mitme
pühhale Jummalala Innimessele on seddasamma
jo enne sündinut.

Hiob tunnistap issi ennesest ja ütley c. 9. v. 1. 16.
Wch ma tedda kül pallurin / ja temma ku-
ler mind / ei ussu ma sibski / et temma min-
no Hähd tähhelepanep.

Moses olli kahhe pähl / kas temma Jum-
mala Kässo päle pididi Wet Bae seest sama 2.
Mos. Kam. 17. v. 6. nint 4. Mos. Kam. c. 20.
v. 12. Dawid / ke olli Mees Jummalala Mele per-
rast / kaibap omma laulode sees mitmes Paikas /
ja kiunup omma Usso Röddrusse ja Urdgusse per-
rast. Psalm. 13. annap temma omma sübr Mur-
red täda neie Sannade ka : Issand / kauar sa
mind ni kaua tahhat foggona erraunnus-
tada ? kauar sa omma Palle minno eest
errapetat ? kauar ma pean kurbastama
omma Hinge sees / ja ennast wairwama
omma Süddames iggapähw ? Et wata / ja
kule mind / Issand minno Jummal / wal-
gusta minno Silmat / et ep minna Sur-
ma

ma ei uinum maggama; nint Psalm. 31. v. 23.
 Ma ütlen omma Ahhastusses; Ma ollen
 sinno Silmade eest erralükkatut / sihski
 kuhlit sa minno Palwe Hähd / kus ma sin-
 no pole kiffendasin. Ja temma sattus nint
 sai monford nöddra Uffo sisse / oke ko ollet tem-
 ma Jummalala Sanna / keite Uffo / nint Kanna-
 tust errakaotanut.

Abraham Jummalala suhr Patriark / ke us-
 soliste Issar kukutare / on ka mitme Kiusatustet
 kaznut / kui näige i. Mos. Kam. c. 15. v. 2. (Neid-
 suggusid sündinut Uffat woip Kirkissand ennamb
 Jummalala Sanna seest üllebräkida / ko temma
 nähp / et selle nöddrauffoliffel ja kiusatut Inni-
 messel on tarwis.)

Weel tulley sulle ka täda / et se kurri Kiusa-
 ja Kurrat nisugguste Kiusatuste Noleda ka neid
 Jummalakartmatta ja holeta Innimeffi mitte
 ei Kiusa erranis Waggat / ke Jummalala Sanna
 omma keitefallima Uffat nint Rikkuser panne-
 wat / neid Kiusat temma ja puap neid Karepitti
 Mötte sisse lükkata. Seperrast annap temma sul-
 lefi sedda Möttet / kui ollet sulle nödder Uff / ja üch-
 teki Uff. Agga erra seperrast Karepitte mötle /
 waid ussu kindlaste / et sefinnane Kiufaminne üg
 õige

dige Tacht on/ et sinno Ust/echt se kúl nödder on/
 sibsti on úr díge Ust ja Lotus Jumjala se Issan-
 da pále. Meile on Jumjala Sannas mitto
 tröbstlikkut Sannat/mis ka sa enast woit tröbsti-
 da/kiñitada/ja üllepidbada/kui Prow. Es. Ram.
 cap. 42. v. 3. Murtut Pillirogo ei sa Sum-
 mal mitte koggone kattimurda/ja suizwa
 Kühnla Tacht ei sa temma errakustutada.
 Se on/temma tahhap sehherduma nöddra Usto
 kassotada ja finnitada. Ja Psalm. 145. v. 14.
 Se Issand peap üllewel neid keik/ ke lan-
 gewat/ja töstap üles keik mahhalötut. Reed
 mahhalangenut ja mahhalötut ommat keik nöb-
 draussolisset/neid tahhap temma armolikult ül-
 lestösta ja aitada / ja ei tahha mitte sallida / et
 nemmad koggoneste peawat mahhajama. Sest
 meile ei olle (Ebreride Ramatus) mitte seh-
 herduma Ullemb Kirik Issand/ke mitte woit
 meie Nöddrusse wasto Halledust kanda/er-
 ranis ke kiusatut on keike Assade polest/nin-
 da kui meie / kummatiggi ilma Pattuta.
 Ja Esai. 66. v. 13. ütley Jummal issiennesest:
 Ma tahhan teid tröbstida/ninda kui ühhe

temma Emma tröbstip. Nühd hoiap/toitap
ja peap üles üx Emma omma nöddra Last sure-
ma Murre/Waiwa/ja waltwamisse ka/kui teiset
kangemat Lapset. Ninda teep Christus ka Issa
Kombel neile/kummad argat ja nöddrauffolisset
ommat. Sest meie teame Ewangeliummi Kir-
ja seest/kui kannatalikkult Christus oma Jung-
ride Argust/Wihha/ja nöddra Uffo on kannata-
nut; temma on neid aitnut ja oppetanut usma.
Se aino karipitti-mötlewa Thoma perrast on
temma ueste ennast omma Jungridelle kahhira
Wawade tagga / ko nemmad kous ollit/ neit-
nut/ et temma tedda kinnitar/ ja keike karepitte
Mötlust temma Süddame seest errawottar.
Wimar ei falli Jummal Issand polekit mitte/ et
sinno üt ikka ni arg ninl nödder peap ollema.
Sest se jähp kindlaste tössi/et Jummal mit-
te ei sa neid öiget/ja kummad tedda ar-
mastawat / iggaweste Waiwas jetma.
Psalm. 55. v. 23. Seperrast olle rõmus/
ja kita ennast omma Nöddruse polest/ et
Christusse Waggi sinno sees wäggitv ol-
ko. 2. Cor. 12. v. 9.

Jummal keikest Armust ja Trobstist/
te

ke meit **I**hristusse sees on oina igggawesser
 Auur kuznut/sahp kabs sind/ke ürrifest Aja
 sijn kannatat/oīna Totwotusse perrast teite-
 likkur teggema/finnitama/ja kindlar tegge-
 ma; Sel olko Au nint' Waggi iggawest/A.

Ko Kirkissand arwap tarwis ollewa/woip tem-
 ma temma ette laulda monniat tröhslikkut Lau-
 lut/ja Jumjala Sanna/ja Tawida Laulo-Ra-
 mato seest monniat Laulut/kummad sündiwat
 temma ette luggeda/kui ka neid/ke temma ka üh-
 hes Majas omimat/mainizeda/et nemmad tedda
 mitte üri ei jetta/erranis ikka keli temma jure on/
 ke temma ette ühhe sündiwa Palwet loex ech
 ühhe tröhslikko Laulo laular.

CAP. VIII.

Kui Surnud peap mah-
 hamaetama.

Esmalt / ko surnud Hana jure tuare/ pannare
 tedda warsi Hauda/sihs wottap Kirkissand Labbida
 Rätte/nint' heitap kolmford Nulla Sur-
 no päle/ja ütlep:

Willast ollet sa sündinut/Mullar pe-
 at sa jelle sama/ **I**esus **I**hristus
 fin.

sinno Onnisteggia sahp sind wihsel Pä-
wal jelle ülleferratama.

Perrast loep Kirkissand sedda

Waltwet.

SH! Keikewäggivenne nink armolin-
ne iggawenne Summal/ ke Patto
perrast ollet Innimesse päle pannut/
et temma peap surrema/ ke kahs/et ep meie
mitte iggaweste piddime Surma jama/ ol-
let Surma pannut omma ainosündinut
Poja **E**susse **H**ristusse päle/ ke pattuta
olnut/ nink ollet ninda omma Poja Sur-
ma lebbi meie Surma sähdnut / et tem-
ma meile ei woi kahjolif olla; Põra nühd
omma Issa Palle meie sinno waiste Laste
pole/ ja anna meile omma pühha Armo/et
sesinnane meie Zenistus sinno Mele perrast
olko / ja et meie igga üx ennesa polest nin-
da seddasinnast Mattust peame / et meie il-
ka se päle mötleme/ kuida kahs meie/ ko sin-
no

no pühha Tachtminne ninda on/et sa meid
 tabhat siht Ilmast errakukuda/ peame jels-
 le Mullar sama/ ja omma Süddames sed-
 da hästi tähhelepannema / et meile sihn
 waiwalisses Ellus mitte kindel Afse ei olle.
 Anna / Oh! armolinne Issa/ Armo / et
 meie sihs sedda nauame / mis iggawenne
 on / ja ninda sihn Waiwas sinno pühha
 Tachtmisse perrast ellame / et meie sinnase
 meie **H**ristlikko Wenna (Se) ka/ wihm-
 sel Päwal iggawesser Ellur üllestaufeme/
 sesamma sinno Poja **J**esusse **H**ristusse
 meie Issanda lebbi / Amen.

Pärrast / ko Muld Surno päle aetage / neid
 echt muhd Paulo :

Est Ellus olleme Surma ka / sihn iggas
 ümberpandtut / kes wottap meitet aitada/
 et Arm sahr meile andtut ? So jures / Is-
 sand/ ürpeines ; Mühd kaddum' meie Süddamest
 need rästet Pattut iggawest ; Pühha Issand
 Jummal / pühha wäggiv Jummal / pühha
 armas Dnistegija / sa iggawenne Jummal ! Ep
 las

las meitet waoda/ se fibbe Surma Hedda al/ Kyrie Eleison.

Se Põrgo Kurf kess Surma sees/ meid Waisset iggas kiusap/ kes tahhap olla Abbimees? Kes meitet errapõhstap? Sa ollet/ Issand/ ürpeines; Sa sübrest Armust hallestat/ se Hedda/ Waiwa/ Süh nink Pat; Pühha Issand Jummal/ pühha wäggim Jummal/ pühha armas Onnisteggia/ sa iggawenne Jummal! Ep las meitet heitada/ se süggawwa Põrgo-Hauda all/ Kyrie Eleison.

Keit meie suret Patto-Sühd/ meit kessel Põrgo heitwat; Kus ommat/ se meid aitwat nühd/ et Armo meile neitwat? Sa/ Issand Jesu/ ürpeines; So Berri sai jo wallatut/ se lebbi kusstut meie Sühd; Pühha Issand Jummal/ pühha wäggim Jummal/ pühha armas Onnisteggia/ sa iggawenne Jummal/ ep las meitet langeda/ se karipitte Mõtlusse al/ Kyrie Eleison.

Sühd matkem surnud Jhho Ma/ kumb Tõest ilma wiggata/ sahp wihmsel Päwal Jummalala Wähst/ jell' üllestausma Haua seest.

Se Jhho Mullast walmistut/ sahp jelle Mullay maetut/ sahp Mullast üllestausma kabs/ kui Jummalala Passun kuhltay Mahs.

Se

Se önnis Hing on Jummalä KähS / fe sed-
da sijn keif Armo sees/on lastnut Jesu/Werre
ka/ fest Pattust erralunnasta.

Keif temma Murre / Wain ninf Bijn/ on
tulnut önsar Ökar sijn/ on Christus' Kõhrma
kandnut MahS/ on surnut ninf weel ellap kähS.

Se Hing weel ellap ilma Rist/fe Jhho mag-
gap Rahholist / sahþ wihmsel Päwal seljetut/
ninf jerggest sama römüstut.

Sijn olli temmal Hedda KähS/ nühd tem-
mal Röhm sahþ Taiwa sees / sijn kandis tem-
ma Waiwa keif / sähl paistap/ kui se Päwalif.

Nühd lassem tedda mata sähl / ninf lechtem
omma Uija pähl / keif Hole ka hend walmista/
fest Surm sahþ meil kähS tullemä.

Se aitako meid Jesus Christ / fe Bõrg-
gust ninf fest Kurratist/ meid pähsnut omma
Werre ka/ sel olko Taiwas Uuw ninf Ma.

Nühd Rahho ka ma erralahn/oh! Jummal
sinna/ kus minna parramb Ussend tähn/
oh! las mind minna! Kui sinno Arm mul
towotap/ se Surm nühd minnul Unner sahþ.

Se teep mo Dnisteggia / fe minnust nech-
tut/ ninf Sülle woetut Usko ka/ mul tutwar
techtut/ et se on öige Abbimees / keif Hedda ninf
kähS Surma sees.

Se Önn on keifil walmis nühd/ sijn Armo
pü-

püda / et sest keif Ilm sahþ önnistut / meit kestit
hüda / oh! Jummal / sinno Sanna sees / kumb
kulotar keif Ilma ees.

So Önn ninf Künal paistap sähl / ninf op'
tap Rummalat / ke ellawat sibn Ilma pähl / et
Jummala tundwat ; Se lebbi Rahwal Israelf
sahþ Aluw ninf Röhm sähl üllewel.

Ko se sahþ lautut / ütley Kirkissand.

Kuhkem / mis pühha Paulus ütley
neist Surnust. 1. Theff. 4. v. 13.

Wie ei tahha mitte / armat Wen
nat / et teile peap tähdmatta olle
ma neist / ke on uinenut magga
ma / et teie mitte ennast kurbastate / kui tei
set / kelle Lotust ei olle. Sest ko meie ussume /
et **J**esus on surnut / ja ülestausnut / nin
da sahþ Jummal ka neid / ke uinenut mag
gama / **J**esusse lebbi temma ka ettetua.
Sest sedda ütleme meie teile kui **J**ssanda
Sanna / et meie / ke meie ellame / ja üllejä
me **J**ssanda Tullemisse Ajal / ei sa nende
ette jaudma / ke maggatvat. Sest temma /

Issand issi sahp tullemä Taitvast mahha
 Södda Häle ka/ ja Erz Engli Häle/ ja Sum-
 mala Passuna ka/ ninf need Surnud Hris-
 tusse sees savvat ülestausma keikessiti. Pär-
 rast peap meid/ ke meie ellame/ ja üllejame/
 üchtlesse nendesammade ka effiselt lista-
 ma Piltvede sees Issanda wasto Taitva-
 al/ ja same ninda Issanda jure ollema ikka;
 Seyerast rönustake teine teist neie San-
 nade ka.

Pärast woip Kirikissant Rahvast ninda mainize-
 da/ ko temma nähp/ et paljo Rahvas kous on/
 ja sihs lasta neid omma Teed minna.

Aamat Söbbrat/ sihn näme meie keik om-
 ma Näggo/ mis Oga sesinnane waine hedda-
 linne sahp/ et/ kui Mahst ja Mullast olleme tul-
 nut/ ninda jelle peame Mullast sama; Ko meie
 muido mitte omma Waiwa ja Hedda päle wo-
 rime möttelda/ sihs peax ommeti se meie Meles
 ollema/ et meie peame surrema. Woime seper-
 rast kül sepolet kaibada ja nutta. Sest ni kog-
 gones on Innimesse Suggu errarik kutut/ et tem-
 ma se Luo/ mis tarwis temma olli lotut/ ei wo-
 mui

muido oiete jelle saa/ko ep essiti Sing Jhust lach-
fup/ja Jhho jelle Mullar ninf tuhjar sahp.

Sest woime meie ka tahhelepanna / kui
wägga Jummal Patto lebbi wihhastatage / et
temma sesuggust suhr hedda/ja teist Naggo meie
päle on pannut ; Sest Surn/ke on Patto Pall/
on üg tössine Tächt sest/et Jummal Patto ei woi
fallida. Sihski on Jummal issi seddasamma meie
Rutmist ninf Kurbadust wailistanut/ja errawot-
nut selebbi/ et temma meie päle hallestanut/ om-
ma ainofündinut Poja JEsust Christusst meie
Abbig lefkitanut / lasknut sedda Surma kannat-
tada / et Surn temma sees pididi errawoiteta-
ma ninf omma Woimust errakaotada / et ten-
male üchtekit Melewald ei ollex meid kinnipid-
dada / erranis kui Christus Surnast on ülles-
tausnut/ ninda peame meie ka üllestausma: Ninf
se on meie Trohst. Seperrast ütlex meie Pühha
Paulus omma Ramatus / et meie mitte peame
kurbar sama surnude perrast/ninda kui Pagganat
ninf Jummalakartmattat tewat/kel üchteki Lo-
tust ei olle. Sest ko meie ussume / ütlex temma/
et JEsus on surnut / ja üllestausnut / sihs sahp
Jummal kahs neid / ke uinenut maggama / JEs-
susse lebbi temma ka ettetoma / oke ko ütlex tem-
ma: Et Surn mitte woinut JEsust Christusst
enne se al kinnipiddada/erranis temma üllestaus-
nut

nut/ja neitnut ennaſt kängemb ollema kui Surm/
 fedda temma ninda errawoitnut; Sel wiſil tah-
 hap ka Jummal meile tehha/ke ſurreme Uſko ſees
 Jeſuſſe Chriſtuſſe ſiſſe / ſe on / tahhap meid Je-
 ſuſſe ka jelle ettetua / et meie kahſ Surma erra-
 woitame/ja Elluſ jame. Ja ſe peap töeſt ſündi-
 ma; ſeperrast annap Pauluſ meile ſedda kui Jum-
 mala Sanna täda/ kumb ei woi Waller minna.
 Temma ütley ka/ kuida ſeſamma Ulleſtauſminne
 peap ſündima: Meie / ke ellame ja Iſſanda Tul-
 lemiffe Ujal üllejame / ei pea mitte neie ette jaud-
 ma/ke maggawat / ſe on: Innimeſſet / ke ſihs el-
 lawat / ei pea mitte walmit ollema/enne ko need/
 ke ammo enne on ſurnut; Ni ekkiſelt peawat nem-
 mad ülleſtauſma/et need/ke mitto tuhhat Aſtat
 on ſurnut olnut / peawat ni pea walmit ollema/
 kui need / ke ſihs ellawat: Seſt Iſſand iſſi / ütley
 temma/ſahp Taiwaſt mahhatullema/ſure Söd-
 da Häle/ja üllema Engli Häle ka/ja Jumjala
 Baſſuna ka/ ja Surnud Chriſtuſſe ſees peawat
 eſſiti ülleſtauſma/ pärraſt peap meid / ke ellame
 ja üllejänut olleme/üchtleſſe nende ka kiſtama Bil-
 wede ſees/Iſſanda waſto Taiwa al/ ja peame jä-
 ma ſihs ikka Iſſanda jureſ/oke ko ütley Pauluſ:
 Ei olle Imme / et ſe ni ekkiſelt peap ſündima/ ſeſt
 Iſſand iſſi tulley Taiwaſt mahha/ ſure Tule ja
 Murrina ka/ninda/ kui ur wäggiwenne Kunnin-

gas Sõddas tulley sure Sõdda Häle/ ja Üllema
 Engli Häle/ ja Jummalala Passuna ka / ninda et
 keik Lojussit werrišewat/ ja temma ees erraechma-
 tawat/ ja peawat keike Surnude Kehhat jelle
 taggase andma/ mis nemmad ennesa Kätte on
 sanut. Nink Surnud peawat essiti üllestausma/
 se on/ enne ko meid Christusse wasto kistare/ pea-
 wat surnud üllestausma/ nink pärrast sawat need/
 ke weel ellawat/ surrelikust Ollemissest surremat-
 tar mudetama/ ja sihs üchtlesse ellawad ja Sur-
 nud teine teise ka Pilwe sees Issanda wasto kis-
 tama/ ja jama pärrast temma jures iggaweste.
 Sihs on Woimus sadut Surma ja Bõrgo Käht.
 Nink neie Sannade ka pallup meid Paulus / et
 meie issilekses ennast peame trõhstima ; Ja meie
 woime sedda ka kül tehha / nink seddawehehemb
 Surma karta/ ke/ echl temma kül on kibbe ja ras-
 ke/ sihski mitte ennamb ei olle ni hirmus echl kah-
 jolik. Temma on enneminne kassolik / sest et tem-
 ma sesinase Ilma Waiwa/ ja hedda päle Dka teep/
 ja meid meie Issa Male satap. Seperrast ei pea
 meie mitte liax kahhezema omma surnud Sõb-
 brat/ sest nemmad on keikest sest heddast ja Wai-
 wast errapähstetut/ kuma sees meie alles olleme/
 ja on Christusse hingamissele sanut / kussa nem-
 mad hingawat wihmise Kochto Bawani/ sihs pea-
 me meie nenda ka kofkosama/ ja Christusse jure
 ig-

iggaweste jama. Se andko meile Jummal Issa/
Boig / nink pühha Waim/Amen.

Ko Kirkissand tabhap / woip temma kül wah-
belt teiset Sannat pühha Kirja seest wotta/ kui needsinna-
set ; isserranis/ ko ta tabhap mainizeda/ et se
peap sedda möda techtama :

Joh. II. v. 21. &c.

SEl Ujal üttel Marta **J**Esusse wasto :
Jssand / ollerit sa sibn olnut / minno
Wend ei oller sibš mitte surnut ; Ag-
ga minna tean weel / et keik / mis sa **J**um-
malast pallut / **J**ummal sulle sedda annap.
JEsus üttel temma wasto : Sinno Wend
peap jelle üllestausma ; Marta wastas tem-
male : Minna tean / et temma peap üllest-
tausma wihmse Ullestausmisse Päwal ; **J**E-
sus üttel temma wasto : Minna ollen Ul-
lestausminne ja Ello / ke minno sisse ussup/
peap ellama / echť temma kül surrep / ja ke
ellap / ja ussup minno sisse / se ei pea iggawest
surrema. Kas sa sedda ussut ? Sibš üttel
Marta **J**Esusse wasto : Ja **J**ssand / min-

na ussun / et sa ollet **H**ristus Summala
Poig / ke Ilma sisse piddi tullemä.

Armat Söbbrat / meie Lihha KOMB
on se kül / et meie kurbar same / ko
meie armat Söbbrat meilt siht Il-
mast erralachkuvat; ja meie näme ka püh-
ha Kirja seest / et mitte pühha Meest ja Naist
sedda enne meid ommat teinut / ja ei olle
seperrast laitetur. Seperrast on meile kase
Lubba / agga ninda / et meie liar ei te / ja
meie Kurbdust mitte olko kui Pagganade
on / ke Summala Armust nink Ulestaus-
missest ei üchteki moistnut. Gest meile Kis-
ti-Innimessele on se Lotust / et meie jelle pe-
ame ellawar sama / ninda / et sesinnane
pattune ja kaddurwa Ello / kumb on keikest
Murrest nink Kurbdussest teis / peap igga-
swesser Ellur mudetama. Ja se ajalik
Surn ei olle muhd middakit / ko keike Pat-
to nink Kurbdusse Ok / mis meie Kohrmar

on sihn Ilmas / ja kukutare pühha Kirja
 sees Maggamisser; ja neist Kristi Innimes-
 sest / ke on surnut / üttestare / et nemmad
 magawat wihmse Pâwani / sihs peawat
 nemmad keik jelle ülestausma / ja Summa-
 la juure iggawesse Ellus jâma. Et meile
 nühd se Lotust on / sihs ei pea meie mitte
 liar omma surnud Sobbrade perrast
 Murres ollema / erranis Summalad kiht-
 ma ja auustama / ke meile se Trohsti on
 andnut / ja tõeste tofwotanut / et meie
 nende ka jelle peame ülestausma / ja igga-
 wesse ühhes ollema.

Muhtem / mis Elias / Mesekiel / Hiob /
 Salomon / Sirac / pühha Johannes / Pau-
 lus ic. neist surnust kirjotawat:

Es. 26. v. 19.

Sinno surnud peawat ellama / ja Itho
 ka jelle ülestausma / errake illes ninik kiht-
 ke / ke Ma al ollete / sest sinno Kast on hal-
 ja Welja Kast / ja se Ma peap omma sur-
 nud jelle Kätte andma.

Es.

Es. 57. v. 1. 2.

Sige surrep / nink ürkli ei holi sest / ja pühhat
 Mehhet kistare erra / nink ürkli ei panne sed-
 da tähhele. Sest Waggat kistare erra Willizus-
 se eest / ja kummad Digusses ellanut / sawat Rah-
 hule / ja hingawat omma Kamride sees.

Ezech. 37. v. 1. &c.

Nink Issanda Kassi hakkas mo külge kinni /
 ja wihs mind welja Issanda Waimo sees /
 ja panni mind laggeda Welja päle / kumb olli
 teis Surno-luud / ja temma satis mind keifeti leb-
 bi ; Nink wata / sahl ollit üppris paljo Luid
 Mahs / ja wata / nemad ollit keif errakuiwanut.
 Nink temma üttel minno wasto : Sinna In-
 nimesse Laps / kas arwat / et need Luid jelle sa-
 wat ellama ? Nink minna ütlin : Issand / Is-
 sand / sa teat sedda.

Ja temma üttel minno wasto : Kulota
 neist Luist / ja üttele nende wasto : Teie errakui-
 watut Luht / kuhlle Issanda Sanna : Ninda üt-
 lep Issand / Issand neist Luist : Wata minna
 tahhan Hinge lasta teie sisse tulla / et teie peate
 ellawar sama ; Minna tahhan teile Soned an-
 da / ja lasta Lihha teie päle kastwada / ja Rah-
 ha teie päle tõmmada / ja tahhan teile Hinge an-
 da / et teie jelle ellawar sate / nink peate tundma /
 et minna Issand ollen.

Nink

Nint ma kulotasin eel/ kui mulle olli kástut;
 Nint wata/ ur suhr Kárriseminne taus/ kui ma
 eel kulotasin; Nint wata/ Luhd tullit jelle üch-
 te/ igga Lu omma Lu ka; Nint minna nággín/
 nint wata/ Soned ja Lihha káswasit nende pále/
 nint temma tómmas Rahha nende pále/ agga
 Hing ei olnut weel nende sees. Nint temma üt-
 tel minno wasto: Sinna Innimesse Laps/ kulo-
 ta eel/ ja üttele Tulel: Sedda ütley Issand Is-
 sand/ Tuhl/ tulle tenna neist nelli Tulede Kohhast/
 ja puhho neie Surnude pále/ et nemmad jelle el-
 lawar sawat; Ja minna kulotasin eel/ kui
 temma mul olli kástnut. Sihs tulli Hing nen-
 de sisse/ ja nemmad sait jelle ellawar/ ja astsit om-
 ma Jallade pále/ nint neist olli wágga suhr Hull.
 Ja temma üttele minno wasto: Sinna In-
 nimesse Laps/ need Luhd ommat keif Israelli
 Suggu; Wata nühd ütlewat nemmad: Meie
 Luhd ommat errakuiwanut/ ja meie Lotus on
 kópiut/ meie olleme hukkas; Wata minna tab-
 han teie Hauat lachti tehha/ ja teid/ minno Rah-
 wast sáht weljatua/ ja teid Israelli Male sata;
 Nint teie peate tundma/ et minna Issand ol-
 len/ kui minna teie Hauat ollen lachtiteinut/ ja
 teid minno Rahwast nende seest weljatonut. Ja
 minna tabhan omma Waimo teie sisse anda/ et
 teie jelle peate ellama/ ja tabhan teid panna teie

Ma päle ellama / ninſ peate tundma / et minna
 Issand ollen. Minna rāfin ſedda/ja teen ſedda
 / ütley Issand.

Hiob. 19, 25. &c.

MA tean / et minno Lunnastaja ellap / ja
 temma ſahp mind pārraſt Muſſa ſeeſt ülleſ
 erratama/ninſ minna ſahn ſeſinnāſe minno Raſ-
 ha ka ūmberantut/ninſ omma Lihha ſeeſ Jum-
 malad nāggema / tedda ſahn minna enneſelle
 nāggema/ja minno Silmat ſawat tedda nāgge-
 ma/ninſ ei ūrki wōraſ.

Eccl. 7, 2. &c.

SUrma Pāhw on parramb / kui Ilmale-
 Sündmiſſe Pāhw. Parramb on leimawa
 Majaffe/kui Rōmo Kotta minna. Teiſe ſeeſ
 on keiſe Innimeſte Dk/ninſ ke ellap / ei panne
 ſedda tāhhele. Nutma on parramb kui nahr-
 ma ; Seſt Kurbduſſe lebbi ſahp Südda parran-
 dut. Tarfade Südda on Leima-Majas / agga
 Jōllede Südda on Rōmo-Koas.

Eccl. 11, 3.

Kui Pu langep / langeto temma Lanna eck
 Bohja pole / kumma Kochta temma lan-
 gep / ſinna jāhp temma mahha.

Syr. 7, 36. 39.

SEita ka Surnude wasto omma hateggemist/
 Sja mis sa eal teet / mötle Otsa päle / sihs
 ei te sa eal Kurja.

Syr. 10, 9. &c.

Mis sa waine Muld ja Tucht kōrkistat/
 Ke muhd ei olle / kui pahhane Roi / kinni sa
 ellat / ja eht kül Urst kava temma kallal parran-
 dap / tulley ommetiki wihses ninda : Ten-
 na Kunningas / home surnut / ja ko Innimenne
 on surnut / sihs söwat tedda Maut ja Uffit.

Joh. 5; 25. &c.

SEl Njal üttel Jesus Judaliste wasto : Tōest
 Tōest minna ütlen teile / Nig jauap nink on
 jo Kāhs / et surnud peawat kuhlma Jummal
 Poja Hähd / nink ke sedda kuhlwat / peawat el-
 lama ; Sest kui Njal Ello issi Enneses on / nin-
 da on temma ka Pojale andnut / et temmal El-
 lo issi Enneses on / seperrast et temma Innimesse
 Poig on. Erge panke sedda Immer ; Sest
 Tund tulley / kummal keit / ke hauas ommat /
 sawat temma Hähd kuhlma / ja sawat ettetulle-
 ma / need / kummad hähd ommat teinut / Ello
 Ullestausmisse / agga kummad kurja teinut /
 Kochto Ullestausmisse.

Rom. 8, 10. &c.

D Christus teie sees on/on Kehha kül surnut
 Patto perrast/ agga Waim on Ello Dikuf-
 se perrast. Ko nühd selle Waim/ ke Jesust on
 Surnust üleserratanut/ teie sees ellap/ sihs sah-
 ta sesamma/ ke Christus on surnust üleserrata-
 nut/ teie surrelikkut Kehhat ellawar teggema/
 seperrast/ et temma Waim teie sees ellap.

Hiob. 14, 1.

Animenne Naifest sündinut ellap ürrifesse
 Aia/ ja on teis Waiwa/ kaspaw ülles/ kui
 ür Dieffenne nink langep mahha / kaupterra kui
 Warri/ ja ei püssi mitte.

Ibidem v. 5.

Animessele on omma sätut Uig/ temma Ku-
 de Luggo on sinno Kähs / sa ollet temmale
 Mära pannut / kumma ülle temma ei sa.

Dan. 12, 2. &c.

Väljo neid/kummad Ma al maggawat/peawat
 Üleserkama/muist iggawesse Ellur/ muist ig-
 gawesse Teotusser ja Hebber. Agga õppetajat
 peawat paistma kui Taiwa Baist / ja need / ke
 paljo Digusse pole õppetawat / peawat paistma
 kui Taiwa Täbhet/ ikka nink iggawest.

Psalm.

Psalm. 39. 6. &c.

Sand / et õppeta mind / et mo õõ jauap /
 õõ ja et minno Ellul Mõara on / ja minna siht
 pean erraminnema ; Wata minno Wõawat on
 kui Kamla laijus sinno ees / ja minno Ellõ ni
 paljo / kui üchteki sinno ees ; Kui on keif Inni-
 messi foggona middakit / kummad ommetiki ni
 julgeste ellawat ? Sela. Remmad kõndiwat kui
 Warri / nink tewat paljo tühjat Murren / nem-
 mad foggowat / ja ei tõ mitte / kes se sahþ. Nõõd
 Innd / kellest pean minna ennast rõmustama ;
 Ma lotan sinno põle / põõsta mind erra keifest
 minno Wattust / nink erra jetta mind mitte jõlle-
 dade Narur.

Psalm. 90, 11.

Õppeta meid Meles piddama / et meie peame
 surrema / et meie tarfag same.

Eccl. 9, 12.

Õnimenne ei tea omma Nõõ mitte / erranis
 õõ kui Kallõ põtare kahjoliikõ õõga ka / ja kui
 Linnut Waila ka finnisare / ninda kistare Inni-
 messet erra kurjal Nõõ / kui se ekkiselt nende põle
 tullep.

Syr. 5, 8. &c.

Serra witi mitte Issanda pole põhrda / ja
 Serra ota Pāwast Pāwani / sest temma wih-
 ha tulley ekiselt / ninē sah̄p sedda margma ninē sind
 errariskuda.

Syr. 17, 21.

Seperrast pōra nihd ūmber Issanda pole /
 Ninē jetta mahha omma Pattuse Ello / pal-
 lu Issandad / ja jetta kurja mahha / pea kinni keike-
 ūllemast / ja kōna ūmber Ulle ochtust.

Syr. 38, 16. &c.

Minno Laps / ko kei surrep / sihs nutta ted-
 da / ja kahheze / kui olley suhr Murre sinno pā-
 le tulnut / ja katta temma Kehha Riede ka / kui
 kohhus on / ja sata tedda ausaste mahha. Sa pe-
 at kibbedaste nutma / ja Süddamest kurb ollema /
 ja leinama se möda / kui temma on olnut; keike-
 wāhhemb ū ellif kax Pāwa / et mitte kurri kōn-
 ne sinno pāle ei tause / ja trōhsti ennast jelle / et
 sa mitte wāgga kurbax jāht. Sest Kurbdustest
 tulley Surn / ja Süddame Abhastust teep Ram-
 mo wāter. Murre ja Waisus teep Süddale
 haike Kiisatusses. Erra lasse Kurbdust sinno
 Süddame sisse tulla / waid aja tedda ennesest er-
 ra / ninē mötle Oka pāle / ja erraunnusta sedda
 mitte /

mitte / sest üchteki Taggesi-tullemist ei olle ; tedda ei aita se kahs üchteki / agga sa teet enneselle Kahjo ; Mõtle temma päle / et / kui temma on surnut / ninda peat sinna ka surrema ; Eile olli minno / täanna on sinno Kord.

Syr. 40, 1. &c.

UX sant heddalinne Ussi on keife Innimeste Ello Emma Jhhust / kurni nemmad Mulla maetare / kumb meie keifide Emma on. Sihn on ifka Murre / Kartus / Lotus / ja wihmses Surm ; Ni hästi selle jure / kel suhr Au on / kui keifealwama jure Ma päle / ni hästi selle jure / ke Sidi ja Krundo kannap / kui selle jures / ke Kotti Ries keip.

Joh. 5, 24. &c.

Dest / tõest / ma ütlen teile : ke minno Sanna kulep ja ussup tedda / ke mind on lekkitanut / selle on iggawenne Ello / nind ei tulle mitte Kohtusse / erranis lähhep Surmast Ello sisse.

Rom. 5, 12. &c.

Uli ühhe Innimeste lebbi Watto Alma sisse tulnut / nind Watto lebbi Surm / ninda on ka Surm keife Innimeste päle tulnut / sest et nemmad keif on Watto teinut.

Rom.

Rom. 14, 7. &c.

UKki meiteest ei ella issi Enneselle/ia urki meiteest
 Wei surre issi enneselle; Ellame meie / sihs ella-
 me Issandalle / surreme meie / sihs surreme Issan-
 dalle / ellako meie eche surko / olleme meie Issan-
 da perrale. Sest Christus on ka sex surnut / ia
 üllestausnut / ia jelle ellawar sanut / et temma ülle
 surnud nink Ellawad wallizer.

1. Cor. 15, 50. &c.

AGga se ütlen minna teile / arnat Bennat / et
 Lihha ja Berri ei woi Zummala Kiti perrida;
 Nink ei pea ka perrima kadduwa / sedda kaddumatta.
 Wata / minna ütlen teile ühhe sallaja Aissa: Meie ei
 sa mitte teik erraunuma / agga meie same teik erramus-
 detama/nink sedda ekkiselt ühhe Silmapilkmisses wihm-
 se Passuna Aial. Sest Passun peap hühdina / ia
 Surnud sawat üllestausma ilnahukkaminnematta / ia
 meie peame sama erramudetut. Sest sesinnane huk-
 kaminnewa peap Ennesa päle wotina sedda/mis ei woi
 hukkaminnema / ia sesinnane Surrelik peap ennesa pä-
 le wotina sedda / mis ei woi surra. Agga ko huk-
 kaminnew sahp Ennesa päle wotina sedda / mis ei woi
 hukkaminna / ia sesinnane surrelik sahp ennesa päle wot-
 ma sedda / mis ei woi surra / sihs jähp se Sanna tdex/
 mis kirjotut on: Surin on erraneeltut Wonnusses/
 Surn

Surm/ kus on sinno Doda? Pörgohaud / kus on
sinno Woimust? Ugga Surma Doda on Pat / Pat-
to Wäggi on Käst; Ugga Jummalal olgo Tenno/
ke meile Woimust on andnué meie Issanda Jesusse
Christusse lebbi.

Ebr. 9, 27.

Suimeffel on sätat ürkord surra / ja pär-
rast sedda Kohhus.

Apoc. 14, 13.

Minna kuhlsin ühhe Häle Tairvast / kumb
mulle ütliis: Kirjota / Onsat ommat need
surnud / kummad Issanda sees surrewat sest A-
jast / töest Waim ütley / et nemmad hingawat
ommast Tõhst / sest nende Teggut tulleswat nen-
de jerrele.

Apoc. 20, 6.

Suime nint pühha on se / kelle Dssa on Essi-
messest üllestaumissest / neiesugguste päle ei
olle teisel Surmal Melewald / erranis nemmad
peawat ollema Jummalala ja Christusse Prees-
trit / ja temma ka wallizema tubhat Abstat.

Apoc. 21, 1. &c.

Sint minna näggin ücht uht Tairvast / ja uht
Mahd; Sest esimeenne Tairwas ja esimen-
ne

ne Ma lexit hukka/ja Merd ei olli ennamb. Nint
 minna Johannes näggi pühha Linna / sedda uht
 Jerufalemma/ Jummalalt Taiwast/ mahhatul-
 lewa ehbitut / kui illus Pruht omma Beigu-
 le. Ja minna kulin sure Häle Järge päht ütle-
 wa : Wata Jumjala Raja Innimeste seas/
 ja temma sahp nende jures ellama/ja nemmad sa-
 wat temma Rahwas ollema/ja temma issi/Jum-
 mal nende ka/sahp nende Jummal ollema. Nint
 Jummal sahp errapühkma keit Silma We- Wis-
 serat uende Silmist/nint ei pea Surn mitte en-
 namb ollema / ei nutmist ei Kiffendamist / egga
 hedda ei sa ollema ennamb ; Sest Essimenne on
 möda leinut.

Apoc. 21, 7.

Ewoitap / peap sedda keit perrima / ja
 minna tahhan temma Jummal olla / ja
 temma peap minno Woig ollema ; Agga neile
 Argelle / ja Uskmatalle / ja hirmisalle / ja Tap-
 pijalle ja Hora Biddajalle / ja Roiadelle / ja Wö-
 ra Jumjala Tehurille / ja keifelle Walleikfulle/
 nende Ossa sahp ollema Aukus / kumb Tullist
 nint Wawlist pollep / kumb on teine Surn.

Ko ristmatta Lapsit mahhamaetare / sihs
 wissetare agga Mulla päle / pallutare Issa meie
 nint Onnistamisse Sannat.

CAP. IX.

Meis neie ka peap techtama / ked-
da peap errahuffatama.

Esiti peap Sirkiffand temma jure / ked-
da peap huffatama / minnema Wangi-
fotta/ja tedda sel Wisil tröbstima.

Armias Wend/ (Ödde) et sa omnia furja
Zö perrast ollet kinnivoetut/ja Wangi
pantut / sibš kita ja tenna Jummalad se
jure Armo eest / et temma mitte sedda-
maid sinno Tenistusse perrast sind sinno Pat-
to ninf Jummalakartmatta Ello sees on nuh-
helnut / erranis sind Wangitorni ja Abhilade ka
lastnut tallitada / et sa sel Wisil Aja ja Nauo
sagit/omnia furja Zö oiete tunda/omnia Patto
ninf mitmesuggu lulleastmisset Kabhezeda/ja Jum-
malast armolikko Under-Andmist palluda / ke ei
tahha übheki Pattuse Gurma/erranis et temma
Pattuse pöray / ja iggaweste ellap.

Sinna ei pea ka kartma / kui ollet Jummal
sulle mitte ur helde ja armolinne Issa / ellik teer
sedda sinno Häbr. Sest ur hä Issa hirmotay ka
wahhelt omnia Last Wika ka / ko temma erip/
ninda on Jummal nuhd kabs sinno ka teinut/

issalikko Wiga ka sind lonnut se lebbi / et sa omma
 kurja To perrast ollet kinnivoetut ja Wangi-
 witut. Ja eck se kul so Meles on raske nink
 kibbe / on se kummataki sinno Hingele ha ; Sed-
 da teap sinno taiwane Issa parreminne kui sinna.
 Seperrast peat sa ennast temma holer andma/
 techko temma sinno ka / mis temma tunnep.
 Temma nuchtley sind kul / agga kedda temma
 nuchtley/utley puhha Kirri/sedda armastap tem-
 ma. Sa ollet Kurrati Baila leinut / ja Battu
 sisse langenuit / kumma perrast nuhd kinni ollet.
 Kurrat olli sind petnut / ja ajas sind kurja To
 kallal / ja tachtis sind se lebbi iggawesse hukatusse
 sisse luffada. Sinnase sinno hedda on sinno ar-
 mas taiwane Issa armolikult nainut / ja sind
 Kurrati Kahst pahstnut / nink panney sinno pale
 uhhe ajalikko Nuchtluft / kumb wahhemb nink
 terkemb on / se wasto / mis sa teninut ollet / ja
 festap agga urrefesse Ujar ; Ko Jummal ninda
 so pale ei ollet wahnut / ja sind lastnut kinnisa-
 da / sihs ollet sinno Hingel suhr hedda olnut / et
 Kurrat sind weel paljo suremade Battude sisse ol-
 let sahtnut / nink se lebbi weel surema nink kange-
 ma Baila ka sind kinnikeitnut / et temma sind il-
 ma atwita ja Nauota ollet iggawesse hukatus-
 se sisse sahtnut ; Seperrast erra olle ni wagga
 kurb sejures / waid kule Jummal Sanna / ja kari-
 na-

nata kannatalikkult / ja tenna tedda / et teina sind ei olle lastnut sinno Mele eck Kurrati Ukkotamisse lebbi feia Patto ja huffatusse Teed; Anna ennast Jummalala Holer / ja olle Rahhule / sest se Ello on teis Patto nin Kurbdust / agga se Ello / mis temma meile jelle tabhap anda / on puhha / oige / ilma feife murreta / ja festap iggaweste.

Parrast woip Kirkissand kussida tedda / kas temma Pattut tedda kurbastawat / ja kas temmale kenniki ka Wibha on? Ja Kirkissand woip tedda mainizeda / et temma neilt / kellele temma Kurja teinut / Under passup / feifeennama neilt / kellele temma se Patto ka Kurja teinut / kumma perrast tedda nuhd nuhheltare; Ja peap tedda mainikema / et temma feife Wibha foggones mahhajettap nende wasto / se tedda lassawat nuhhelda / ja olko / kes iggane on / se tedda on wihhastanut / peap temma sihsti temmale Under andina / ko temma puap Jummalala Sobbray sama. Sihs peap temmale kabs hobhtama / et temma feife ilmalikko Murred omma Melest errahaitap / ja ommast taiwasest Issast urpeines kinnipeap / se tedda nuhd tabhap siht Ilmast errakukuda. Kirkissand woip temmale ka rakida tedda / mis enne se on kirjotut / kui haigede ka peap tehtama / nin woip sahlit hakkada:

Urmas Wend (Sdde) kuis nuhd sinno ka on?
 Kas sinno Pattut sind waiwawat ja kurbastaw
 wat? p. 135. seqq.

Warrast peap Kirkissand ebdasi minnema
 Mainizusse nink se Patto Tunnistusse ka/ mis se
 jerrele tulley/ ja kui temma peap Jesusse Jhho
 nink Werd sama (Eumb temmale wagga tarwis
 lahhep) sihs peap temmale sedda Mainizust anta-
 ma/ mis se pale sunnip/ nink jo enne sihn on illes-
 pantut/ ninda et temma hasti moistap/ mis Af-
 ja perrast temma sedda teep/ nink ko tedda wel-
 jawiage/ lahhep Kirkissand temma ka/ trohstip ja
 mainizep tedda/ et temma mitte ei pea farepitti
 motlema/ erranis kindlaste se pale lohtma/ tem-
 ma Pattut ommat temmale Jesusse Christusse
 Pina nink Surma perrast ander antut. Nink
 ko temma Hukkatamisse Ussemelle on tulnut/
 sunnip temma Trohstij hohlda.

AUrmas Wend / Uig on nuhd jaud-
 nut / et sa peat siht Ilmast omma
 taitwase Jssa jure minnema / seper-
 rast olle rahhule/sinno Pattut ommat sul-
 le ander antut/ ja oppe Christussest/te om-
 ma taitwase Jssa Sanna kulis Kristi Sur-
 mani/

mani / kumma Surma temma mitte om-
 ma / erranis sinno / minno / ja keike Ilma
 Pattude eest kannatanut / sihs kule sinna
 nuhd ka temma Sanna sesinnase Surma
 sees / kumma sa omma kurja To perrast
 kannatat ; Ja eck kul se Surm / kumma
 sa saht / Hebbi on Ma Ilma arwades / sihs
 kannata sedda ommeti kamatalikkult.
Hristusse Surm oli ka ur Hebbi Surm /
 sihski oli se ha / et selle jerrele tulli meie kei-
 kede Onnistust. Sinno Surm on kahs
 auota / ja sihski ei olle se ilma kassota. Sa
 ollet arwatalikko Patto teinut / kumma
 Summala Digusse perrast peap nuhhelda-
 ma ; ja se sunnip Innimesse Suggu haht /
 et nisugguset nuhheltare ; Seperrast ei ol-
 le ka sinno Surm ilma kassota ; Esmalt
 auustare se lebbi Summala Digust / et se /
 mis kurri on tehtut / nuhheltare ; Sest
 temma issi sedda sahdnut / ja neile Wanne-
 mille

mitte kasknut / et nemmad Kurja peawat
 nuchtlema / ja se on Summala Auur / ko
 temma Kasso tehhare. Sihš teet sa kahš
 omma Liggimessele omma Surma ka sedda
 hä sijn Ilmas / et sinno Surma lebbi nen-
 de päle / ke tachtwat kurja tehha / Hirn
 päletullep / et nemmad sedda jettwat / me-
 lebbi Kahho ja wagga Ello igga ühhe Kä-
 te sahp. Seperrast olle rõmus / ja tenna
 Summalad / et temma sinno kurja Tõ pä-
 le hä Dka sahtnut / et sa tedda / ja omma Lig-
 gimessele omma Surma ka woit tenida. Kan-
 nata rõhmsaste sedda Surma / sejerrele
 tullep Kasso. Neita nühd ülles omma Pat-
 to kahhizewa nink usklikko Südda / ja er-
 ra mõtle karepitti ; Gess sinno Summal /
 ke sinno tenitut Surma ennesa Auur
 ja keike Kahwa Hähr nink Kassur on põhr-
 nut / ei olle sind mitte unnustanut / erranis
 tahhap sind omma Paradisis wotta / nin-
 da

da kui temma Kõhvoli ka teinut / ke temma ka ühtes oli Kisti lõtut / ning kule nühd omma Ussõ Kinnitusser sedda pühha Ewangeliumini.

SEl Ujal pohusit nemmad Kisti kar Kõhvolit **E**susse ka / ühhe / temma parrema / ja teist / temma pahhema Kåle / ning ninda sai Kirri tõer / ke üt-
 lep: Temma on Kurjateggiade Hulka ar-
 watut ; Agga üx neist Kurjateggiast / ke
 oli Kisti lõtut / teotas **E**sust / ja üttel: Ol-
 let sa **H**ristus / sihs aita ennast issi ja meid.
 Sihs wastas teine / soitlis tedda / ja üttel:
 Ei sinnaki karta **S**ummalad / ke sa sesam-
 mase Hukkatusse sees ollet ? ja meie olle-
 me sahl sees **D**igusse polest / sest meie same /
 mis meie Teggo Palk on / agga sesinnane
 ei olle ühteki kurja teinut. Ning temma
 üttel **E**susse wasto : Issand mõtle minno
 päle / ko sa omma Kiki tullet ! Ja **E**sus
 A a üttel

üttel temma wasto : Töest / minna ütlen
sulle / tenna peat sa minno ka Paradisis ob
lema.

Barrast ütley Kirkissand neile/
ke sejure ommat:

AXmat Göbrat Jesusse Christusse
sees / ke selle meie Wenna (Se) ka ob
lete weljatulnut / ke meist Surma
lebbi peap erralachkuma / minna mainizen
teid / et teie temma ka pösweliste mahha lan
gete / ja Summalad Süddamest pallute / et
temma kindla Ussus meie Snnisteggia Je
susse Christusse päle onfaste surrer.

Pallukem.

SH ! Keitewäggitwenne / iggatwenne
Summal / meie Jhanda Jesusse
Christusse Jha / ke omnia Armo
lasset paista keite omnia Teggude ülle /
wata nühd armolikkult selle sinno waife
Wangi päle / kedda sa tenna tabhat erra
luku.

Kukuda sest waiwalisse heddalisse ja Pattu-
 se Ellust; Anna omma pühha Waimo Ar-
 mo temma Süddame sisse / et temma kin-
 del Ussus jähp / ja surrep / kui ür õnnis In-
 nimenne. Lasse omma arma Poja **J**esust
JHristust temma wasto ütelda / ninda
 kui temma Rohwli wasto Ristis üttel: Ten-
 na peat sa minno ka Paradisis ollema; Er-
 ra wata temma sure Patto päle / erranis
 sinno sure Hallestusse / ja kibbe ninl kange
 Surma päle / kumma sinno armas Poig
 temma eest on kannatanut; Lasse temma
 tenna ninda sest Ilmast lahuta / et tem-
 ma wihmsel Kochto Pätwal woix ülestaussta-
 nende Digede Ulestausmisses / ja sihs sinno
 jure iggaweste jada / sesamma sinno Poja
Jesusse **J**Hristusse meie Issanda lebbi /
 Amen.

Pär-rast woix laulda: **J**est **J**ellus olleme
 Surma ka r. Ech ür mu pühha Laul. Pär-
 rast ütley Kirkissand temma wasto.

AXmas Wend [Sodde] erra nühd üch:
 Ateki mu päle mötle/ kui **E**susse **H**ris-
 tusse päle ürpeines/ ke sinno eest Sur-
 ma on kannatanut; erra mötle mitte kare-
 pitte/ temma on tõest sinno ka/ nink aitap
 sind / ja eck sa kül Surma lähhet kui Kur-
 riteggia/ sihs olle sihski rõmus/ et sa/ Rõhvo-
 li ka Xistis sedda tunnustat / mis sinno
 kurjat Teggut ommat teninut / ja et sa
Hristusselle surret/ se on/ tõssise Ussus **E**-
 susse **H**ristusse päle/ ja kindla Lotusse sees
Esusse **H**ristusse Tenistusse päle / ke
 sinno ja keike Ilma Patto eest on surnut/
 sihs peat sa kahs tõeste temma ka Taitwa-
 riki sama. Ja minna toivotan nühd sulle
 tõeste **E**susse **H**ristusse polest / et sinno
 Hing tanna peap Paradisi witama. Se-
 perrast anna nühd ennast Summala Ho-
 tel/ ja üttele omma taitwase **J**ssa wasto/ nin-
 da kui sinno Onnisteggia **E**sus **H**ristus
 Xistis

Kristis üttel : Issand! sinno Kätte annan
minna omma Hinge.

Kui nühd tulley/et temma peap huffapantama/
haffap Kirfissand laulma : Nühd Pühha Waimo
pallume/rc. echf mühd Paulo.

Sünnip / kui wahhest tulley / et se /
kedda peap errahuffata / weel kow.
swaste sepäle jähp / et temma ilmasüta on
sest Ahiast / kumma perrast temma päle on
kaibatut / ja nühd Surma Kohhus temma
päle on moistetut / sihs woip temmale üt-
telda/et echf temma kül arwaw ennast puch-
tar ollewa sest Ahiast / kumma perrast tem-
ma on errasunditut / Summal sihsfi Sühd
temma päle teap. Seperrast peap tem-
ma ennast SummataKätte andma / ja tem-
ma lastma ennese ka tehha omma pühha
Zachtmissse perrast ; Nink ko meie Sünni-
meste ees ilmasüta ollerime / ei woi meie
kummatafi ninda ellada / et meile mitte
Summala ees Sühd oller / kumma per-
rast

rast temma meid woip nuhhelda/ kui temma tahhap.

Seine Mihs.

I. Küssitare Wangilt / mirperrast temma Wangi on pantut? Kui temma ütley/ ja tunnistap ülles oma Patto/nint sührd Eritust Jummalala Kästo wasto/ ja ei püa sedda mitte wabbandada/ se polest wastada/ echl sedda tühjar arwada/ sest tunnure/ et tema ennast tahhap parrandada/ omma techtut Pattut kahhezeda/ ja Jummalala ka ennast erraleppitada; Ja et temma sedda parreminne omma Patto Tundmist sahr/ se kurja To eest / mis temma teinut / ennast ehmatar/ ja Jummalala Sanna ka sahr romustut/ peap Kirfissand.

II. Tedda küssima/ kas temma Jummalala Sanna hä Melel kuhlnut/ sedda tahhelepannut/ ja pühdnut Jummalala nint temma pühha Kässude Sanna jerrele ellada? Ko temma wastap/ ja ennast tunnistap surex Pattusex/ ja Jummalala Kässude ülleastjar/ se pissut echl ichteki Luggu Jummalast ja temma pühkast Sannast ei olle piddanut / sihs hakkap Kirfissand kauni nint tassa Sannade ka tedda oppetama/ mis sühr Patt se on/ Jummalala nint temma Kässut minnig pan-

nema

nema / ja sesugguse pattuse Ello ka Jummalala Andet / omma Jhho Terwist / omma Lulihkmisset / kummad Jummal issi lonut / ja omma Heldusse lebbi ullespiddanut / katnut / ja toitnut / kurjaste prufida. Sihn sellitare ka erra Kasto / nink oppetare kangeste se pale / kumma ulle temma on astnut / ja neitetare / mis hirmus ja Surma Wat se on / mis temma on teinut.

III. Ko sunniw / et keli ur pohrmatta Wattune on / ke omma Watto ei tahhelepanne / erranis kowwaste se pale jahp / et temmale Ullekohust tehbare / echk muito keik tuhjar pannep / ja uichkefi Oppetust echk Meletulletamist iggawesse. Hukkatustest ei holi / sihs ei olle wimati sesugguse kange Innimesse ka mitte muhd Nau / kui se / et temmale waljuste rakitare sest heddast / kumb nisuguguselle Kasso ulleastialle peap Katte tullemas ; Se on essiti Ullema Wannemade Ruchtlust / kummast temma perrast Kochtomoiismist ei pase / erranis peap Surma sama. Parrast / ko se sahptechtut / on temmal Jummalala kange nink oige Kohhus / ja iggawenne Hukatus ees kussa igga ubhel omma Teggude perrast peap maaretama / sest muhd ei olle ota / kui urford surra / ja parrast Kohhus. Nink on se Kohhus urford Christus sest keike Jummalafarmatta ja pohrmatta Innimeste pale ninda moistetut / Winke minnult erra

ra/ teie erraneatut/ iggawesse Tulle sisse/ kumb on
 walmistut Kurratille/ ja temma Englille Matth.
 25/41. Kui sa nühd ei tahha parrandalikko Süd-
 damest omma Battut tunnistada ninl kahheze-
 da/ ja Jummalalt Battude Ander-Andmist pal-
 luda/ ja kui sa Jummalaga Sanna ka ei tahha sa-
 da römüstut/ ja pühha Dehtosömaja ka kinnita-
 tut/ ei olle sulle muhd lota/ kui iggawest Wallo
 Börgus/ kussa sinno Tulli eal ei pea errakustma/
 ei ka sinno Maddo surrema. Parreminne eht
 kindlama Sannade ka ei woi keli ühhe kange
 Battuse Südda likotada. Kui temma ei tahha
 ümberpöhrda/ sihs peap temma õige Jummalaga
 Sundimissel jäetama; Sihski peap Kirjissand ted-
 da Surma Okani mainizema / et temma enmast
 ommast Battust pöhrko.

IV. Agga/ kui üz waine Battuse/ kelle Sur-
 ma Rohhus on moistetut/ omma Battut Süd-
 damest tunnistap/ kahhizep ja neid nuttap/ peap
 tedda kahhel Kombel tröbstitama. Effiti tem-
 ma kurba ninl waiwato Süddame- tunnistusse
 polest / pärrast se Häbbe- Ruchtlusse ja Surma
 perrast/ mis temma peap kannatama. Südda-
 me Trobst on se / et Jummal keif Battuset Ar-
 mule wastowottap Jesusse Christusse Te-
 nistusse perrast / ninda et/ kussa Wat on wägge-
 war sanut / saht Jummalaga Arm paljo wägge-
 wamb

wamb on Rom. 5/ 20. Sest Jummalä Arm on
 suremb kui keif Battut / seperrast Jummal ei
 tabha übbe Battuse Surma / erranis et temma
 peap ümberpöhrma/ ja ellama. Nint eck übbe
 Innimesse Battut paljo nint hirmsat ommat/
 on Jummal sibsti ni suhr Armust ja Hallestusfest/
 et/ Jummal Aljal/ Päwal/ ja Tunnil temma om-
 ma Battut kahhezep/ ja tössise Elloparrandusse ka
 Jummalä pole pörap / on Armo üz temmale
 lachti Christusse perrast / ke on Leppitus mitte
 ürpeines meie/ erranis ka keife Ilma Patto eest.
 Sedda näme meie Röhwlist/ ke Christusse ka on
 Risti potut. Sihn sünnip kahs pühha Kirja seest
 mu sündinut Aljat nint Tunnistussi Jummalä
 ilmaerramöhtmatta Armust ja Hallestusfest
 wotta.

V. Neitetare temmale tedda ennast/ et Jum-
 mal temma Hä nint iggawesse Dnnistust on
 naudnut. Sest ko Jummal ei olley nisuggust
 Pitka-Meeld tema wasto pruflinut temma kur-
 ja hirmsa Teggude sees / olley temma ammofi
 Huffatusse Lapser sanut / sest et temma ajaliko
 ja iggawest Surma on teninut.

VI. Wottap Hinge-karjane / ni paljo kui
 temma eal woip / Wangilt temma rasket Möt-
 tet erra/ kumad tedda waitawat se Habbi-Sur-
 ma perrast/ kumma temma peap sama/ se ka/ et
 Bb

Christus/ se furja Ilma Battude eest ilmasüta
 kannatanut / pidanüt ennast Häbbi-Risti Sur-
 ma al heitma/ ja kahhe Röhwilide wahhel lastma
 ennast Risti-Samba kinnilua / kummad issi tun-
 nistasit öige ollewa / mis nemmad omma furja
 Tegude perrast kannatasit ; Ninda on sesam-
 ma Luggu sülle. Sinna ollet se Surma te-
 nitut/ seperrast tenna Jummalad / et sa se lebbi
 omma tenitut Nuchtlust saht kannatada sijn a-
 jalikkult/ ja ninda iggawesse Börgo-Nuchtlustest
 päset. Sesimane Häbbe sahp pea Dka/agga tul-
 lew jahp neile parrandamatta Battustelle igga-
 west. Sinna woit ka omma Süddames römüs
 olla/ et so Südda se lebbi sedda parreminne sahp
 kinnitut / sest et sa Jummalala nink omma Ligg-
 messe wasto furjaste ollet erinut / ja ninda Jum-
 mala öige Sundimisse lebbi muindele Battustelle
 Dypetusser sunnit ; Ja mötle/et sa se lebbi Jum-
 malalt süht Armo saht / et sa kest omma Bat-
 tude ja furja Eslo sees ei olle errawoetut ; Sest
 Jummal lassep öma öige Sundimisse nink Nucht-
 lemisse lebbi mitme tuhhat hullkaminna/ kui nem-
 mad keifesüggawaminne öma Battude sees om-
 mat/ ja peawat ninda iggawesse Häbbi ja Naro
 Wallo-Paikas kannatama/ kummast keifest sin-
 na omma Batto-pöhrnisse / ja sesinnase ajalik-
 ko Nuchtluste lebbi errapäset. Seperrast mötle
 sepä-

sepäle / et meie Willizus / meie Nauchtlust ninf
 Surin / kumb ajalif ja ferge on / satap iggawesse
 ja wägga sührt Auo meile / fe meie ei wata näg-
 getwa erranis ilmanäggematta Ujjade päle / sest
 mis näggetw on / se on ajalif / agga mis nägge-
 matta on / se on iggawenne. 2. Cor. 4/ 17. 20.

VII. Kui Kirrissand nähp/et need/ kummad
 peap huffapantama / ommast Melest wihhaset
 ommat ja neid wihawat / fe nende päle feiwat
 ninf faibawat / et neid nende kurja To perrast
 peap nuheldama / ja nende Meles wahhest tulley
 monni mu / kelle ka neile Rido ninf Wain on
 olrut / sihs peap Hingekarjane sedda nende Me-
 lest errasahntma sel Kumbel / kui Tutluste sees
 neile leppitamatta Tunimestelle kastare / ja maini-
 zetare omma Wibha ninf Waino mahhajetta / se-
 perrast / et sehherdumat Battut iggawesse Huffa-
 tusse sisse sahtwat. Sest Christus ütley Matth.
 18/ 34. sest kawwala ninf armoto Sullasest / et
 tedda peap Waiwajade / se on / Kurratide Kätte
 erraantama ; Ja ninda tahhaw meie taiwane
 Jssa tehha neile teikille / fe omma Wennale ei an-
 na ander Süddamest. Ja ninda / kui sul Battusel
 kül on teggemist omma Tapmisse / Abbi-Ello-
 rikmisse ech Warfusse ka / sihs ei olle sul kabs
 nühd Uig wihmsel Tunnil Wibha ech kurja
 Maro päle möttelda. Sest et sa jo peat Surma

minnema / mis saht sa sest mu / kui et issi igga-
 wesset Dnistussest erralachtut / ja Kurrat sinno
 kurja Lihha lebbi sind ukkutap sehherduma kurja
 Mele ninf kurja Mötte sisse. Seperrast möttele
 nühd se päle üri / et / kui Bu langep / ninda jähp
 temma mahha / ja ninda / kui meie Issand Jum-
 mal sinno Mehd ja Südda leiap / ko Hing Jh-
 hust erralachtup / ninda sahp ka Kohhus sulle
 moistetut.

VIII. Ninf wihmiser tebhaze Pattust-pöhr-
 wa Innimesse ka ninda:

Kas sa sedda omma Patto nühd tunnistat
 Jummalala ja Innimesse ees ? Kostm. Ja.

Kas sa kahhezet omma Patto ja kurbastat
 ennast Süddamest / et sa Jummalala omma Lo-
 ja ni wägga ollet wihhastanut / ja sinno Liggi-
 messelle ni süht Ullekohhut wäggiselt teiuut ?
 Kostm. Ja.

Kas sa allandikkult ja teikest Süddamest
 Jummalad pallut / et temma sulle sinno Pat-
 tut ander annap / ja sulle sinno suret Süht ella-
 des ei arwa ? Kostm. Ja.

Kas sa kahhezewa Süddame ka pallut / et
 teik

Teif need/sedda sa omma Pattude ka ollet wihs-
hastanut / ja kelle wasto sa ollet erinut / sulle
sinno Pattut andex andwat / ja sulle sedda Kah-
jo / mis sa neile ollet teinut / ei pea arwama?
Kostm. Ja.

Kas sa ussut / et Jummal sinno wasto tah-
hap armolinne olla Jesusse Christusse kalli
Zenistusse perrast / nink sulle teif sinno Pat-
tut andex anda? Kostm. Ja.

Sedda peat sinna kindlaste uskma ; Sest
Jummal ütlep issi : Ezech: 18. Ni töeste / kui
ma ellan / ei olle mul hä Meel Pattuse Surma
päle / erranis et temma omma kurjast Tõhst
ümberpõhrko nink ellako.

Kas sa ussut / et Jummal omma Tutlusse
Ammetil Melewalla andnut / Innimestelle nen-
de Pattut Christusse perrast andex anda?
Kostm. Ja.

Seperrast kulotan ka minna sulle Pattude
Udex-Andmisse / Jummalala Armo ja Heldust

ja iggawest Ello/se Melewalla polest/mis mul-
le Christusse Nimmel on antut/ Jummalala se Issa/
sa/ Poja nitif pühha Waimo Nimmel/ Amen.

CAP. X.

Litani ja mooni mu

Walwe.

Issand heita Armo meie päle!
Christus heita Armo meie päle!
Issand heita Armo meie päle!
Issand kule meie Walwet!

Issand Jummal/ Issa Tairwas / heita Armo
meie päle!

Issand Jummal Woig/ Ma-Ilma Sinnisteggia/
heita Armo meie päle!

Issand / Jummal Pühha Waim / heita Armo
meie päle!

Olle meie armolinne/ anna Armo/ armas Issand
Jummal!

Olle meie armolinne / aita meid armas Issand
Jummal!

Keife Watto eest	} hoia meid armas Issand Jummal!
Keife Erimisse eest	
Keife kurja eest	

Kurrati Bettusse nink Kawwalusse eest/
Kurja ekalisse Surma eest/hoia meid armas Iss-
sand Jummal!

Katko nink Kalli Nja eest/
Södda nink Werre errawallamisse eest/
Messamisse nink Rio eest/ hoia meid armas
Issand Jummal!

Rabhe nink Kurja Ilma eest/
Tulle nink We-Hedda eest/
Tggawesse Surma eest/hoia meid armas Issand
Jummal!

Sinno pühha Sündmisse lebbi/
Sinno Pina / Surma Woitlemisse ja werriße
Higgi lebbi/

Sinno Kristi nink Surma lebbi/
Sinno pühha Ullestausmisse nink Taimaminne-
misse lebbi/

Meie Surma Tunnil / aita meid armas Issand
Wihmsel Kochtul Jummal!

Meie waiset Battuset pallume sind/
Et sa omma pühha Kristikirko johhatat nink wal-
lizet ; kule meid armas Issand Jummal!

Et sa keif Piiskoppit / Dypetajat nink Kuhliat
onsarteggewa Sanna nink pühha Ello sees
hoiat/ kule meid armas Issand Jummal!

Et sa keif Walle-Dypetust nink Pahhandust
kelat/

Keif eriwad ninf errapöbrtut öige Te päle sa-
tat/

Sedda Kurratid meie Jallade al tallat/kule meid
armas Jssand Jummal!

Et sa öma Keif amisse sisse truit Töteggjat leffitat!
Waimo ninf Waggi Sinno Sannale an-
nat/

Keif kurbat ninf Urgat aitat ninf römustat;
kule meid armas Jssand Jummal!

Et sa keifille Kunningalle ja Wörstille Rahho
ninf ücht Mehld annat/

Meie Kunningalle ninf temma Södda Wäe-
le ifka Woimust temma Wainlaste wasto
annat/

Sel Kunninglikko Sure = Emmale ninf Kün-
ninglikko Perris = Reizille / kui ka neile Kün-
ninglikko Nau = Udjalle / ja meie ausa Linna-
Pä Herrale / keifille Kochto ninf meie Ma-
Ullemalle Donne ninf hä Biddo annat/

Meie Kihla = konna Wannemat ja keife Rog-
godust önnistat ja laizet / kule meid armas
Jssand Jummal!

Et sa keifille / Jummad Waiwas ninf Heddas öm-
mat / Armo ninf Abbi annat/

Keife Rasse = jallastit ninf Immetajat önnistat
ninf aitat/

Keifille haigille Terwist ninf hä Keimist annat/
Keif

Keit ilmašutat nint waiſet Wangit päſſtat/
Keit Läſſede nint waiſte Laſte eest waſtat nint
murrezet/

Keit/ſe Ma ech Merre päle ommat/omma püh-
ha Englide ſa armoliſkult ſatat nint hoiat/

Keite Innimeſte päle Armo heitat/

Meie Wibha-Meeſtelle / Teotajalle ja Perran-
kiuſajalle ander annat ja neid ümberpörat/

Keit Wilja Ma päle nint Kaſſat We ſees annat
nint hoiat/

Ja meile übbe wiljaliffe Ilma Chriſtuſſe perrast
annat/

Nint meid armoliſkult kulet / kule meid armas
Iſſand Jummal!

Oh! Jeſus Chriſtus Jummala Poig/heita Ar-
mo meie päle!

Oh! Jummala Tal/ ſe Ma-Ilma Pattut kan-
nat/ heita Armo meie päle!

Oh! Jummala Tal/ ſe Ma-Ilma Pattut kan-
nat/ kule meid armas Iſſand Jummal!

Oh! Jummala Tal/ ſe Ma-Ilma Pattut kan-
nat/ anna meile ſinno Rahho!

Chriſtus kule meie Baltwet!

Iſſand heita Armo meie päle!

Chriſtus heita Armo meie päle!

Iſſand heita Armo meie päle!

Issand erra nuchtle meid meie Patto pezzast!
 Nink erra mara meise meie Kurja To pezzast!

Echf.

Meie olleme Patto tehnut omia Wannemade ka.
 Meie olleme Kurja tehnut ja Jummalakartmat-
 tat olnut.

Ballukem.

H! Issand keikewäggivonne Sum-
 mal/ ke ei põlga nende waiste Echka-
 mist/ ja ei lasse tühjar minna nende
 kurba Süddamede Gagazemist/ wata meie
 Paltve pãle/ mis meie omma heddas sinno
 ette tome/ ja kule meid armolikult/ et keik/
 mis Kurratist/ Innimehest/ echf meie omma
 Lihhast meie wasto pannep/ woir sinno Ar-
 mo Nauo lebbi errarikkutama ja tühjar
 tehtama/ et meie keike Kiusatusses sind sin-
 no Koggodusse sees ifka kitame ja tenname/
 sinno Poja meie Issanda **E**susse **H**ris-
 tusse lebbi/ Amen.

Teiseti.

Issand

Jssanda Wihha festap Silma-pilkmist.
Ja temma tahhap hähl Meel Ello.

Vallukem.

H! Jssand Summal tairwane Jssa/
felle ei olle hä Meel waiste Pattuste
Surma päle/ ei lasse ka mitte hä Me-
lel neid hukkaminna/ erranis tahhap/ et
nemmad ümberpöhrwat ja ellawat; Meie
pallume sind keikest Süddamest/ et sa meie
Pattude ka tenitut Ruchtlust meie pähle
errapörat nink meie omma pühha Bai-
mo Armo annat/ ettespitti meie pattust El-
lo parrandada/ sinno Poja **J**Esusse **J**Hris-
tusse meie Jssanda lebbi/ Amen.

Teiseti.

Jssand erra minne Kochtusse omma Sullase ka/
Sest sinno ees ei olle üriti ellaw öige.

Vallukem.

H! Jssand Summal/ ke teat/ et meie
ni mitme sure heddas omma Röd-
drusse perrast ei woi wasto seista/

anna meile Wäggi Jhho nink Hinge po-
lest/ et meile se keif/mis meid meile Pattude
perrast waitwap nink kuusap/ sinno Abbi
lebbi errasvoitame/sinno Poja meile Jssan-
da **E**Susse **J**Hristusse lebbi/ Amen.

Teiseti.

Summal anna Rahho omma Male.
Danne nink Dnistust keike Seisusselle.

Kallukem.

Keikewäggivenne Jssa / armolinne
Summal/ Duo Kunningas ja Tai-
wa nink Ma Jssand/ke omma Wai-
mo lebbi keif Assiat wallizet/ omma armo-
likko Holekandmisse lebbi keif sädat ja talli-
tat / sinna ollet Rahho **S**ummal / kennelt
keif hä nink ühhelelinne Assi tulley. Meie
pallume sind **E**Susse **J**Hristusse lebbi / et
sa meile keif meile Pattut ander annat / ja
meile armolikult ücht Meelt ja jergse Rah-
ho annat/ et meile sind Kartusse nink Ver-
risemisse ka tenime /ja sinno pühha Niinmi
ifka

ikka kitame nink auustame **J**Esusse **C**Hris-
tusse meie Issanda lebbi/ Amen.

Teiseti.

Hua mind Appi/ ütley Issand/ hedda Ujal.
Sihs tabhan minna sind aita/ ja sinna peat
mind kibtma.

Wallukem.

H! Issand Summal / kennest hä
Zachtminne / öige Nau ja hä Teg-
gut tullewat / anna omma Sullas-
telle Kabho/ kumma Ma- Gln ei woi anda/
et meie Süddamet sinno Kässude sees jä-
wat/ ja keike Wainlaste Hiemo wasto nin-
da pannelwat / et meie Pätwat sinno Kaiz-
misse al Kabhule jäwat / **J**Esusse **C**Hris-
tusse meie Issanda lebbi/ Amen.

Palwe pärrast **J**Esusse Kannatamisse
Juulust.

H! Armosit nink kannatalit Issand **J**Esus
CHristus/ sinno Arm on töest tulline olnut
keike Innimeste Suggu wasto/ sest et sa meie
perrast Innimesse sanut/ ja ollet kannatanut Te-
Lc 3 otust/

otust/ Abhastust/ Wallo ja Surma se eest/ et meie
 keif piddime iggawest surrema; Anna meile Ar-
 mo/ et meie sedda sinno subrt ja ilmaarwamatta
 Häteggemist ifka Meles peame/ ja Usko ka was-
 towottame/ nint sind Issa nint pühha Waimo
 se eest litame/ ühhe Christlikko Ello ellame/ ja
 keites heddas nint Waimas ennast se ka romus-
 tame/ et sinna Issand Jesus meie Onnisteggia
 ollet/ ke meid on lumastanut Surmast/ Kurratist
 nint Pörgust/ ja saht meid wihsel Päwal sesin-
 nase heddalisse Ilma seest errapähstma/ ja meid en-
 nesa jure iggawesse Taima Romo sisse wotma/
 kussa meie sind öiete same kistma iggawest/ Amen.

Waltu Waino Ujal.

SH! Rahho Wörst Issand Jesus Christus/
 ke meile waimolikko Rahho ollet sahtnut/
 kumma eest sulle Issa nint pühha Waimo
 ka Au nint Kitus olko iggawest. Sa ollet mei-
 le kabs seie sadit ilmalikko Rahho andnut/ kum-
 ma meie ni sure Häteggemisset/ kui temma kul on/
 ei olle arwanut/ ei ka sind se eest kistnut/ erranis
 mittokord lia julguffest kurjaste prukinut. Se-
 perrast ollet sa meid nühd Digusse polest Waino
 ja hirmsa Södda ka nuhelnut. Anna meile Is-
 sand ander sesinnase tennamatta Meeld nint keif
 meie Pattut/ kána meitest erra sedda hirmsa
 Waino

Wainlast/heita Armo meie sinno heddaliste Laste p^äle. Sa ollet meie Arwitaja Hedda sees/p^ähst^a ta meid n^ühd erra keifest meie heddast; Erra laste Wainlast meie sinno waiste Sullaste p^äle surelisset minna/ja kule Jummalafartlikkude Balwet! Wata oh! armolinne Jummal nende waigga Laste p^äle/kummad ka heddas ommat; Anna meile Rahho meie Ujal/ et meie ilmafeelmatta sind woime tetida/ja p^ärrast sesinnase Ello sind ilma Okata kitada nint auustada/ Amen.

Balwe/Ma Wilja perrast/et Jummal kurjat
Ilmat ja kallit Uja errap^öray.

S Eikew^äggiwenne Jummal/ armolinne Issa/ ke omma Heldusse perrast sedda Mahd keik^sugguse Wilja ka teitat/kummast Innimesset nint mu Lojuset/ Linnut Tules/ Kallat Merres/ja Ellajat Weljal omma Teitust sawat; Meie pallume sind sinno issalikko Armo perrast/ et ja meie Issa Mahd armolikult Wilja nint h^ä Kasso ka ^önnistat. Anna Ma Wiljale h^ähd Ilma/ ja hoia Rahhe ja keike kurja Ilma eest/ Hal ja Kulma eest/ Paudo nint lia Merja eest/ Maude nint keike Rahjo eest. Kr^öni sedda Lasta omma Wilja ka/ ja lasse omma Talla-Jalget Raswast tilluda. Hoia meid oh! Jummal/ Wilja rikkuwa Lastade eest/ N^älja ja kalli Uja eest/ ja wata

wata armolikkult meie päle. Meie tunnistame omma Pattut sinno eest/ kule meie Paltwet/ olle omma Rahwa wasto armolinne/nink erra jetta meid mahha/erranis onnista meid keife ka/ mis sa meie Patoitusser ollet sähdnut / sinno Pühha Nimmilä Kitusser ja Huur/ Jesusse Christusse meie Issanda lebbi/ Amen.

Paltwe kallil Ujal nink sure Nälja Heddas.

OH! Keikewäggivenne nink armolinne Jummal/ ke keif lasset Mahst kashwada Innimesse te ja mu Ellajade Toitusser. Meie olleme omma tennamatta Ello / sure Söhmise nink Jobmise nink armoto Süddame lebbi Waiwaste wasto sind meie päle wihhastanut / et sa omma Onnistust ollet finnipiddanut / ninda et meie Nälja perrast peame erranorkuma. Oh! Issand meie Jummal/wata meie hedda nink Raibamisse päle/ kule nende pissokesse nink wagga Laste halledad Hähd/ ja Weiret onnat meie ka Waiwas. Oh! Issand seljest Armust/ wehhenda sedda süht ja rasse Nuchtlust/ et ey meie mitte erraneljame eck omma Lotust errabeitame ; Anna hähd Kanna- tust ni kaua/ kui sinno Wihha meie päle kestap/ anna Onnistust nink Jatto meie kassina Warrale nink tühhise Roale. Onnista jelle meie Mahd/ Anna hähd Ilma nink Jatto Roa nink Toitusse pole/

pole/mis Sa Innimesse tarwis ollet lonut; Ja ko
meie sedda Kätte same/ sihs anna Armo/ et meie
sedda Tenno ka kassinaste ja ilma sinno Wibhas-
tamisse wastowottame ninf prukime/ ja sihs sed-
da waist Innimest mitte erraunnustame; Anna
meile kabs iggapawase Leiba ka meie Hinge Töi-
tust/ sihs tabhame sind kita sihn ninf iggawest/
sinno Boja meie Issanda Jesusse Christusse leb-
bi/ Amen.

Balwe Katko ninf mu süttitawa

Többede Ujal.

H! Iggawenne öige Jummal ninf Issand/
ke keife Sannakuhlmatte Pattuset ollet eh-
werdanut süttitawa Többede/ Katko/ Bai-
sede/ Kälma ja soja Többede ka nuhhelda. Meie
moistame/ et meie sesinnase Hedda kül olleme
teninut/ ja teep meile wägga haige/ et meie se
Ruchtlust ennesa päle olleme sahtnut; Agga ol-
le meile armolinne/ sest meie olleme nöddrat/ par-
randa meid/ sest meie Lufontit ommat errapolle-
nut. Oh! Issand/ kui kaua? Wöra ümber Issand/
ja pähsta meie Hinge/ aita meid omma Heldusse
perrast. Sest Surmas ei mötteltare sinno päle/
kes lähhep sind Wörgus tennama? Pähsta meid
erra Büdija Bailast/ ja kahjoteggetwa Kattust/
ütte sel Hukkatajal/ et temma Kät kinnipeap/ ja
sinno

sinno Rahwast ennamb ei lö. Agga fo sinna
 Oh! Armas Jummal näht/et meie se Többe leb-
 bi suremast Willizuffest peame päsema/sihs sünd-
 fo sinno Tachtminne/ lasse meid sinno Wibha
 kannatalikkult kanda/ sest meie olleme sinno was-
 to pattunut/ meie tabhame sinno Kätte langeda/
 sest sinno Arm on suhr; Sa ollet meie Issa nint
 Errapähstija/se on Wannast sinno Nimme! An-
 na omma pühha Waimo Armo/ et meie üchtefi
 sinno Armust ei lahuta/kumb on Jesusse Chri-
 se meie Issanda sees/ Amen.

Valwe Kurba nint Raste-meleliste eest.

Keikewäggiwenne iggawenne Jummal/keike
 Kurbade Röhm ja Röddrade Kinnitus/las-
 se sinno Balge ette tulla keike nende Balwet/
 kummad omma Kurbdusse sees sinno pole echa-
 wat ja kissendawat/et nemmad sinno Abbi tund-
 wat sesinnase omma Hedda nint Kurbdusse sees/
 Jesusse Chriustusse meie Issanda lebbi/ Amen.

Valwe Röddrauffoliste ja kiusatut
 Innimeste eest.

Armes Issand Jesus Christus/ keikewäg-
 giwenne Jummalala Boig/ke ollet meie keike-
 de Önnisteggia nint Lunnastaja/meie pallu-
 me Sind allandikkult/ja keikest Süddamest selle
 waise nint kiusatut Innimeste eest/ ke omma Uffo
 poles

poles wägga nödder on / panne tähhele temma
 Hedda nint meie Balwet / pöra temma Hedda tem-
 ma Sähy / kinnita / pohjanda / ja tröbsti tedda se ras-
 ke Riusatusse sees / ja erra jetta tedda mahha Hed-
 da sees / erranis öppetä nint johhata tedda enne-
 minni temma Waiwas / pea tedda kindla Ussus /
 ja aita tedda sesinnase Riusatusses / ja wotta tedda
 sihs ülles / et temma süggawamalle ei sisselange.
 Anna temmale tössise Abbi sinno Sanna lebbi / ja
 aita tedda se Kristi kannatlikkult kanda / mis sa
 temma päle ollet pannut / et temma sest sammast
 armolikkult päser / Sinno / ja sinno Issa / ja Puh-
 ha Waino Kitusser / Luur nint Tennur nühd nint
 iggatwest / Amen.

Balwe Kristi - Rahwa Berri - Wainlase
 Turki wasto.

Sand Jesus Christus / sinna ilmaerrawoit-
 matta Kunningas nint Woimusse Wörsit / ke
 omma Koggodust mitte mahhajettat / tedda
 saomma kalli Werre ka ollet enneselle sahtnut / er-
 ranis tedda Kurrati kawwala Wa / ja keike tem-
 ma Selzi eest kaiset nint hoiat. Sinno Kunning-
 likko Järge ette langeme meie mahha allandikko
 Süddame ka / pallume sind Ussu sees / et ja keike
 sinno ja sinno puhha Koggodusse Wainlaste Rau-
 ut tubjar teet / issierranis / et se Kristi - Rahwa Ber-
 ris Wainlase Turki kõrge Meelt allandat ja mah-

halóht / fe nühd sure Wá ka meie wasto tausep/
 kummad sinno Nimme tunnistawat ninf peap
 neid errahábbistama ja errakaotama. Te tühjar
 temma Ettewotmist ninf hirmsa Rauo / katkista
 temma Umbo/ja murra katki temma Odda/ja las-
 se temma kurjat Rauut hukkaminna; Ja Issand
 Iesus Christus / Sa ollet meie Pá ninf Kaizija/
 fe Wannast omma Ristirahwast ollet aitnut ja
 weelki aitat. Sest meie Móht ja meie Kássi Wars
 ei woi meid mitte aita/errenis sinno parramb
 Kássi/ninf úrki ei sa sinno Wáe wasto. Sinno
 Nimme on Immanuel/sinno pále úri on meie
 Lotust. Sind huame meie Appi/ja pallume/et sa
 meid ei nuchtle ninda/kui meie omma Battude ka
 olleme teninut / waid tulle meie úmber sinno
 Kaizmisse ka. Sata úcht Meelt keife Christlikko
 Uffo Kunningade ja Ullemade Süddames/ja ón-
 nista neid há Onne ka/et nemmad sinno ette kind-
 laste jáwat. Leffita neile Abbi sinno pühha Uffe-
 melt/ sata toimey keif nende Christlikkut Rauut
 ninf kinnita neid omma pühha Waimo ka / et
 nemmad úhbest Melest ninf Wáest sesinnase hirm-
 sa Wainlase wasto pannawat. Anna nende Pá-
 likkule Moistust / nende Södda-Wáele Julgust
 ninf úcht Meelt/ et nemmad ausaste ninf Mehhe
 Kombel Ristirahwa Kássur tapplewat. Keiken-
 namist

namist hoia meie armisa Mahd keike Kurja nink
 Wainlaste Päletullemisse eest / et meie sind Rah-
 ho nink Waggadusse sees woime tenida tössise
 Kartusse / Pühastusse nink Sigusse sees. Sesug-
 guse Armo nink Halledusse eest tabhame meie sind /
 Oh! Iesus / sinno Issa nink pühha Waimo ka ki-
 ta ja auustada sijn ajalikkult nink sahl iggawest /
 Amen.

Palwe meie Armoliffema Kunninga Seisuste
 Kofko - tullemisse Ujal.

SH! Summal meie armas tairwane
 Issa / ke ollet suhr Nauust ja wäg-
 gew Zeggust / meie pallume sind al-
 landikkult ja keikest Süddamest / et sa om-
 ma issalikko Armo perrast watat ja sesin-
 nase nende Seisuste Kofko - tullemist õnnis-
 tat / nink omma pühha Waimo Walkusta-
 misse lebbi Summalikko nink hähd Nauo
 annat. Sata üchte nende keike Südda-
 met ühhes Meles nink Armus. Sata hähr
 nink toimer keike ausa Kofkotullemist ja
 Sähdmisset / et nemmad keikennamist sün-
 diwat sinno pühha Nimmil Auur / Kunnin-

ga ninf Jssa Ma Zenistuffer ja hähr / ja
 igga ühhe hähr ninf Kassur. Põra armo-
 likkult erra keik / mis selle Ussale ja sinno
 pühha Koggodussel keikepiddi wõrr Kahjo
 tehha. Hoiä ka armolikult neid keik /
 kummad seie omnat fukotut / keike Jhho
 ninf Hinge Kahjo eest ; Pea neid hä Zer-
 swisse ja keike hä Kassi-keimisse jures. Ja
 swimati / ko keik Ussat omnat hästi aetut /
 aita iggameest jelle taggasi omma Kotta
 et nemmad keik / mis nende perrast on /
 hästi ninf hä Zer swisse jure leidwat. Oh!
 Summat / ke Palswet kulet / kule omma
 Koggodusse Palswet armolikult / **E**ssuse
Jhristusse perrast / Amen.

Lühhemd Paltw.

S Essinnase hästi sätat ja nühd Kahs ollewa
 keike Kunninglikko Seisuste Kottotullemis-
 se eest pallume meie sind / armas tairwane
 Jssa / et sa se tarwis Onne annat / et keik Ussat
 ühhe Mele ninf Armo ka tehhare sinno Nimme
 Kituffer ninf Auur / meie armoliste Ullemade ninf
 Jssa

Issa-Ma häbr nink Rabbur/ja et sa neid keif ücht-
les armolikkult keike Onnetusse/Rahjo nink Hul-
feminnemisse eest hojat/ja neid Tekeijat Terwisse
nink hä ka Roddo pole aitat. Oh! Summal kule
armolikkult sinno Roggodusse Palwet/ Amen.

Tennaminne/ko meie armoliffema Kunninga
ga Seisusset ommat kous olnut.

SH! Summal/meie armas taitwane
Issa/ke ollet suhr Nauust nink wäg-
geto Teggust/meie tenname sind kei-
kest Süddamest/et sa issalikkust Heldussest
armolikkult ollet wabtnut selle meie Armo-
liffe Kunninga Seisuste (Summala Armo-
lebbi Oka satut) kous ollemisse päle/ja hähd
Nauut ollet andnut/ja eddesi sabtnut nende
Summala Auur/meie Armoliffema Kun-
ninga nink Riki Tenistusser ja häbr satut
Kokkotullemist nink Teggemist; Weel pallu-
me meie sind/et sa neid keif kahs armolikkult
hojat/nink igga ücht neist/Summad Kunninga
Allamade seas nink keike Seisuste sees seie
ommat kuztut nink kokko tulnut/keike Kurja
eest

eest Jhho ninf Hinge polest ülespeat hã Ter-
 wisse ninf keike mu sowitut õnne ka/ ja pãr-
 rast keike Assa-Niamist aita neid hãsti jelle
 Koddo pole/ ja lasse iggameest ennesa Om-
 mad hã Terwisse sees leida; Issand Sum-
 mal kule armolikkult meie Koggodusse Pal-
 wet/ Amen.

Waltwa/ armas taiwane Issa/ ja hoia meid
 Klawwala Riisaja eest/ ke ikka ümberkaudo
 keip ja okip/ kedda temma sahr erraneelda; An-
 na meile Armo/et meie kindla Ussus Mehhe kom-
 bel temma wasto panneme/ ja tenna Die sinno
 Raizmisse al rahholiste hingame/ Jesusse Chri-
 tusse meie Issanda lebbi/ Amen.

Sihš pörap Kirkissand ennast Koggodusse
 pole/ laulap ja ütlep.

Pöhrke omma Süddamet Jummalala pole/ ja
 wotke Onnistamist wasto.

Se Issand õnnistako teid ninf hoidko teid:
 Se Issand lasto omma Walle paista ülle
 teid/ ninf olko teile armolinne: Se Issand tõstko
 omma Walle teie päle/ ninf andko teile Rahho
 Jummalala se Issa/ ninf se Poja/ ninf se pühha
 Waimo Rimmel/ Amen.

